

ISSN 0013-788X

VOL. XXII

NO. 3

THE JOURNAL OF

AGRICULTURAL ECONOMICS

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF AGRICULTURAL ECONOMISTS

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

Published by the International Association of Agricultural Economists, 1933

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT.

46th Day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Tuesday, the 18th March 1958.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS.

(See Part I)

**Modifications to the Rules of Procedure and Conduct of Business
of the Andhra Pradesh Legislative Assembly**

మిస్టర్ స్పీకర్ : పైనాన్న కమిషను చేసిన నిర్ణయాలగురించి చర్చించుటకు అరగంట వ్యవధికావలెనని, శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారడిగారు. బడ్జెట్టు చర్చల సందర్భంలో ఈ విషయం మనం చర్చిస్తున్నాము. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా అరగంట వ్యవధి ఈయ నవసరంలేదనుకుంటున్నాను. శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావుగారు రిజినలు కమిటీపషయమై 74 వరూలు కింద) తీర్మానమిచ్చారు ఆ విషయం రేపువస్తుంది.

The Chief Minister (Sri N. Sanjeeva Reddi) Mr. Speaker,
I beg to move :

“That the following modifications to the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, contained in the Second Schedule to the Andhra Pradesh Regional Committee Order, 1958, made by the President in exercise of the powers conferred by clause (1) of Article 371 of the Constitution of India, be adopted.”

Mr. Speaker : “Unless the Speaker otherwise directs not less than ten days notice of a motion for leave to amend

Budget Demands for Grants

the rules shall be given and the notice shall be accompanied by a draft of the proposed amendments.

పై నిబంధనక్రింది ౧౦ రోజుల ముందుగా నోటీసిచ్చాల్సి ఈ విషయాన్ని ముఖ్య మంత్రిగారు గమనించారా అని అడుగుతున్నాను ?

శ్రీ యస్. సంజీవరెడ్డి:- ఇందుకు తమ అనుమతిని కోరుతున్నాను. పది రోజుల నోటీసును Waive చేయమని కోరుతున్నాను. రీజన్లు కమిటీ పిషయం అందరము ఆంగీకరించినదే. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమయింది. దీనిని ఇంకా ఆలస్యంచేయకుండా తమరంగీకరించినట్లయితే ఈ నెల 31 వ తేదీకి సాయం కాలం నాలుగు గంటలకు ఇచ్చట తెలంగాణా శాసన సభ్యులందరు సమావేశమై వారికి సంబంధించిన విషయాలన్నింటిని చర్చించుకుంటారని భావిస్తున్నాను. ఈ విషయం అందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించినదే కాబట్టి నేను ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని అమోదించమనికోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పదిరోజుల నోటీసును Waive చేయడానికి నాక భ్యంతరంలేదు ఎసంబ్లీరూల్సును సవరించుటకుద్దేశించిన ఈ తీర్మానాన్ని సభవారి ముందు పెడుతున్నాను. Motion moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య [నత్తెనపల్లి]:- తమరు ఎసంబ్లీరూల్సును సవరించేనిమిత్తం ఒక ఎడ్యుకేషన్ కమిటీని ఏర్పరచారు. ఇప్పుడు మనముందున్న తీర్మానము తాత్కాలికంగా మనమామోదించిననూ వాటిని ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీవారు ఉత్తరోత్తరా మార్చటానికవకాశముంటుందనుకుంటాను.

Mr. Speaker : The Question is

“That the following modifications to the rules of Procedure and Conduct of Bussiness in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, contained in the Second Schedule to the Andhra Pradesh Regional committee order, 1958, made by the President in exercise of the Powers conferred by clause (1) of Article 371 of the Constitution of India be adopted.

The motion was adopted.

BUDGET DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. XXIX Electricity	... Rs. 3,37,88,900
Demand No. XLVI Capital outlay on Electricity Schemes	... Rs. 13,12,68,400

Budget Demands for Grants

The Minister for Irrigation and power (Sri J. V. Narsing Rao.)
Mr. Speaker, Sir, "On the recommendations of the Governor,
 beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,37,88,900 under Demand No; XXIX - Electricity."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 13,12,68,400 under Demand No. XLVI - Capital Outlay on Electricity Schemes."

Mr. Speaker : Motions moved.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అధ్యక్షా.

ఆర్యా, "పద్దు" 29-విద్యుచ్ఛక్తి క్రింద రూ. 3,37,88,900లు మించని మొత్తమును, "పద్దు 46-విద్యుచ్ఛక్తి పథకములమీద పెట్టుబడి ఖర్చు" క్రింద రూ. 13,12,68,400లు మించని మొత్తమును ప్రభుత్వమునకు మంజూరు చేయ వలసినదిగా ప్రతిపాదించుచున్నాను. మొదట తెలిపిన పద్దుకు అమలు జరుగుచున్న విద్యుచ్ఛక్తి పథకముల ఖర్చులను భరించుటకుగాను, ప్రస్తుత ఆదాయము నుండి మంజూరు కోరడమైనది. ఈ ఖర్చులలో నిర్వహణ ఖర్చు, తరుగుదలకు, ప్రత్యేక రిజర్వు నిధులకు కేటాయింపు, సిబ్బంది ఖర్చులు చేరియుండును. పద్దు 46 విద్యుచ్ఛక్తి పథకములమీద పెట్టుబడి ఖర్చు నిమిత్తము ఉద్దేశించబడినది.

ఆయితే విద్యుచ్ఛక్తి క్రింద కోరిన మొత్తములో అధిక భాగము విద్యుచ్ఛక్తి పథకములమీద పెట్టుబడి ఖర్చుకు సంబంధించిన పద్దు 46 క్రిందకే వచ్చును. సమగ్రముగా ఉండు నిమిత్తము ఈ రెండు పద్దులను కలిపి వ్యవహరించుటకు ఉద్దేశించుచున్నాను.

జలవిద్యుచ్ఛక్తి, ఉష్ణవిద్యుచ్ఛక్తికూడ ఈ రాజ్యమునకు లభ్యమగుచున్నవి. ఉష్ణవిద్యుచ్ఛక్తి జలవిద్యుచ్ఛక్తితోడుగా ఉండి దానిని మరింత పెంపు చేయుచున్నది. ప్రస్తుతము ఆంధ్రప్రాంతమందు విశాఖపట్నం, విజయవాడ, నెల్లూరులలో మూడు ధర్మలు స్టేషనులును, తెలంగాణా ప్రాంతమందు హైదరాబాదు, రామగూడములలో రెండు ధర్మలు స్టేషనులును ఉన్నవి. నెల్లూరులో 30 మెగాయను వాట్ల శక్తిగల ధర్మలు స్టేషను స్థాపన ఇదివరకే ఆమోదించబడి దీర్ఘకాల పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చబడినది. ప్రస్తుతమున్న ధర్మలు స్టేషను యొక్క మొత్తము ఉత్పాదక శక్తి రమారమి 81,250 కిలోవాట్లు.

Budget Demands for Grants

1-10-53 క ఆంధ్ర రాజ్యము ఏర్పడిన నాటినుండి విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి విషయములో సాధించిన ప్రగతి సంతృప్తికరముగా ఉన్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో విద్యుచ్ఛక్తి తలసరి వినియోగము 2.5 యూనిట్ల నుండి 10 యూనిట్లకు పైగా పెరిగినది.

గ్రామీణ ప్రాంతముల విద్యుత్తీకరణ కార్యక్రమమునకు ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇచ్చిరి. ఆంధ్ర ప్రాంతములో 1-10-53 నాటికి 300ల గ్రామములు మాత్రమే విద్యుత్తీకరింపబడినవి. 1956-57 సంవత్సరాంతమునకు ఈ సంఖ్య 880కి పెరిగినది. జరుగుచున్న ఆర్థిక సంవత్సరములో ఇంకను 200 గ్రామములు విద్యుత్తీకరింపబడగలవు. 1958-59 సంవత్సరములో ఇంకను అదనముగా 200 గ్రామములను విద్యుత్తీకరించుటకు ఉద్దేశించబడినది.

తెలంగాణాలో ఉన్న మొత్తము 10,000 గ్రామములలో ప్రథమ ప్రణాళికా కాలము పూర్తయ్యెను నాటికి విద్యుత్తీకరింపబడిన మొత్తము గ్రామముల, పట్టణముల సంఖ్య 19. 1957-58 సంవత్సరములో ఇంకను దాదాపు 100, 1958-59 సంవత్సరములో మరొక 100 గ్రామములు, పట్టణములు విద్యుత్తీకరింపబడగలవని తలంచబడుచున్నది.

విద్యుచ్ఛక్తి వలన ఆదాయము

ఆంధ్రప్రాంతములో 1-10-53 నాటికి విద్యుచ్ఛక్తి వళకముల వలన వచ్చుచుండెడి సాలీనా మొత్తము ఆదాయము రూ. 80 లక్షలు. ఇది 1956-57 సంవత్సరములో రూ. 210 లక్షలకు పెరిగి యి. ఈ మొత్తము జరుగుచున్న సంవత్సరములో రూ. 293 లక్షలకును, 1958-59 సంవత్సరములో రూ. 319 లక్షలకును పెరుగగలదని భావింపబడుచున్నది.

తెలంగాణా ప్రాంతములో 1-11-56 నాటికి వచ్చుచుండెడి సాలీనా మొత్తము ఆదాయము దాదాపు రూ. 60 లక్షలు. ఈ మొత్తము జరుగుచున్న ఆర్థిక సంవత్సరములో దాదాపు 117 లక్షలకును, 1958-59 సంవత్సరములో 151 లక్షలకును పెరుగగలదని తలంచబడుచున్నది.

మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్ మంతటిలోను విద్యుచ్ఛక్తి వలన సాలీనా మొత్తము ఆదాయము ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తయ్యెను నాటికి—అనగా 1960-61 సంవత్సరము నాటికి దాదాపు 6 కోట్లకు పెరుగుగలదని భావింపబడుచున్నది.

Budget Demands for Grants

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

ఎడమ ప్రక్క విద్యుచ్ఛక్తి—మనీరాబాదు పవరుహపుసునుండి వాటా కోరుటకు అవకాశము :—

1-11-56 తేదీన రాజ్యముల పునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగిన ఫలితముగా ఎడమ ప్రక్క తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు తాబుకు వర్క్సులో మైదరాబాదుకు గల భాగము పునర్వ్యవస్థీకరింపబడిన మైసూరు రాజ్యమునకు బదిలీచేయబడినది. ఎడమ ప్రక్క తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు వలన ఉత్పన్నమగు విద్యుచ్ఛక్తిని సమానముగా పంపకము చేయు సమస్య తుంగభద్ర డాంవద్ద 1957 అక్టోబరు మాసములో జరిగిన అంతరాజ్య సమావేశము నందు చర్చించబడినది. పూర్వపు మైదరాబాదు రాజ్యములో తెలంగాణా ప్రాంతమునకు వచ్చేడి మొత్తమునకు లేక శాతమునకు సమానమైన విద్యుచ్ఛక్తి తెలంగాణా ప్రాంతమునకు దాని వాటాగా రావలెనని ఈ సమావేశములో ఆమోదింపబడినది.

రాజ్య విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు

14-1958 తరువాత సాధ్యమైనంత త్వరలో, రాజ్య విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డును స్థాపించుటకు ప్రభుత్వము వారు అవసరమైన చర్యలను తీసుకొనుచున్నారు.

జరుగుతున్న 1957-58 సంవత్సరములో ఈ దిగువ తెల్పిన ప్రధానమైన వర్క్సు తాలూకు పని చురుకుగా జరుగుచున్నది—

మాచ్ ఖండ్ ఉమ్మడి పథకము

మాచ్ ఖండ్ పవర్ హౌస్ యొక్క మూడు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదక సెట్లు పనిచేయుట ప్రారంభించినవి. జాలాపుట్ డాం పని ఒక దశ వరకు పూర్తి అయినది. ఇప్పుడు “సర్ప్లస్ కోర్సు యొక్క సిల్ లెవెల్” వరకు నిల్వచేయుటకు పీలున్నది.

మాచ్ ఖండ్ పవర్ హౌస్ లో 4వ 5వ విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదక యూనిట్లు స్థాపన, దానికి సంబంధించిన పనులు జాగుగా సాగుచున్నవి.

ఉమ్మడి పథకము మీద అంచనా ఖర్చులో ఆంధ్ర వాటా 1957-58

Budget Demands for Grants

సంవత్సరములో రూ. 158 లక్షలు, 1955-56 సంవత్సరములో 54 లక్షలు. 1956-57 సంవత్సరములో వాస్తవముగా అయిన ఖర్చు రూ. 170 లక్షలు.

జూచ్ ఖండ్ జల, ఉష్ణ విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాంతము హెడ్రో థర్మల్ పరియా

1, గరివిడిలోని శేక్రో మాంగనిసు ఫ్యాక్టరీ, 2 విశాఖపట్నంలోని కాట్రెక్కు నూనె శుద్ధి కర్మాగారములు 3 నాగార్జున సాగరు నిర్మాణపు పనులు, 4 తాడేపల్లిలోని కృష్ణా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ 5 మాచర్లలోని సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఈ బిల్లులోడ్లకు సరఫరా పని ప్రారంభమై, చురుకుగా సాగుచున్నది. లోడ్లు అన్నింటికీ సరఫరా కూడ ప్రారంభమైనది.

ఎగువ శీలరు పథకపు మొదటి దశకు సంబంధించి సమగ్ర పరిశీలన, ప్రారంభపు పనులు జరుగగలవు.

శీలరు జల విద్యుత్ కరణ పథకములు మొదటి దశ.

ఆంధ్ర రాజ్యప్రాంతములో లోడు అవసరముల పరిస్థితిని గురించి కేంద్రజల, విద్యుత్ కమిషను వారు పరిశీలనను ఇటీవలనే పూర్తిచేసిరి. 1960-61 సంవత్సర నాటికి 60 మెగా వాట్లకు పైగా విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఏర్పడునని ఈ పరిశీలన వలన తేలినది. ఎగువ శీలరు జల విద్యుత్ పథకపు మొదటి దశను చేపట్టుట ద్వారా మాత్రమే పరిస్థితిని చక్కబరుచుటకు వీలగును. మంజూరైన పంచవర్గ ప్రణాళికలో రూ. 50 లక్షల కేటాయింపు మాత్రమే గలదు. ద్వితీయ పంచవర్గ ప్రణాళిక కాలములోనే ఈ పథకము తాలూకు ఎక్కువ పని పూర్తిచేయుటకు వీలుగా, ఈ ప్రాజెక్టుకు ఎక్కువ కేటాయింపు సమకూర్చే విషయమును ప్రభుత్వము వారు పరిశీలించుచున్నారు.

దాదాపు 100 లేక 120 మెగా వాట్ల ఉత్పాదక శక్తిని సాధించుటకు రూ. 6 కోట్ల పెట్టుబడి ఖర్చుకు ప్రాజెక్టు నివేదిక ఏర్పాటు చేయుచున్నది.

తుంగభద్రా బోర్డు అజ్మాయిషీలోనున్న తుంగభద్రా జల విద్యుత్ పథకము

(9,000 కిలోవాట్ల శక్తిగల) ఒక యూనిటు డాం పవర్ హౌస్ వద్ద 1957 జనవరిలో పని చేయుట ప్రారంభించినది. అదేశక్తిగల రెండవ యూనిటు

Budget Demands for Grants

1958 జూన్ లో పని చేయుట ప్రారంభించినది. హంపీ పవర్ హౌస్ వద్ద స్వల్ప పీడన గల గొట్టముల పని, హంపీ వద్ద రెండు యూనిట్ల స్థాపనకు సంబంధించిన పని బాగుగా సాగుచున్నది. ఈ రెండు యూనిట్లలో ఒకటి 1958 ఫిబ్రవరిలో పనిచేయుట ప్రారంభించినది. రెండవది కూడ త్వరలోనే పని చేయుట ప్రారంభించగలదని భావింపబడుచున్నది.

ఉమ్మడి పథకము మీద అంచనా ఖర్చు (80) పెర్సంటు ఆంధ్ర వాటా 1957-58 సం. లో రూ. 90.40 లక్షలు, 1958-59 సం. లో రూ. 12.79 లక్షలు. 1956-57 సం. లో వాస్తవముగా అయిన ఖర్చు రూ. 132. 48 లక్షలు.

తుంగభద్రా జల, ఉష్ణ విద్యుత్ ప్రాంతము హైడ్రో థర్మల్ ఏరియా

పణ్యంతోని సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ, ఆదోని, తిరుపతులలోని నూలు మిల్లులు మొదలైన బల్కు లోడ్లకు సరఫరా విస్తరణకు సంబంధించిన పనులు చురుకుగా సాగుచున్నవి. ఇవి 1957-58 సంవత్సరములో పూర్తి అగును.

ఈ పనులమీద అంచనా ఖర్చు 1957-58 సంవత్సరములో రూ. 73 లక్షలు. 1958-59 సంవత్సరములో రూ. 54.68 లక్షలు. 1956-57 సంవత్సరములో వాస్తవముగా అయిన ఖర్చు రూ. 137 లక్షలు.

తెలంగాణా ప్రాంతము

ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలము ముగిసిన నాటికి 12,500 కిలో వాట్ల శక్తి గల 3 స్ట్రీంబర్సే ఆర్టిఫిషియల్, బాయిల్డ్ ప్లాంటు, కూలింగ్ టవరుతో సహా రామగుండం థర్మల్ స్టేషను నిర్మాణపు పని చాలా పూర్తి అయినది. రామగుండం పవర్ స్టేషను నుంచి 66 కిలో వోల్టల ట్రాన్సుమిషను లైను పనిలో కొంత భాగము పూర్తి అయినది.

ఒక్కొక్కటి 5,000 కిలోవాట్ల శక్తిగల మూడు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదక యూనిట్లతో కూడిన నిజాంసాగరు హైడ్రో పవర్ స్టేషను ప్రథమ ప్రణాళికా కాలము ముగింపు నాటికి పూర్తి అయినది. ఈ పవర్ స్టేషను 1956 ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభించినందున్న హుస్సేన్ సాగరు థర్మల్ స్టేషనుతో కలుపబడినది.

Budget Demands for Grants

ఈ దిగువ తెలిపిన భారీలోడ్ల విషయమై బల్కు సరఫరా ఒప్పందములు 1958-59 సంవత్సరములో సరఫరా అందజేయుటకు ఏలుండుటకు గాను పూర్తి చేయబడును. జెల్లంపల్లి బొగ్గు గనుల విషయములో ఒప్పందము పూర్తి చేయబడుటగా వాటికి సరఫరాలో కొంత భాగము ఇదివరకే ప్రారంభమైనది :—

- (ఎ) సిర్పూరు కాగితపు మరియు సిల్కుమిల్లులు: 4600-6000 కిలోవాట్లు.
- (బి) జెల్లంపల్లి బొగ్గు గనులు. 4000 కిలోవాట్లు.
- (సి) మంచుర్యాల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ. 3000-6000 కిలోవాట్లు.
- (డి) అజంజాహీ మిల్సు వరంగల్. 2000 కిలోవాట్లు

మై లోడ్లు కలుపబడి, రమారమి 5,000 కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి రామగుండం పవర్ స్టేషను నుండి హైదరాబాదుకు సరఫరా చేయబడిన యెడల రామగుండం పవర్ స్టేషనులో ఉత్పన్నమగు విద్యుచ్ఛక్తి పూర్తిగా వినియోగమై, రామగుండం ధర్మల్ స్టేషను అధికముగా లాభకారి కాగలదు. ప్రస్తుతము హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరములలో విద్యుచ్ఛక్తి పరిస్థితి సంత్పత్తి కరముగా లేదు. రామగుండం విద్యుచ్ఛక్తిని హైదరాబాదునకు సరఫరా చేయుట మూలముగా ఈ పరిస్థితి బాగుపడగలదు.

1958-59 సంవత్సరములో ఈ క్రింది కార్యక్రమములను నిర్వహించుటకు ఉద్దేశింపబడినది :—

(1) రామగుండం, హుస్సేన్ సాగర్ పవరు స్టేషనులో అదనపు బాయిలరుల కొరకు అర్దర్థ ఇచ్చుట.

(2) విద్యుచ్ఛక్తి శాఖవారు ఇటీవలనే తుది రూపమిచ్చిన సమగ్ర పథకమగు “తెలంగాణా హైడ్రో థర్మల్ స్కీమ్” క్రింద 10 కిలోవాట్ల మెయిన్ లైనులను సబ్-స్టేషనులను పూర్తి చేయుట.

(3) 500 మైళ్లు పొడవు గల 33 కిలోవాట్ల మరియు 11 కిలోవాట్ల లైనులను వేయుట, అదనముగా దాదాపు 100 గ్రామములను, పట్టణములను విద్యుత్తీకరించుట.

(4) ఇంతకు పూర్వము చెప్పిన బల్కు లోడ్లకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాను విస్తరణ చేయుట.

Budget Demands for Grants

1958-59 సంవత్సరములో ఉద్దేశింపబడిన ఖర్చు కోటి రూపాయిలు.

DEMAND NO. XXIX. ELECTRICITY Rs. 3,37,88,900/-

Sri B. Rainasabhapathy (Badwel) :- I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

To appoint a commission with a High Court Judge as its chairman to enquire into the charges of corruption made against heads of the department within this Assembly and outside.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900- for Electricity by Rs. 100/-

To discuss the policy.

Sri A. Venkataramaraju (Razole-General) :- I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

తూర్పు గోదావరి రాజ్ లు తాలుకాలో తాటిపాక, సఖనేటిపల్లి స్కీ-ము అమోదించబడినైను పంపుటకు ప్రాథమిక చర్యలు తీసుకోబడిన తరువాత నిలుపు చేసిన విషయమును గూర్చి చర్చించుటకు.

Sri A. Venkataramaraju :- I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

మాచ్ ఖండు పార్లమెంటులోని రి జనరేటర్స్ ను ఒకటి మొదటినుండి పని చేయకనే నిలిచిపోయి అక్షల రూపాయలు నష్టానికి కారణమయిన విషయాన్ని చర్చించుటకు.

Sri M. Satyanarayanaraju (Cheepurupalli-General) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

For the inability of the Government to reduce the rate of Electric current supply.

Budget Demands for Grants

Sri Gopidi Gangareddy (Mudhole) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

తెలంగాణాలో విద్యుచ్ఛక్తి విరివిగా స్థాపించలేనందులకు, వ్యవసాయమునకు విద్యుచ్ఛక్తి అందజేయనందులకు.

Sri Basava Manaiiah (Andole) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

చౌలుకూరు, దేవునూరు, శంకరంపేట, పావన్నపేట, టేకుపాములు, డామోరు, కాదిరాబాదు గ్రామపంచాయితీ గ్రామములలో ట్రాన్సుమిషన్లు పూర్తిచేయని ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించగలందులకు.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

To discuss the necessity of constituting a committee to go into the allegations against the electricity department.

Sri K. Venkatareddy (Nandipad) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100/-

కావలినుండి ఉదయగిరికి విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ స్క్రీమును అమలు పరచక ప్రభుత్వం జాప్యంచేస్తున్నందులకు.

Sri K. Rajamallu (Sirpur-general):- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100

To discuss the corruption in Electricity department.

Sri Krishnamachari (Sangareddy-General) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity by Rs. 100

Budget Demands for Grants

ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100

తాళుకాల ముఖ్యకేంద్రములలో ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి చేయుటలో ఆలస్యము జరుగుచున్నందులకు.

Sri D. Narsaiah (Suryapeta) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity
by Rs. 100/-

మాచిఖండు ఎలక్ట్రిసిటీని మురగాల పరగణా గ్రామాలకు సప్లయి చేయనందులకు.

Sri Dharma Bhiksham : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity
by Rs. 100/-

మాచిఖండు విద్యుచ్ఛక్తి వ్యవసాయాన్నికై జగ్గయ్యపేట, సూర్యాపేట, నకిరేకల్లు (మసాల రోడ్డు) మీదుగా నేషనల్ హైవేస్ మసాల్—హైద్రాబాదు ఇరుప్రక్క గ్రామాలకు సప్లయిచేస్తూ హైద్రాబాదు ఎక్స్‌టెండు చేయుట గురించి. మాచిఖండు విద్యుచ్ఛక్తి నల్లగొండ జిల్లాలోని అన్ని తాళుకాల కేంద్రాలకు నకిరేకల్లు మీదుగా నల్లగొండ పట్టణానికి సప్లయి చేయుటగురించి.

Sri B. Sriramamurthy (Vijianagaram) I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

To criticise the Government's failure to publish the report of the committee appointed to enquire into the loss of Rs. 40 lakhs worth of electrical material in Andhra area.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

To criticise the failure of the Government to institute an all party enquiry committee to go into the question of specific matters of mal-

Budget Demands for Grants

practice and corruption in the electricity department with special reference to the Chief Engineer (Ele. Dept.) as pointed out in the Assembly or in 'Nawasakti' from time to time.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

To criticise the extension of service granted to the Chief Engineer, Ele. Dept. in spite of the fact that certain specific charges of corruption were made against him.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

To discuss the failure of the Government to undertake the Sileru project this year.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

To criticise the failure of the Government to bring remaining officers of the electricity department from Madras, Kurnool to Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

1952 సంవత్సరం కాంగ్రెసు మహాసభ నానల్ నగరులో జరిగిన సందర్భాన అందుకు గాను గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన ఎలక్ట్రిక్స్ మెటీరియల్స్ నష్టం చేసినందుకు ఈ ఆసందర్భంలో ప్రభుత్వానికి సుమారు 50 వేల రూపాయలు నష్టం వచ్చినప్పటికీ ఆ మొత్తం కాంగ్రెసు పార్టీనుండి సేవీరరకు రాబట్టినందుకున్నా, ప్రభుత్వమును విమర్శించేందుకు

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషనుస్కీమ్స్ పేర్లు ఎన్ని మార్లు వర్గించినా గ్రామాదులకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కేయలేని ప్రభుత్వ అనమర్శతను విమర్శించేందుకు,

Sri K. L. Narsimharao (Yellandu-General) :- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900/- for Electricity
by Rs. 100/-

Budget Demands for Grants

ఇల్లందు తాలూకా గార్ల పట్టణానికి మహబూబ్ తాలూకాకు డోర్నకల్ పట్టణమునకు ఎక్స్ప్రెస్సిటీ అందించక పోవడం గురించి.

DEMAND No. XLVI—CAPITAL OUTLAY ON
ELECTRICITY Rs. 13,12,68,400/-

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 13, 12,68,400/- for capital outlay on electricity schemes by Rs. 100/-

సీతేరు స్కీము ప్రారంభించుడని కోరుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 13,12,68,400/- for Capital outlay on electricity schemes by Rs. 100/-

ఒక కోటి రూపాయలు బడ్జెటు తగ్గించి నందుకు నెరవేరగా.

Sri P. Narsinga rao (Huzurabad-General):- I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 13, 12,68,400/- for capital outlay on electricity schemes by Rs. 100/-

For not taking action against the corrupt officers and arrest further corruption in the department.

Sri Basava Manaiiah : I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 13,12,68,400/- for capital outlay on Electricity schemes by Rs. 100/-

ఐదుమాలు, పాపర్న పేట, కొత్తపల్లి, శంకరపేట, అల్లదుర్గం, డాకూరు చేటకూరు, ఖాతిరాజాదు, దేవనూరు మొదలయిన అంధోలు తాలూకా గ్రామాలలో లైటు వ్యవస్థ అవసరమని ప్రభుత్వము గుర్తించగలందులకు

Mr. Speaker:- All these cut motions are now before the house.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :- Point of information Sir, ఈ డిమాండ్ మీద కట్ మోషన్లు యిచ్చినవారందరికీ యిక్కడ మాట్లాడుటకు అవకాశం దొరకకపోవచ్చును. అందువలన ఈ కట్ మోషన్లకు సంబంధించిన విషయాన్ని అన్నిటికీ మంత్రిగారు తమ ఇవాబులో సమాధానమిస్తే మంచిదని చెబుతున్నాను.

Budget Demands for Grants

మిస్టర్ స్పీకర్ :- వారికి యిచ్చిన ఒక గంటలో సీలైన్ గుంటి చెబుతారు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఇప్పుడు చెప్పుటకు పైయుక్తపాఠశాల గనువాతైనా Written గా సమాచారము పంపవలసివచ్చినది కోరుకున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసఖాపతి :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు గారెండు డిమాండ్లను ప్రతిపాదిస్తూ గత సంవత్సరం ఎంతమొత్తం ఖర్చు పెట్టింది, వచ్చే సంవత్సరం ఎంత ఖర్చు పెట్టబోయేది, వివరాలు తెలియజేసారు వచ్చే సంవత్సరం సుమారు 16 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు. ఇప్పుడు వరకు రెండు పాఠశాలకు 54 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెట్టారు. ఎక్కువ డబ్బు ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుకు ఖర్చు పెట్టారు. చాలా మొత్తం ఈ డిపార్టుమెంట్ కు ఖర్చు పెట్టారు. 54 కోట్ల రూపాయలు మరం ఖర్చు పెట్టగా, దానిపై మరకు వస్తున్న ఆదాయ మెంత అన్నది మనం గమనించాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ కివలం అన్ని డిపార్టుమెంట్స్ మాదిరిది కాదు. ఇది ఒక కన్సర్వేషన్ డిపార్టుమెంట్ దీని ఆదాయం మీద ప్రభుత్వ వ్యవహారం నడిచే అవకాశము ఉన్నది. ప్రభుత్వంలో సున్నా ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ కు చేసే ఖర్చుకు సగం ఆదాయం రావలసిన అవసరం ఉన్నది. మనం ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ పైన ఇంత మొత్తం ఖర్చు పెట్టిన తరువాత, దానిమీద మనకు సంవత్సరానికి వచ్చిన ఆదాయము ఎంత? అన్నది పరిశీలించి చూడవలసి ఉన్నది. సంవత్సరానికి స్రగుళ్ళానికీ వచ్చే ఆదాయమెంత? నాదగ్గర ఉన్న లెఖలు, మంత్రిగారు చెప్పిన లెఖలు కొంగ తేడా ఉన్నది నాదగ్గర ఉన్న లెఖలలో హెచ్చు ఆదాయం వస్తున్నట్లుగా ఉన్నది. మంత్రిగారు చెప్పిన తర్వాత నాదగ్గర ఉన్న లెఖలను గుర్తించేసుకొన్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సాలుకి 2 కోట్ల 10 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం వస్తోందన్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 80 లక్షలు వస్తోందన్నారు. ఈ రెండు ప్రాంతాల్లో ఇప్పటి వరకు ఖర్చు పెట్టినది ఎంతో చూడవలసి ఉన్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇప్పటికి ఎలక్ట్రిసిటీకి దాదాపు 11 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెట్టినట్లు లెఖలు ఉన్నవి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 48 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెట్టారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు మొత్తం 54 కోట్లు ఖర్చు పెట్టగా 2 కోట్ల 10 లక్షలు మాత్రమే ఆదాయం వస్తున్నది. ఎందువల్ల ఇంత తక్కువ ఆదాయం వస్తున్నదని మంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇంత మొత్తం డబ్బు ఖర్చు పెట్టుటకై మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దగ్గరనుండి తీసుకొన్న లోన్స్ కు, ప్రజల దగ్గరనుండి తీసుకొన్న లోన్స్ కు వడ్డీ 10 పర్సెంటు నుండి, 15 పర్సెంటు వరకు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించవలసిన అవసరం

Budget Demands for Grants

ఉన్నది. మనం తీసుకువచ్చిన డబ్బుకు ఇంత పర్సెంటు వడ్డీ ఇవ్వవలసివస్తోంది. కాని మనకు వస్తున్న పర్సెంటేజి ఎంతంటే:— రెలంగాణా ప్రాంతంలో మనం పెట్టిన ఖర్చులకు 10 పర్సెంటు వడ్డీ వస్తున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మనం పెట్టిన ఖర్చులకు 6 పర్సెంటు వడ్డీ వస్తున్నది. ఆదాయం ఇంత తక్కువగా రావటానికి కారణం ఏమిటని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. శాసన సభ్యులందరూ దీనిని తీవ్రంగా ఆలోచించవలసి ఉన్నది. “మనం ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నాము, ఇంత ఎలక్ట్రిసిటీ దేశానికి ఇస్తున్నాము” అని చెప్పకొంటున్నాము గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నామని చెప్పకొంటున్నాము. గ్రామాలలోని రైతులకు సరఫరా చేస్తున్న కరెంట్ కు తక్కువ డబ్బు వసూలు చేస్తున్నందువల్ల ఇంత తక్కువ ఆదాయం వస్తున్నదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతానికి సంబంధించినంత వరకు ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్స్ గురించి అసెంబ్లీలో ఇదివరకు చర్చలు జరిగినవి. యూనిట్ కు తొమ్మిది పైసలో, పది పైసలో తీసుకోమని అసెంబ్లీ సభ్యులు ఆ రోజులలో మనవిచేసినా, ప్రభుత్వం దానికంటే హెచ్చుగా వసూలుచేయటం మొదలు పెట్టింది. రోజురోజుకు ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్లు మాత్రం హెచ్చుతున్నాయి. అసెంబ్లీ తీర్మానం చేసిన ప్రకారం కాకుండా, ఇంజనీర్స్ ఇష్టంవచ్చినట్లు రేట్స్ వసూలు చేస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో చాలా హెచ్చుగా రేట్స్ వసూలు చేస్తున్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎంత వసూలు చేస్తున్నారో నాకు తెలియదు. ఆ లెఖలు నాదగ్గరలేవు. కాని ఆదాయం మాత్రం మనకు చాలా తక్కువ వస్తున్నది. దానికి కారణం ఏమిటని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. దీనికి కారణం, చాలా వోల్టేజీ నుండి ఆదాయం రావటంలేదు. ఎందుచేతనంటే, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఈ రోజు సుమారు 160 వ్యాజ్యాలు కోర్టులలో ఉన్నాయి. ఆ వ్యాజ్యముల విషయం తేలేంత వరకు వారు టాక్స్ కట్టనవసరం లేదు. ఒక కాంపెయింట్ అధారిటీ దగ్గరనుండి అధికారం తీసుకొని డిపార్టుమెంటు వారు రేట్లు హెచ్చించుకొంటూపోవటంచేత సూట్స్ వేయబడుతున్నాయి. ప్రభుత్వంతోను, లెజిస్లేచరుతోను సంబంధం లేకుండానే వాళ్ల ఇష్టంవచ్చినట్లు రేట్లు హెచ్చించటం, తగ్గించటం జరుగుతున్నది. ఇందు చేత 150 సూట్స్ ఈ రోజు కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. ఆ సూట్స్ గురించి నేను మాట్లాడటం లేదు. ఈ సూట్స్ వల్ల ఎంత ఆదాయం ప్రభుత్వానికి రాకుండాపోతోందో మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఒక ఇంగ్లీషు కంపెనీ ఉంది. అది 50 వేల రూపాయలకు సూట్ వేసింది. కేవలం ఆర్ బెట్రరీగా రేట్లు ఎక్కువ చేశారని, ఆ కంపెనీ సూట్ వేసింది. ఇంజనీర్స్ కుగాని, మంత్రిలకుగాని, వాళ్లకు వాళ్లకు సరైన సంబంధాలు లేకుండా, ఈ విధంగా అరోపణలు చేస్తూ కోర్టుకు పోయారు. అందువల్లనే ప్రభుత్వానికి ఈ రోజు చాలా తక్కువ ఆదాయం రావ

Budget Demands for Grants

టం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టిన 54 కోట్ల రూపాయలు సద్వినియోగ పడినవా, లేదా అన్నది వేరే విషయము. ప్రభుత్వానికి వస్తున్న ఆదాయం ప్రతి సంవత్సరం తగ్గిపోవటానికి యీ సూట్స్ కారణములవుతున్నవి. అందుకు ఎవరు కారకులని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

సిద్ధిపేట-హైదరాబాదు లైను ఉన్నది. పోలీసు యాక్ష్‌న్‌కు మునుపా తర్వాతనో తెలియదుగాని, యీలైన్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ చేశారు. “ఇది అవసరంలేదు, దీనికి బదులు మరొక పథకం తీసుకొంటే బాగుంటుంది” అని ఆనాడు ప్రభుత్వం ఆలోచించినట్లు మనకు ఉన్న చరిత్రనుబట్టి తెలుస్తున్నది. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్వతీన తరువాత, ఈ ప్రభుత్వం వారు సిద్ధిపేటలైన్ తీసుకొన్నారు. దీనికి 40 లక్షల రూ. ఎస్టిమేట్ చేశారు. దీనిని 1957 అక్టోబర్ నెలలో శాంక్షన్ చేశారు. దీనిని కాంట్రాక్టుకు ఇచ్చారు. దీనికి టెండర్స్ కాలిఫర్ చేశారా అని అడుగుతున్నాను. ఎడ్వర్డ్ ట్రైజ్ చేశారా అని అడుగుతున్నాను. పరిధంగా 40 లక్షల రూపాయల కాంట్రాక్ట్ ఒక క్రాంప్టర్ కంపెనీకే ఇవ్వవలసి వచ్చిందని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. 40 లక్షల రూపాయలకు టెండర్స్ పిల్చిఉంటే, ఎడ్వర్డ్ ట్రైజ్ మెంట్ చేసిఉంటే ఎంతోమంది కంట్రాక్టర్స్ వచ్చి ఉండేవారు వారు బిడ్ చేసి ఉండేవారు. దాంట్లో కొంత వర్సంటేజీ ప్రభుత్వానికి మిగిలి ఉండేది. 40 లక్షల రూపాయల కాంట్రాక్ట్ ఒక కంపెనీకే ఎందుకు ఇవ్వవలసిన అవసరం వచ్చిందని అడుగుతున్నాను.

ఆంధ్రాప్రదేశ్ గురించి పెన్ గోల జరిగింది. ఎకాంట్ కమిటీస్ రిపోర్టు వ్రాశాయి. అసెంబ్లీలో కూడ ప్రశ్నలు వేయటం జరిగింది. కాని ఇంతవరకు దాని విషయం తెలియలేదు. ఆ రోజులలో ఆంధ్రప్రభుత్వం ఒక కమిషన్ ఏర్పాటుచేసింది. దాని రిపోర్టు ప్రభుత్వ షెల్ఫ్ లలో ఉన్నది. ఆ రిపోర్టు ప్రభుత్వం ఎందుకు బయటపెట్టటంలేదు? ఆ రిపోర్టు బయటపెట్టమని ఎన్నో మార్లు అడిగాము. అందులో ఉన్న గూఢ రహస్యం ఏమిటో చెప్పమని ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. కాని ఆ రిపోర్టు ఇంతవరకు బయటకురాలేదు. ఆ రిపోర్టులో ఉన్న సంగతులు ఏమిటో ప్రభుత్వం తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. 40 లక్షల రూపాయలు విలువగలిగిన స్టోర్సు సామగ్రి అదృశ్యం అయిన వ్యవహారాన్ని కమిషన్ ఎంక్వయిరీ చేసింది. ఆ కమిషన్ రిపోర్టు వెంటనే బయట పెట్టమని మళ్ళీ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. కాపర్ వైర్ గురించి కూడ, ఇదివరకు అసెంబ్లీలో చెప్పటం జరిగింది. దాదాపు 40 వేల రూపాయలు విలువ చేసే కాపర్ వైర్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, స్టోర్సులో అదృశ్యమైంది:

కనుపించలేదు, అన్నారు. ఆ కాపర్ వైర్ విషయం ఏమైంది? “నేను దానిని ఎంక్వయరీ చేసి, దాని విషయం తెలుసుకొని మీకు తెల్పుతాను” అని మంత్రిగారు ఇక్కడే శెలవిచ్చారు. దాని ఎంక్వయరీ ఏమి అయింది? దాని వ్యవహారం ఏమి జరిగిందని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

తరువాత కొన్ని Transformersను ప్రభుత్వం ఒకప్పుడు కొనుగోలు చేసింది. వాటికొరకు Tenders ను Call for చేస్తూ papers లో advertise చేశారు. అది సెప్టెంబరు నెలలో జరిగింది దాని మీద కొన్ని కొనుగోలు చేశారు. Tenders call for చేస్తూ advertise చేసినప్పుడు 5% rebate ఇస్తామని అన్నారు. ఆ కొనుగోలు మొత్తము ఎంతో తెలియదు కాని, అది చాలా పెద్ద మొత్తము. అది కొన్ని లక్షలకు అయింది. లక్షలు పెట్టి Transformers కొన్నారు. 5% ఇస్తామని చెప్పడము బహిరంగముగ అందరికీ తెలిసిన ఓషయమే. కాని 5% rebate ఇస్తామని చెప్పిన firm కు Order ఇవ్వకుండా, ఇతరులకు ఆర్డరు ఎందువల్ల ప్రభుత్వం ఇచ్చింది? అంతకంటె ఎక్కువ గ rebate యిస్తామని అన్నవారికి ఇవ్వకుండా ఇతరులకు ఎందువల్ల Order ఇచ్చారు? లేక పోతే మిగిలింది మార్కెటులో కొన్నారా? ఈ రోజున వాటికి ధరలు కూడ ఎక్కువగ పెరిగిపోయినవి. ఇప్పుడు మరల కొనటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. కలకత్తా ఫరం నుంచి Tenders call for చేసినప్పుడు ఆ రోజున తక్కువ Tenders ను accept చేసి ప్రభుత్వానికి కావలసిన Transformers తీసుకొని ఉన్నట్లైతే, ప్రభుత్వానికి ఎన్నో లక్షలు మిగిలేవేనని మంత్రిగారి తర్కాలు చెబుతున్నవి. ఆవిధముగ ఎందువల్ల చేయలేదు?

తరువాత Radiator and Air Conditioned Generators పదహారు తెప్పించారని వార్తల మూలముగ తెలుస్తున్నది. మనది tropical region అని తెలిసిఉండకూడ ఇక్కడ ఏ మాత్రము ఉపయోగపడనివి తెప్పించారు. పనికిరాని వాటిపైన ప్రభుత్వం డబ్బు అంతా వృధాచేస్తున్నారని, మనకు యీ region కు ఉపయోగపడేవిగ నష్టయిచేస్తామని చెప్పినప్పటికీనీ, అవి కొనకుండా మరి ఒక కంపెనీ నుంచి temporary purpose కు ఉపయోగించే transformers, generators కొన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. అవి ఎందువల్లకొనవలసినవచ్చింది? కొన్ని లక్షలు ఖర్చుచేస్తున్నప్పుడు పర్యటించుటగా బాగా ఉపయోగించేవి తెప్పించకుండా, మనకు ఉపయోగించనివి తెప్పించి ప్రజల ద్రవ్యము ఎందువల్ల దుర్విని యోగము చేయవలసి వచ్చింది? దానికి మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పమని అడుగుతున్నాను.

ఇటీవలనే Papers లో మంత్రిగారికి తెలిసిన విషయాలేపడినవి. ఒక కోటి 50 లక్షలు యీ మార్చి 31 వ తేదీలోగా ఖర్చుచేయాలని tenders call for చేస్తూ ఒక Advertisement చేశారు. ఒక కోటి 50 లక్షలకు Tenders call for చేశారు ఆ Advertisement లో చాలా విషయాలు కనబడుతున్నవి. వాటికి tenders ఏవిధముగ call for చేసింది కూడ ప్రతికల మూలముగ కనబడుతునేఉన్నవి. ఆ Paper Cuttings నావద్దయిప్పుడు ఉన్నవి అవి మంత్రిగారికి చదివి వినిపిస్తాను. వాటి అన్నింటిని జాగ్రత్తగా నోటు చేసుకొని ఒక్కొక్కదాని విషయమును గురించి వారు జవాబు యివ్వవలసి ఉంటుంది. Hindu Paper లో పడిన Advertisement details ఇవి:-

హైదరాబాద్	ఎందునిమిత్తం	ఖరీదు	టెండరు colse చేసే
Hindu Paper		రూ.	తేదీ

(1) 10-3-58 — Majors Ameties 1,50,000 17-3-58 7 రోజుల

తైము ఇచ్చారు.

(2) 9-3-58 — V. I. R. Cables — 7.8 లక్షలు 14-3-58 5 రోజులు

తైము ఇచ్చారు

Deccan Chronicle లో

(3) 9-3-58 — Rails — 9 లక్షలు 13-3-58 4 రోజులు తైము ఇచ్చారు

(4) 9-3-58 — G. I. Pipes — 1.2 లక్షలు 14-3-58 5 రోజులు

తైము ఇచ్చారు

Hindu Paper లో

(5) 6-3-58 — R. S. Chokes — 19.5 లక్షలు 8-3-58 2 రోజులు

తైము ఇచ్చారు

వీటి మొత్తము 2 కోట్ల 19 లక్షలు. వీటికి tenders call for చేశారు. ఇంత పెద్ద పెద్ద మొత్తములకు tenders call for చేయడము అంటే, ఇచ్చిన కొద్ది వ్యవధిలో వారు tenders పెట్టడము, అది ఆ తేదీలోగా close చేయడము జరిగింది. ఇలాంటి పెద్ద పెద్ద మొత్తములకు సాధారణముగ కనీసము ఒక నెలలో, రెండు నెలలో tenders ముగింపుకు తైము యివ్వాలి. కాని అలా జరగ కుండా యింత తక్కువ తైము ఎందువల్ల యిచ్చారు ? ఒక కోటి రూపాయలు శాంతును చేశారు. సంవత్సరము అంతా ఊరకుండి, సంవత్సరము అయిపోయే సమయములో ఆఖరు రోజులలో, తొందరతొందరగా advertise చేయవలసిన అవ

సరము ఏమి వచ్చింది ? ఇంత తక్కువ వ్యవధి యివ్వటానికి కారణము ఏమిటి ? ఈ టెండర్లలో ఒక దానికి బొత్తుగా 2 రోజులు, అయిదు రోజులే టైము యిచ్చాగు. ఇంత తొందరలో advertise చేసి, tenders ముగించడము అంటే, ఇది అంతాచూస్తే ఇక్కడేదో గూడుపురాణి జరిగిందని నాకు బాగా అనుమానముగా ఉన్నది. ఇంత వరకు ప్రభుత్వానికి కావలసిన contractors ఉన్నాది. వారికి promise చేశారు. వారిపేర్లు కూడ తీసుకున్నారు, వారికోసమే యీ tenders యింత హడావిడిగా call for చేసినట్లు, ముగించినట్లు కనబడుతున్నది. ఇందులో ఎంతమందికి ఎంతెంతభాగము ఉన్నది ? దీనికి మంత్రిగారు సమాధానము ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను. ఒక కోటి యాభై లక్షలకు tenders పిలిచి, దానికి 7 రోజులే టైము ఇచ్చాగు. 19 లక్షలకు tenders పిలిచి దానికి రెండు రోజులే టైముయిచ్చారు. ఇంకా కొన్నింటికి అయిదు రోజులే టైము ఇచ్చారు. ఇదేనా ! ప్రభుత్వం చేసేవని ? ఈ విషయము మంత్రిగారికి తెలిసి జరిగిందా, తెలియకుండా జరిగిందా ? దీనికి బాధ్యులు ఎవరో చెప్పాలని అడుగుతున్నాను—కాకపోతే ఇది అంతా మంత్రిగారి షరీకుతో జరిగిందా ? నలభై లక్షలకు ఇదివరకే ప్రభుత్వము యొక్క కంట్రాక్టర్లు, ఎవరు అయినదీ ప్రభుత్వానికి తెలుసు, tenders తీసుకున్నారు. పేర్లు తీసుకున్నారు. వారికి పని ఇచ్చారా ? ఇది నాకు సందేహముగా ఉన్నది. రెండు మూడు రోజులలో యీ పని అంతాజరిపిచేశారు. పేపర్లలో tenders ముగింపు తేదీలుకూడ వేశారు. దానికి మంత్రిగారు ఏమి సమాధానము ఇస్తారు ? ఇంత హడావిడిగా చేయడములో యీ గూడుపురాణిలో ఎవరెవరు వున్నారు ? దీనికి బాధ్యాలు ఎవరు ? మంత్రిగారు దీనికి సమాధానము ఏమి చెబుతారని అడుగుతున్నాను.

తరువాత రాయలసీమ వ్యవహారము ముఖ్యమైనది ఒకటి ఉన్నది. రాయలసీమలో Electricity సరఫరా చేసే సందర్భములో యంతవరకు అతిభారమైన విషయాలు జరిగినవి. ఇవి మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. వాటి అన్నిటి విషయములో మంత్రిగారు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ? తీసుకోకపోతే, ఎందువల్ల తీసుకోలేదు ? నిజానికి ఎవరికై నామానవత్వము అనేది ఉన్నది అనుకుంటే, యీ విషయములో వెంట వెంటనే చర్య తీసుకొని ఉండేవారు. ఈ విషయము మంత్రిగారికి తెలుసును రాయలసీమలోయీ Electrification వల్ల కానివ్వండి, మరే యితర కారణాలవల్ల కానివ్వండి, యీ రెండు మూడు సంవత్సరాలలో రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాలలోను సుమారు 150, 160 మందిదాకా చనిపోయారు. Wires పాతవి, పనికిరానివి కానివ్వండి, లేక Wire connection సరిగా లేకపోవడము వల్ల కానివ్వండి, ఎట్లాగైతేనేమి 150, 160 మంది చచ్చారు. ఈ చనిపోయిన కేసు

అన్నింటికీ information ప్రభుత్వము యొక్క files లోనే ఉన్నవి. ఇందులో ఎవరు ఎప్పుడు చచ్చిపోయిచా వెంటనే ఒక పిటిషను మూత్రము వచ్చి ఉంటుంది. అది ప్రభుత్వము రికార్డులో ఉండి తీరుతుంది. ఏదో విధముగ ప్రభుత్వము దృష్టికి వచ్చి తీరుతుంది. లేదు అని చెప్పటానికి మార్గమేలేదు. ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాలలో 150, 160 మంది చనిపోయారంటే, కేవలము యీ డిపార్టుమెంటు అంతా murderers క్రింద తయారై నట్లుగా కనబడుతున్నది. కేవలము ఆ నాలుగు జిల్లాల వాళ్లే యింత మంది చనిపోయినారంటే, ఎంత ఫోరమ్మైన విషయమో ఆలోచించండి ఈ చావులకు బాధ్యులైనవారి మీద ప్రభుత్వము ఏమైనా చర్య తీసుకున్నదా? విచారణ అనేది ఏమైనా జరిగిందా? జరిగిందా? పోతే ఎందువల్ల జరిపించలేదు? ఈ చనిపోయినవారి కోరికలు గవర్నమెంటు నుంచి యిక్కడికి వని చేయటానికి వచ్చిన Executive Engineer చనిపోయాడు. ఆ విషయము వారి బంధువులు, బొంబాయి గవర్నమెంటు కూడ యీ ప్రభుత్వానికి తెలియ సరచారు. ఆయన ఎందువల్ల చనిపోయినాడు? ఈ విధముగ జరగడమనేది కేవలము పై అధికారులగా ఉంటున్న ఇంజనీర్ల negligence towards duty వల్ల చనిపోయారా? వాళ్ల యొక్క తప్పుదలనము వల్ల వాళ్లందరు చనిపోయి ఉంటారా? ఇంతవరకు సామూహిక చర్య చేసినను, ఏవో పనికిరాని wires, సామగ్రి తెచ్చి యీ విధముగ పిల్లలను పొగొట్టటానికి సిద్ధపడినారా? ఆ తెచ్చిన సామగ్రి wires నుంచి అగ్గివోకాదో ఎవరైనా విచారించారా? ప్రభుత్వము enquire కి, యీ 150, 160 కుటుంబాల వారికి compensation అనేది ఏమైనా ఇచ్చాగా, లేదా? ఇప్పుడు అది ఏ stage లో ఉన్నది చెప్పాలంటున్నాను వాళ్లు చనిపోయి యిచ్చాళ్లు అయింది. ఇంతవరకు ఆ కుటుంబాలకు compensation అనేది ఇవ్వటానికి, చనిపోయిన వారి మీద ఆధారపడి ఉంటున్న కుటుంబాలగతి ఏమి కావాలి? ఈ విషయము మంత్రిగారు ఒక పర్యాయమైన ఆలోచించారా? ఇక్కడ కూర్చుని యున్న ఇంజనీర్లను అయినా వాళ్లు చచ్చిపోయినందుకు, ప్రభుత్వము ఎందు వల్ల punish చేయకూడదు? punish చేయటానికి అవకాశము లేదు అనటానికి, వీరు బాధ్యులు కారు అని చెప్పటానికి అవకాశములు లేవు. పిల్లలందరు వాళ్ల చావుకు బాధ్యులనే నానమ్మకము. ఇదేనా, అక్కడ ఈ ఇంజనీర్లు చేసేవని, ఇక్కడ ప్రభుత్వము చేసేవని, అని అడుగుతున్నారు. ఇంతవరకు వాళ్ల కుటుంబాల compensation ఇవ్వవందులకు ప్రభుత్వాన్ని నేను నిందిస్తున్నాను. ఈ విషయాలకు మంత్రిగారు సమాధానము ఇవ్వవలసి యున్నది. అధ్యక్షులవారు మైము అయి పోయిందని అంటున్నారు. ఇంకా చాల ముఖ్యమైన విషయాలు ఉన్నవి. మైము లేదు కనుక నా ఉపన్యాసము ముగించవలసి వచ్చిందని విచారపడుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ ఆర్. నరసింహారెడ్డి (గజ్వేల్-జనరల్) :- అద్యుతా, గౌరవ నీయులైన శ్రీ విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మాతృలు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు వారిదృష్టికి తెస్తున్నాను. రామగుండం విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా స్కీము చాలా చురుకుగా అమలు జరుపబడి పూర్తి అవుతున్నదని మంత్రిగారు యిప్పుడే తన ఉపన్యాసములో శెలించారు. అందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. కానీ దానిని ఇక్కడ మైదరాబాదు, సికిందరాబాదు పట్టణములకు సరఫరా చేయాలని అభిప్రాయ వ్యక్తమవుతున్నట్లు చెప్పారు. ఇది సరియైన విధానము కాదని నా అభిప్రాయము. ఎందుకంటే, రామగుండం చుట్టు ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చాలాదు గనుక ఆ విధముగ యిక్కడ యీ రెండు పట్టణములకు శరలించడము మంచిది కాదేమోనని అనుకుంటున్నారు అక్కడ చుట్టు ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలలో వ్యవసాయము అభివృద్ధి కోసము విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయవలసి ఉంటుందని మంత్రిగారు ఆలోచించదగ్గ విషయము వ్యవసాయ ఖర్చులు భరించలేక అక్కడ రైతులు బాధపడుతున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ అవుతుందని, కవ్వారా వ్యవసాయ ఖర్చులు తగ్గిపోవునని ఆశించుకుని ఉన్నారు అందువల్ల అక్కడి రైతులకు ముందు సప్లయ చేయకుండా ఇక్కడికి శాశించుకుని రావలయు సర్వైక విధానము కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మెదక్ జిల్లాలోని ఆంధోలు తాలూకాలో దేవనూరు ప్రాంతానికి కట్టించున్నారు. నిజాపూర్ నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి తీసుకురావడము కష్టం అవుతుందని, ఆంధోలు తాలూకాలో ప్రాంతానికి కట్టించి, అక్కడి నుంచి కాలవల ద్వారా నీరు తీసుకొని పో, డమనేది సరికాదు. ఆ ప్రాంతాన్ని నీరు మైదరాబాదు, సికిందరాబాదు పట్టణములలో ఉన్న నల్లాలకు ఉపయోగించేటట్లు అక్కడ ప్రాంతాన్ని ఆయ కట్టించి ఉండే వ్యవసాయదార్లకు వివరీతముగ సప్లయ కలుగు సుదానీ సుంతిగారు గుర్తించవలసి చెగా కోరుతున్నాను. నిన్నటి irrigation demand మీద మెదక్ జిల్లాలోని పాల్వంచ విషయముగాని, అక్కడ ఉన్న చిన్నచిన్న చెరువులు, కుంటలు విషయముగాని మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పలేదు. irrigation demand క్రింద రెండు కోట్లకుపైగా ఖర్చుచేయబోతున్నారు. అడిమాండు క్రింద అడ్మినిస్ట్రేషన్ పాల్వంచ యీ ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళికలో చేర్చవలసిందిగా శిల్ప శివలయ మెంటుప్లానింగు కమిటీవారు కూడ సిఫార్సు చేశారు. అంతటి ముఖ్యమైన పాల్వంచ యీ ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళికలో ఎందువల్ల చేర్చలేదో, దానికి కారణమేమిటో తెలుపవలసిందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కాబట్టి ఇప్పటికైనా దానిని ఈ ప్రణాళికలో చేర్చించి ఆగిస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గము గజ్వేల్ తాలూకాలో ఉన్నది. అది చాలా పెనుబడిన తాలూకా అక్కడ నూటికి

కనీసము 85 గ్రామాలు జాగీరు గ్రామాలుగా ఉన్నవి. ఆగ్రామాలలో ఉన్న చెరువులు, కుంటలు అన్నింటికి గండ్లుపడి శిథిలావస్థలో ఉన్నవి. ఇప్పటికి 20, 25 సంవత్సరాలుగా వాటికి ఏంటి మరమ్మతులులేకుండా అట్లాగే ఉంచబడి ఉన్నవి. ఆ నాటి జాగీర్దార్లు వసూలుచేసిన ఆదాయమును రెమునిష్టము వచ్చి నట్లుగా ఖర్చుచేసుకొని, యీచెరువులను, కుంటలను బాగు చేయించుకుండా అట్లాగే ఉంచారు. ఆగ్రామాల లిస్టు కూడ మంత్రిగారికి యిచ్చాను. మంత్రిగారై నా ఆ చెరువులు కుంటలు యొక్క మరమ్మతుల విషయములో ఏమిటి శ్రద్ధ చూపించడములేదు. ఈ విషయములో మంత్రిగారికి ఎన్నో పర్యాయములు విజ్ఞప్తిచేయడమైంది. ఇకముందైనా శ్రద్ధ వహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళిక కాలము పూర్తి అయ్యేంతగానైనా వాటిని మరమ్మతులు చేయించమని కోరుకున్నాను. మా గజెట్లో తాలూకా మెట్ట తాలూకా, అక్కడ నీటి పారుదలకు ఏలాంటి అవకాశములేను, అక్కడ నదులైనా లేవు. ఆ తాలూకాలో కనీసము పీలు అయినన్ని బావులను అయినా త్రవ్వించినట్లైతే, విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాద్వారా రైతులు వ్యవసాయము చేసు కోటానికి అవకాశముంటుంది. రామగుండం విద్యుచ్ఛక్తిని గజెట్ తాలూకా లోనే ఎక్కువగా ఉపయోగపరచాలని కోరుకున్నాను రామగుండం ప్రాజెక్టుకు పోయే మార్గములోనే మా గజెట్ తాలూకా ఉన్నది. అందు వల్ల రామగుండం నుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రైవరాబాదు, సికింద్రాబాదు పట్టణాలకు యివ్వకుండా ముందు మా గజెట్ తాలూకాకే ఎక్కువగా యివ్వాలని అంటు న్నాను నన్నటి Irrigation demand ను గురించి మాట్లాడటానికి నాకు అవకాశము దొరకలేదు. గజెట్ తాలూకాలోని కొన్ని గ్రామాలలోని చెరువులను గురించి మంత్రిగారికి మనవి చేసి కున్నాను. అందులో ముఖ్యమైనది పిడితేరుగ్రామం చెరువు. దానిని ఊరచెరువు అంటారు దానికి సుమారు 25 సంవత్సరాలక్రింద గండి వడింది. దానికి యింతవరకు ఏలాంటి మరమ్మతులు చేయించలేదు. అది బాగుచేయకపోయిన కారణముచేత అక్కడ రైతు లకు పంటలకునీర్లు చాలక చాలయిబృందలు పడతున్నారు. ఈ సంవత్సరము లోనైనా కొంత వరకు దానికి మరమ్మతులు చేయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మంచూరు నల్ల చెరువు అని ఇంకొక చెరువు ఉన్నది. దానికి గూడ ఎప్పుడో 25 సంవత్సరముల క్రింద గండి పడియున్నది. దాని మరమ్మతు గూడ యింత వరకు తలపెట్టలేదు.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు : ఇప్పుడు సభ ఎదుట ఉన్నది విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన డిమాండ్. గౌరవసభ్యులు ఇరిగేషన్ డిమాండును గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఆర్. నరసింహా రెడ్డి:- నిన్ననాకు అవకాశము దొరకనందున ఇప్పుడు మాట్లాడవలసివచ్చిందని నేను ముందుగానే అధ్యక్షుల వారికి మనవిచేశాను. అందువల్ల మాట్లాడు తున్నాను. మంత్రిగారు యీ చెరువులను గురించి తగు శ్రద్ధవహించి మా వెనుకబడిన తాలూకా అయిన గజ్వెల్ తాలూకాను అభివృద్ధిలోనికి తెస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇరిగేషను డిమాండును గురించి చర్చ నిన్ననే అయి పోయింది. మీరు పైనా విషయమును గురించి మాట్లాడాలంటే, అది యిప్పుడు కాదు. మంత్రిగారిని కలుసుకొని వారితో చెప్పండి. అవి అన్నింటినీ గురించి వారు యేమి చేయాలో వారేచూస్తారు.

శ్రీ ఆర్. నరసింహారెడ్డి:- రామగుండం విద్యుచ్ఛక్తి పథకంవలన నా నియోజకవర్గం అంతటికీ విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. అచ్చటివిద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకువచ్చి హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు నగరాలకు సప్లయచేయడం మంచిది కాదు. మెదక్ జిల్లాలోని సిద్దిపేట, గజ్వెల్ల మున్నగు తాలూకాలలోని చిన్న గ్రామాలన్నింటికీ కూడా యీ రామగుండం విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించాలి. అంతేగాని, ఆ ప్యాంత్వాలను అక్లైవదలి ఈ నగరాలకు సరఫరాచేయడం ఎంత మాత్రం న్యాయంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయమై మంత్రి గారు మాట్లాడినప్పుడు “స్థంభాలు దొరకడంలేదని, అందువల్ల ఆ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయడం ఆలశ్యం అవుతుందని చెప్పారు. కాని దానికోసమై తొందరగా కృషి చేసి గజ్వెల్ల తాలూకాలోని గ్రామాలన్నింటికీ విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

నిజాంసాగర్ విద్యుచ్ఛక్తి పథకంయొక్క సాంకేతిక విషయాలలో ఇంజనీరులు చాలా పోరపాటు పడినారనుకొంటున్నాను. High level Channel సరిగా లేక నీరు దొరకక పోవడంవల్ల యిప్పుడు వేరే ప్రాజెక్టు దేవనూరు వద్ద కట్టి దానివల్ల అక్కడకు నీరు తీసుకు వెళ్లే సందర్భంలో ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని పెంచాలి అంటున్నారు. అది సరైనదికాదు. ఆ ఉన్న విద్యుచ్ఛక్తిని మా గ్రామాలలోనే ఎక్కువగా ఉపయోగించాలని మనవి చేస్తూయింతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. ఆనందరావు (మెట్ వల్లి):- On a point of Information Sir, ఈ డిమాండు పైన వారు మాట్లాడే సందర్భంలో వారి పార్టీవారే కనుక మంత్రిగారి యింటికి వెళ్లిచెప్పవచ్చును.” అని మీరు అన్నారు. దానిని బట్టి ఇదివరకు కూడ యిట్లానే జరుగుచున్నదనే అనుమానం కలుగుచున్నది. వారు ఆ మాట అనడం అంత బాగుండచేమో అనుకుంటాను.

పి.ఎస్.ఆర్. స్పీకర్ :- చరే.

(శ్రీ) కె. వి. సరసింగరావు :- అన్ని హ్యాలివాసుల పుట్టిన తేదీలను మాట్లాడుతూనే ఉంటారు.

(శ్రీ) అమృతలాల్ శుక్లా (సిరీల్లా-జ రల్) :- అధ్యక్షా, ఈ నాడు మన దేశాభివృద్ధికి, ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థికాభివృద్ధికి విద్యుచ్ఛక్తి చాలా ముఖ్యం. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో ప్రభుత్వం వారి వైఖరి సరిగా లేదని నేను భావిస్తున్నాను. దీనికి కేటాయించబడినది కోటి రూపాయలు మాత్రమే. అది చాలా స్వల్పమని నేననుకుంటున్నాను. ఈ స్వల్ప మొత్తం చూడాలి. ఖర్చు చేయడంలో వృధా అయిపోతున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి ప్రమా శ్రేయస్సుకు, ప్రజాభ్యుదయానికి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి, చిన్న పరిశ్రమలలో అభివృద్ధికి ఎనియోగించబడకుండా దుర్వినియోగం చేయబడుతున్నదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. తెలంగాణాలో రామగుండం ధర్మల్ డివర్ స్కీము ఉన్నది. దాదాపు 10, 15 పండ్ల నుంచి “ఇప్పుడు తయారవుతుంది, అప్పుడు తయారవుతుంది” అని చెబుతున్నారు. ప్రతిపాదానిని పొడిగిస్తూ వచ్చారు. ఇప్పుడు “హుస్సేన్ సాగర్, నిజాం సాగర్, రామగుండం, యీ మూడింటినీ connect చేసి ఒకే plan క్రింద గిడుగుంటామని మంత్రులు చెబుతున్నారు. అయితే హుస్సేన్ సాగర్ మిషనరీ పాతబడినదని, ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయలేదని తెలుస్తున్నది. హుస్సేన్ సాగర్, నిజాం సాగర్, రామగుండం యీ మూడింటిపల్ల తయారైన విద్యుచ్ఛక్తిని యిక్కడకు తెచ్చి, ఇదివరకు నుంచి ప్రైదరాబాదు, సికిందరాబాదులలో ఉన్న విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను తీర్చుకోవాలని మంత్రులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ మూడింటినీ connect చేసి, ఆ విద్యుచ్ఛక్తిని చెనుకబడిన ప్రాంతాలలోని వ్యవసాయాభివృద్ధికి వినియోగించాలని మేము చెబుతుంటే ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రైదరాబాదు, సికిందరాబాదు సగరాలకే యింకా విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేసేందుకు కృషిచేస్తున్నారు గాని, గ్రామ సీమలకు సప్లయ చేయడంలో అనుకూల వైఖరిని చూపడంలేదు. రామగుండం నుంచి వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి ఏ విధంగా దుర్వినియోగపడుతున్నదో కొంత మనవి చేస్తాను. విద్యుచ్ఛక్తి స్థంభాలను అవసరమైన చోట్ల వేయడంలేదు. ఎవరో పెద్దమనిషి వచ్చి ఆయన గ్రామానికి కావాలని చెబుతే అక్కడ అవసరం లేకపోయినా వట్టి పెలుతురుకోసం (దీపాల కోసం) వారి గ్యామంలో స్థంభాలువేసి విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేస్తున్నారు. కాని అవసరమైన గ్యామాలలో విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించడం జరగడంలేదు. కరిం నగర్ జిల్లాలో మానుకొండూరనే గ్రామం ఉన్నది. అక్కడికి విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేశారు ఎందుకు చేస్తున్నారో ఎవరికి ఆర్థం కావడంలేదు. అది తాలూకా

ములో జన్మించినవారగుటచే రైతుల కష్టములు వారికి బాగుగా తెలియును. భారతంలో భీష్మాచార్యులు ధర్మజునకు చెప్పినట్లు,

వావిరి మాటలు దేలక భావంబునకీడు
మేలు పరికించి సద్భావుని, యసద్భావుని
నవనీవర మేర్పరప నేరుగ నేరవలయున్.

గౌరవనీయులైన మంత్రులు ఆలోచించి సాధ్యమైనంత వరకు ప్రజల కష్టములను ఈ డేర్పరురని పార్థింపుచున్నాను. గౌరవనీయులగు ముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని 30 వేల గ్రామాలలో పున్న మనాటి చంద్రునివలె పౌరకాళించుచున్నది. వీరి పరిపాలనా విధానంవల్ల సమున్నతులైన హడ భయపడుచున్నాడు, అన్ని నదులకు అనకట్టలు నిర్మించి బీదప్రవాహమునకు తినుటకు తిండి, కట్టెలకు బట్ట, ఉండుటకు ఇల్లును ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. ధనిక ప్రజవలె బీదజనం కూడ ఈ కింద పద్యములోవలె తినవలయునని అనుచుందురు.

సన్నని బియ్యపుటన్నంబు
అప్పుడే కాచిన ఆవు నెయ్యి
ముమ్ముమలాడెడు కూరలు, వచ్చళ్ళు
కమ్మగానుండిన కంది పప్పు
సరసమౌను స్వాద్యములైన ఫలములు
నోరూర జేసెడి పూరగాయ
వివిధ మౌ బజ్జములు వింతఝీరాన్నంబు
మీగడ పెరుగు మేలుపాలు
తనివి తీరగ భుజించు చుండవలయున్.

వారి ఎదుట ముఖస్థుతి చేయుటలేదు. వారు చేసిన పనులను బట్టి, వారు చేయుచున్నపనులను, వారిగుణగణములను గురించి ఒక పద్యమును చెప్పుచున్నాను.

సీ॥ సత్యదయాశీల సదమల చారితు
పరకౌతాచరణము సంచరిత హృదయు
డాశ్రిత జనరతు తతిజన ప్రతిపతు
డనుపమ సుజ్ఞాన వినుతయశుడు
నిమ్నజాతుల బోధన నిలజన్మమైతిన
అవర శ్రీ మద్దయానందమూర్తి

సతత దివ్యజ్ఞాన సఖిక
 సద్గర్భంబు నిజముగ సాధించు
 రాజయోగి పౌరులకు బిడ్డలగ బ్రోచు పరమకరుణ.
 హైదరాబాదునందు ఆంధ్రప్రదేశ్
 ముఖ్యమంత్రి పదవి నలరు సంతీవరెడ్డి
 తెలమి చిరుతరాయువు బ్రోవ సుశ్రీల
 జెలగు నట్లు దేవదేవుడు బ్రోవుచుచుదినదినంబు.

నాకు ఈ అవకాశమును ఇచ్చినందులకు అధ్యక్షులవానికి ధన్యవాదములు అర్పించుచున్నాను.

శ్రీ ఎ. బాపినీడు (కొవ్వూరు-జనరల్) - అధ్యక్షా! ఇరి గేషన్ డిమాండుపై మాట్లాడటానికి నాకు అవకాశం దొరకలేదు. ఈ సమావేశములోనే నాకు ప్రసంగించే అవకాశం దొరకదేమోననే అభిప్రాయంతో prepare కా లేదు. కాని మీరు నా పేరును పిలిచారు కనుక ఈ ఎక్జిక్యూటివ్ డిమాండుపై కొద్దిగా మాట్లాడదలచుకొన్నాను.

ఈ డిమాండు పై అనేకమంది అనేక విధాలైన విమర్శలుచేశారు. చీఫ్ ఇంజనీరు ఎక్స్‌టెన్షన్ గురించి చాలా మంది మెంబర్లు మాట్లాడారు. చీఫ్ ఇంజనీర్ extention లేక పోతే ప్రభుత్వమే బ్రతకలేదు అనే అభిప్రాయముతో నేను పక్షిభవించటములేదు. గాంధీగారు చనిపోయినంత మాత్రమున పరిపాలన ఆగి పోలేదు. ఏనరో ఒకరు పరిపాలిస్తున్నారు. లెక్సికల్ నాలెడ్జి వున్న విశ్వేశ్వరయ్యర్ గురించి వెంకటకృష్ణయ్యర్ గురించి కూడా చాలా క్లిటిసిజమ్ జరిగింది. ఆ విషయాలన్నిటి పై ప్రజలు శ్రద్ధవహిస్తున్నారు. మనంచేసే ప్రతి కార్యక్రమమును వారుగమనిస్తున్నారు.

“వెనుక బడిన ప్రాంతము” అనేస్లోగన్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన వాటికి వర్తిస్తుండేమో కాని విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించినంతవరకు అది వర్తించటానికి వీలులేదని భావిస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తిని ఏ ప్రాంతములకు సరఫరాచేయాలని ఆలోచిస్తే వాటర్ సప్లయ్కి అవకాశాలువుండి, ఆహార పదార్థాలను వృద్ధిచేయటానికి వీలున్న ప్రదేశాలకు ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రప్రథమంగా సరఫరా చేయవలసివుంటుంది. ఇరిగేషన్, విద్యుత్ కాళా మంత్రి తమవూరికి విద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకుపోతున్నారని గౌరవసభ్యులొకరు చెప్పారు. వారివూరిని కాదు. అక్కడ నూతులువుండవచ్చు.

కేంద్రంకూడా కాదు. పెద్ద ఎత్తున పరిశ్రమలూ లేవు. అంతేకాక, మన విద్యుచ్ఛక్తిశాఖామంత్రిగారి గ్రామం అయిన చిన్న పల్లెటూరికి కూడా విద్యుత్తును పంపడానికి ఆలోచిస్తున్నారు. స్థంభాలు వేయించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అయితే, ఈ విధంగా వారి ఇష్టానుసారం, వారికి కావాలనకొని ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని దుర్వినియోగ పరిస్తే దేశం ఆర్థికాభివృద్ధి, సాంస్కృతికాభివృద్ధి, పరిశ్రమాభివృద్ధి, వ్యవసాయాభివృద్ధి ఎట్లా చెందగలుగుతుంది? ఈ విధంగా విద్యుత్తును దుర్వినియోగం చేయడం మంచిదికాదు. నేను చెప్పిన విషయాలన్నీ వాస్తవం. వాటికి మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు ఆంధ్రలో 4,5 వందల గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయబడుతున్నది. తెలంగాణాలో దాదాపు 19 గ్రామాలకు సప్లయ చేయబడుతున్నది. ఇకముందు, సంవత్సరానికి 100 గ్రామాలకు, లేక 200 గ్రామాలకు సప్లయ చేస్తామని చెప్పారు. కాని ఇప్పుడు అమలు జరుగుతున్న విధానం ప్రకారమే కొనసాగించినట్లయితే, దాదాపు 100 పండ్లయినా అన్ని గ్రామాలకూ విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ చేయలేరు.

శ్రీ బి. జి. యం. ఎ. నరసింగరావు (కడితి):- ఇప్పుడు House లో current లేని మూలంగా వారు ఏమి చెబుతున్నారో మాకెవ్వరికీ వినబడుట లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీకెవ్వరికీ వినపడకపోయినా, నాకూ, మంత్రిగారికి వినబడుతున్నది.

శ్రీ బి. జి. ఎం. ఎ. నరసింగరావు :- ఈ విధంగానే ఆ ప్రధ్య మైసూరు ఆపెంట్లీ లో current fail అయిపోతే, సమావేశాన్ని వాయిదావేశారు. మనంకూడా 15 నిమిషాలు వాయిదా వేసుకుంటే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- నేను వాయిదా వేయను.

శ్రీ అమృతలాల్ శుక్లా :- ఈ నాడు విద్యుచ్ఛక్తి చాలా అవసరమని ప్రతి మానవుడూ గుర్తించాడు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మన ప్రభుత్వం తీసుకొన్న పాత్ర (వైఖరి) ఆందరికీ తెలిసినవిషయమే. 100 పండ్లలోగా అన్ని గ్రామాలకూ విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయచేస్తామని బడ్జెట్ లో వ్రాశారు. అందులో చెప్పబడిన దానికి, జరుగుతున్న పనికి చాలా తేడాఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు, విద్యుచ్ఛక్తి వాడకంలో ఎట్లా వాడినారో! ఎందుకు వాడినారో రశీదు లేకుండానే డబ్బు కట్టించుకోవడం జరుగుతున్నది.

వ్యవసాయమునకు విద్యుచ్ఛక్తి చాలా అవసరం. బావులనుండి నీరు తీయుటకు విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించిన చాలా చోకగా ఉండును. ఎక్కువ పరిశ్రమలేకుండ పోవును.

విద్యుచ్ఛక్తి స్కీములలో చాలా డబ్బు దుర్వినియోగమగుచున్నది. అంతేగాక ఒక ప్లాను ప్రకారం పనులు జరుగుటలేదు. కాబట్టి మంత్రిగారు జరుగుచున్నలోపాలను విచారించి తగిన చర్య తీసికోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె శాంతప్ప (ధర్మవరం-రిజర్వుడు):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రంలో ఉండు గంగను భూలోకమునకు తీసుకొని వచ్చుటకు భగీరథుడు ప్రయత్నంచేసినట్లు, నేను ఆసెంబ్లీలో మాట్లాడుటకు ప్రయత్నము చేయవలసి వచ్చినది. నాకు ఈ అవకాశమును ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదములు అర్పించుచున్నాను. గౌరవనీయులైన విద్యుచ్ఛక్తి మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులూ, ప్రభుత్వసభ్యులూ షారి వారి నియోజకవర్గాలలోని కష్టనిష్ఠూరములను గౌరవ మంత్రి దృష్టికి తీసుకు వచ్చినారు. నేను కూడ నానియోజకవర్గంలో ఉన్న కష్టములను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లా ధర్మవరం నియోజకవర్గమునకు చెందిన కళ్యాణదుర్గం తాలూకాకు చెందినవాడనునేను. కళ్యాణదుర్గం చాలా వెనుకబడిన తాలూకా. అక్కడ జీవనదులులేవు. ఎఱ్ఱసేల భూములు. 5, 6 మట్టుల బావులను త్రవ్వించుకొని ప్రజలు జీవనం చేయుచున్నారు. కళ్యాణదుర్గం టౌన్ లో డీజిల్ స్కీము విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటు చేసినారు. స్థంభములు పాతుచున్నారు. కళ్యాణదుర్గంనుండి కంబదూరు మీదుగా పేరూరు ప్రాజెక్టు వరకును, కుందుర్తిమీదుగా మలయనూరువరకును, - ఒక్కరాయదుర్గంనకు వీలులేదు - ఆ రోడ్డులో ఉండు కన్నె పల్లివరకూ, జెళగుప్పమీదుగా రామసాగరం వరకూ, ఎగువపల్లి మీదుగా నూతినుడుగు వరకు తైన్లువేసి కరెంటు సప్లై చేసినయెడల రోడ్ల ప్రక్కన 4, 5 మైళ్ళలో ఉన్న గ్రామాలకు కరెంటులభించుటకు వీలుండును.

సోపర్ వెల్ ఫేర్, ఇరిగేషన్ డిమాండ్లపైన నాకు మాట్లాడుటకు అవకాశం లభించనందున ఈదినం ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి కొన్ని విషయములు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకరాదలచాను. మైసూరుకు చెందిన చిత్రదుర్గం జిల్లా పారియూరు తాలూకా మారికనము చెరువు క్రింద వేదావతి నది పుట్టి రాయ దుర్గం, తాలూకా, కళ్యాణదుర్గం తాలూకాకు మధ్యగా ప్రవహించి తుంగభద్ర లో కలియుచున్నది. మైసూరు ప్రభుత్వంతో మన ప్రభుత్వం సంప్రదింపులు జరిపి పరుగురాంపురం వైభాగమున ఈ నదికి ఒక ఆనకట్ట నిర్మించిన మా తాలూకాలోని తొమ్మిది చెరువులు నిండి ఒక్కొక్క చెరువు క్రింద వెయ్యి నుండి 1500 ఎకరములవరకు సాగోను తత్ఫలితంగా అవోర ధాన్యములు కొరత లేకుండ పండించుకొనుటకు వీలగును. మన ముఖ్య మంత్రిగారు రైతు కుటుంబ

తున్నారు. ఆగ్రికల్చర్ విషయంలో యీ విధముగా ఆలోచించేయుట మంచిది కాదని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. కనీసం ఈ రెండవ ప్రణాళికలో నైనా వ్యవసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అందుతుందని ఆశిస్తున్నాను. వెనుక పడిన ప్రాంతాలకు, అవి తెలంగాణాలో ఉండనియ్యండి, ఆంధ్రలో ఉండనియ్యండి, రాయలసీమలో ఉండనియ్యండి, ఎక్కడ ఉన్నా విద్యుచ్ఛక్తి ముందు సరఫరా చేయుటకు ప్రాధాన్యతయివ్వాలి. ఈ స్కీములకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం యివ్వ వలెనని మంత్రిగారిని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి :- అధ్యక్షా ! మంత్రిగారు ప్రోవే పెట్టిన విద్యుచ్ఛక్తి డిమాండును బలపరుస్తూ, కొన్ని సూచనలు చేయదలచినాను. ముఖ్యంగా మనకు యిప్పుడు ఆహారధాన్యాలు కొరతగా ఉన్నవి. ఆహార ధాన్యాలను అధికంగా పండించాలంటే చిన్న చిన్న ఇరిగేషన్ స్కీములకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చాలా అవసరం. కాని మంత్రివర్గం ఈ సమస్యను పరిష్కరించటానికి ఒక క్రొత్త విధానాన్ని కనిపెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ మధ్య కళా వెంకటాపు గారు మా తాలూకాకు పర్యటనకు వచ్చి, “ఆహార సమస్య చాలా గడ్డుగా ఉన్నది. దీనిని పరిష్కరించాలంటే బిడ్డలను పుట్టించుకోవడం తగ్గినై పరిష్కార మౌతుంది” అని చెప్పారు. కాని నేను యెంతో ప్రయత్నం చేశాను. కాని సాధ్యపడడం లేదు. (హర్షధాన్వాలు) ఏ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి లాంటి వారికో సాధ్యపడితే సాధ్యపడవచ్చునేమో గాని, మాలాటివారికి బహు కష్టంగానే యున్నది. (హర్షధాన్వాలు) ఆహార సమస్యను పరిష్కరించాలంటే యిది కాదు పద్ధతి. విద్యుచ్ఛక్తి శావులకు సప్లయిచేయాలి. రెండవది ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. అప్పుడే ఆ సమస్యను పరిష్కరించగలము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరు Family Planning కు వ్యతిరేకులా ?

(శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి :- అది అందరికీ సాధ్యం కాకుండా ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- కానియండి.

(శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి :- మా ఉదయగిరి తాలూకా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతము. కావలినంత విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయచేసే స్కీము ఒకటి ఉన్నది. ఎన్టీమేట్సు అన్నీ తయారు అయినవి. అది సరిగా గిట్టుకాటు కాదనే ఉద్దేశ్యముతో అమలుజరుపలేదు. వెనుకపడిన ప్రాంతాలను ముందుకు తీసుకువస్తున్నామని చెబుతారు. ఇట్లు వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి పథకాలను ఆపి ఉంచుతోంటే వాటిని యెట్లాగ ముందుకు తీసుకొని వస్తారు? ఇక్కడ

కావలసినది లాభసాటి జేరంకాదు, అభివృద్ధి. ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతాల అభివృద్ధికి కృషిచేయాలనిమనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలలో దీపాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిచేస్తున్నారు. దీపాలు వచ్చినంత మాత్రాన ఆహారసమస్య తీరదు. అందువల్ల ఈ విద్యుచ్ఛక్తి గామ ప్రాంతభావులకు సప్లయి చేసినట్లయితే, రైతులకు ఉత్సాహవంతముగా ఉంటుంది. మా ఉదయగిరి తాలుకాలో చిన్న చిన్న ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నవి. నిన్నమాట్లాడడానికి, నాకు టైము దొరకలేదు. దానినిగురించి కొంత చెప్పదలచుకొన్నాను. కంప సముద్రము, శుద్ధగడ్డచెరువు, కదవూరు దశబంధం అనే చిన్న చెరువులు ఉన్నవి. దానిని జాగు చేస్తామని ప్రభుత్వం పది సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నది. ముప్పది వేల రూపాయలు ఎస్టిమేటు వేసినట్లు చెప్పారు కాని ఇంతవరకు జాగుచేయలేదు. ఎన్నోసార్లు మంత్రల దృష్టికి తీసుకొని వచ్చుటజరిగింది. ఈ విషయం నోటు చేసుకొని విచారణ చేయించమని మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను.

ఇక ప్రాజెక్టుల విషయంలో తహశీల్దారుయొక్క రెవిన్యూరిపోర్టు “ఎకరం పది రూపాయలకు కూడా కొనే వారు లేరని” తహశీల్దారు రిపోర్టు పంపించినట్లు తెలిసినది. నేను యీ మధ్య ఆప్రాంత రైతులను కలుసు కొంటే రెండువందల రూపాయలకైనా కొనడానికి సిద్ధంగాయున్నట్లు చెప్పారు. ఇటువంటి అబద్ధపు రిపోర్టు పంపిన తహశీల్దారు వై తగు చర్య తీసుకొవాలని కోరుతున్నాను. మాతాలాకాలోనే నేరెళ్లవాగు ఉన్నది. దాని గురించి పది సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వపరిశీలనలో ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఈ పరిశీలన అన్నది ఎన్నాళ్లు జరుగుతుందో నాకు అర్థంకావడంలేదు, రెవెన్యూ బోర్డుకు పోయి అడుగుతే, శక్రీ ఛేరియట్ లో, ఉన్నట్లు చెబుతారు. అక్కడకు పోయి అడుగుతే circulation లో ఉన్నట్లు చెబుతారు. రెవిన్యూ బోర్డులో, పనులు చాలా ఆలశ్యం అవుతున్నాయి ఈ బోర్డు అసలు యెందుకో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఆ బోర్డు నుంచి కాగితం కలెక్టరుకు వచ్చుటకు ఆరు నెలలు పడుతోంది. ముఖ్యంగా మంత్రిగారు వెనుక పడిన ప్రాంతమైన తెలంగాణాకు సంబంధించిన వారు కాబట్టి, ఈ విషయాలను గుర్తు ఉంచుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఈ విధంగా ఆలస్యం జరగడానికి కారణం ఇంకొకటి ఉంది. ఆలస్యం ఎందుకు జరుగుతోందని offices ను వెళ్ళి అడిగితే తెలంగాణా ఉద్యోగులకు ఎక్కువ జీతాలు ఇస్తున్నారు మాకు చాలా తక్కువ ఇస్తున్నారు, మేము ఫని చేస్తే ఏమి, చెయ్యకపోతే ఏమి అని అంటున్నారు. ఆలస్యం చేస్తే మీ జీతాలు పెరుగుతాయా అని అడిగితే మీ పనులు అయినా ఆలస్యం చేస్తే,

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అది శుద్ధ అబద్ధము.

శ్రీ ఎ. జాపినిడు:- అది correct అయినప్పటికీ కూడా మంత్రిగారు పార్షియాలిటీతో తీసుకు వెడుతున్నారని నేను అనను. అక్కడ నూతులు ఎక్కువ గావుంటే అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- Point of order Sir, అబద్ధము అనే పదాన్ని ఎసెంబ్లీలో వాడవచ్చునా? సత్యదూరం అనవచ్చు కాని అబద్ధము అని అనకూడదని ఇదివరకు ఒక రూలింగ్ వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- “అబద్ధము” అని అనకూడదని నేను రూలింగ్ ఇవ్వ లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- ఎసంబ్లీ ప్రొసీడింగ్స్ లో వున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- వార్తల గురించి, విషయములగురించి చెబితే అబద్ధము అనవచ్చు. వ్యక్తుల గురించి అబద్ధము అనకూడదు.

శ్రీ టి. జాలయ్య (గుంటూరు):- ఒకసారి నేను అబద్ధమనేపదం ఉపయోగించినపుడు ఆర్థికమంత్రిగారు ఆ పదాన్ని వాడకూడదని అంటే మీరు అంగీకరించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- వ్యక్తిగా అనివుంటే అంగీకరించాను. విషయాలను గురించి అబద్ధమనటానికి సర్వాధికారం వున్నది.

శ్రీ టి. జాలయ్య :- అబద్ధమని వాడటం పార్లమెంటరీ విధానం కాదు, వాడకూడదు అని మీరు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- సందర్భమునుబట్టి వుంటుంది. విషయాలకు పువయోగించవచ్చును కాని వ్యక్తులగురించి అబద్ధమని పువయోగించకూడదు.

శ్రీ టి. వీరరాఘవులు (కొవ్వూరు-రిజర్వుడు):- “అబద్ధము” అనే పదము *unparliamentary* అని చర్చిల్ చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- చర్చిల్ చెబితే నాకు అక్కరలేదు. దానికి నేను *yield* కాను. నేను *decide* చేసి రూలింగ్ ఇచ్చాను.

శ్రీ ఎ. జాపినిడు :- ఈ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా విషయములో వెనుకబడిన ప్రాంతమని కాకుండా, దేశాభివృద్ధి కార్యక్రమముల కొరకు, వ్యవసాయమును

వృద్ధిచేసుకొనే ప్రాంతములకునూతులు ఎక్కువగల ప్రాంతములకు ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వాలి. సర్కార్ జిల్లాలలో చింతలపూడి కొవ్వూరు, పోలవరం తాలూకాలువున్నవి. అక్కడనూతులు ఎక్కువగా వున్నవి. ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేసే వాణిజ్య పంటలు వున్నాయి అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేస్తే దేశం అభివృద్ధిలోనికి వస్తుంది M. L. A.లు, పలుకుబడివున్న ప్రాంతాలలోనే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేయటం జరగదు గుళ్ళు, గోపురాలు గల ప్రదేశాలకుకూడా విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయవలసిన అవసరంవుంది.

శ్రీ జె ఆనందరావు:- అధ్యక్షా, సభ్యులు ప్రసంగిస్తున్నప్పుడు వారిని, మిమ్ముక్రాస్ చేస్తూ పూర్వం కాను బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పారు. అప్పుడు చెబితే మీకు డిప్లొవ్ అవుతుందని చెప్పలేదు. ఇప్పుడు కూడా ఒక సభ్యుడు క్రాస్ చేసి చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను చూడలేదు. చూస్తే అటకాయిస్తాను.

శ్రీ ఎ. బాపినిడు:- మొత్తందేశాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అభివృద్ధికార్యక్రమాలను దృష్టిలో వుంచుకొని విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేస్తేనే అది సద్వినియోగం అవుతుంది గనులు, ఇండస్ట్రీస్ వున్న ప్రాంతములకు ముందు సరఫరాచేయవలసివుంది, విశాలాంధ్ర వచ్చిన పిదప మరికొన్ని ప్రదేశములు కూడా ఈ ప్రభుత్వ ప్రవర్తనచేత క్రిందకు వచ్చినవి. వాటన్నింటికూర్చి ప్రభుత్వము ఆలోచించవలసివుంది

ఈ రోజున దీపాలకొరకు అంతగా ఎవరూ బాధపడటలేదు. నాలుగు రూపాయలు కిరసనాయిలుకు ఖర్చు అవుతుంటే—ఈ దీపాలకు 10,15 రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే! ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి ఇలాగ దీపాలకు ఖర్చుపెట్టడంకాదు. ప్రజలకు పనికి వచ్చే కార్యక్రమాలకు వినియోగించాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. “ఇందులో ప్రభుత్వానికి 10% వస్తున్నది—లేక యింక యెక్కువ రావాలి” అన్నది కూడా పెద్ద సమస్యకాదు. వ్యవసాయం చేసేటటువంటి నూతులకు ఈ విద్యుచ్ఛక్తి చాలా అవసరం. కాని నూతులకు సరఫరా చేయుటలో చాలాజాప్ర్యం జరుగుతోంది. నానియోజకవర్గం, తాలుకా కేంద్రం అయినప్పటికీ ఈ నూతులకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొంటే, “స్థంబాలులేవని, దానికి కాళ్ళపైన సామాగ్రిరావాలని, నూపరింటెండింగు ఇంజనీరు అనుమతి కావాలని, Highways Department Engineer దగ్గరకు పోయినది” అని యేవేవో చెపు

దీనిని గురించి మీరైనా చెబుతారనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ విధంగా చేస్తున్నామని నాకు చెప్పారు ఈ విషయంలో అందరికీ సమానంగా జీతాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. వారిలో వారికి స్పర్థలు పెరిగితే ముఖ్యంగా ప్రజలు నాశనం అవుతారు. కావలి—ఉదాహరణ తాలూకాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని supply చేయమని కోరుకూ నేను ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. కాశిరెడ్డి (ప్రదిలి) :- అధ్యక్షా ! ఈ పద్ధతి మీద చాలా ఎక్కువ ఖర్చు పెడుచున్నామని మంత్రులు చెప్పారు. వారు చెప్పినట్లు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టబడుతోంది. కానీ, పెరిగిన ఆదాయానికి తగినట్లుగా మాత్రం ఖర్చు లేదు. దీనికి అనేక ప్రబల కారణాలున్నాయి. ఈ department లో ఎక్కువ దుబారా, దుర్వ్యయం జరుగుతోందని అనేక reports వచ్చాయి. ఈ విషయముపై ప్రజలు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని గురించి మంత్రులు ఏమీ చెప్పలేదు. వీటిని అరికట్టడానికి ఒక కమిటీని వేశారు. అది కొన్ని సూచనలు చేసింది. వాటిని బయట పెట్టకుండా ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలు తీసుకొందో చెప్పకుండా ఉన్నదంటే, ఈ విధానం కొనసాగుతున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం చూస్తూ ఊరుకొన్నదని చెప్పవలసి ఉన్నది. ఇటీవలవచ్చే వార్తలను బట్టికూడా సోమయాజులగారి విషయంలో ప్రత్యేకంగా C.I.D. వారు విచారించి కొంత సమాచారాన్ని సేకరించినట్లు తెలుస్తోంది. భాద్యత కలిగిన పెద్దపెద్ద అధికారులే ఈ విధంగా ప్రవర్తించినప్పుడు, ప్రభుత్వం వారిని అరికట్టడానికి ఎట్టి చర్యలు తీసుకొంటోందో తెలవక పోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రభుత్వం సక్రమంగా ఉపయోగించడం లేదని నా అభిప్రాయం. మనదేశం వ్యవసాయక దేశం. జిల్లాల్లో వ్యవసాయం చాలా భాగం బావుల ద్వారా జరుగుతోంది. ఈ బావుల నుంచి నీటిని తోడడానికి విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ్ చేయడం చాలా అవసరం. మాన్ ఖండే, తుంగభద్రల నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి వస్తోంది. దానిని ఉపయోగించుకొనుటకు అక్కడక్కడ Sub-stations కడుతున్నారు. ఇవి కట్టడం పూర్తి అయిననూ, అక్కడనుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ్ చేయడంలో చాలా ఆలస్యం జరుగుతోంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ్ చేయడానికి కేటాయించబడిన రి కోట్ల రూపాయల ధనంలో 4 కోట్ల రూపాయలు పర్మిషన్లకు divert చేయడం జరిగింది. మిగతా 2 కోట్ల రూపాయల ధనంతో గ్రామాలకు ఎక్కువగా విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయ్ చేయలేక పోవడం జరుగుతుంది. మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి, వారిపై

గట్టిగా వత్తిడిచేసి, ఎక్కువ grants తీసుకురాలేకపోయింది. ఆ కారణం చేత జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తిని విస్తృతంగా స్థలించేనే పరిస్థితి రునాను లేదు. సప్లయ చేసిన ప్రాంతాలలో కూడా అది లోపభూయిష్టంగా ఉంది. కొన్ని గ్రామాలకు మొట్ట మొదట schemes రయారు చేసి sanction చేయడం వాటిని మరల ఇంకో గ్రామాలకు, ఇంకో ప్రాంతాలకు మార్పడం జరుగుతోంది. విన్నపపేట అనే గ్రామానికి sanction చేసి, శరువాత మానిపేనే పేరే ప్రాంతానికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇచ్చిన ప్రాంతాలలో కూడా 1957-58 సంవత్సరానికి sanction చేసిన Schemes పేర్లు సకాలంలో బయటకు రూపం రాకుండా, ఇఖరి ఊణంలో ఫిబ్రవరి ఆఖరినీ, మార్చి మొదటి వారంలోనో బయటపెట్టడం జరుగుతోంది. వీటికి కేటాయించిన నామ్ము lapse అయిపోయినా ఉద్దేశ్యం contracts రెండు రోజుల వ్యవధితో పిలవడం, లేకపోతే అసలే సంపూర్ణం లేకుండా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వాని ఎంతో నష్టం వస్తోంది. పొదిలి, దర్శి తాలూకా కేంద్రాలకు 1957-58 లో scheme ను sanction చేశారు. దీనిని అమలు జరపడం మార్చి మొదటి వారంలో కాని ప్రారంభం కాలేదు. అప్పటి కప్పడు ఈ పనిని పూర్తి చేయాలంటే, దీనిపై సూపర్ విజన్ సక్రమంగా ఉండదు. అందువల్ల ప్రజాధనం దుర్లభ్యం అవడానికి ఎక్కువ అవకాశాలున్నాయి. దర్శి గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తిని ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ ఆ గ్రామానికి ఒక ఫర్లాంగు దూరంలో ఉన్న హరిజనవాడకు, క్రిష్టియన్ వాడకు ఇవ్వకుండా, కేవలం గ్రామానికి పరిమితమై ఉందంటే, అది చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో కొంత శ్రద్ధ వహించి చుట్టుప్రక్కల ఉండే చిన్న చిన్న పల్లెలను కూడా ఈ schemes లో చేర్చి అంధకారంలో మునిగి తేలుతున్న పేద ప్రజానీకానికి ఈ విద్యుచ్ఛక్తివల్ల పరియోజనం కలిగేలా చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని వ్యవసాయానికి తదితర అవసరాలకు పవిధంగా ఉపయోగించుకోవచ్చో పల్లె ప్రజలకు అర్థమగులాగ ప్రచారంచెయ్యాలి.

తాలూకా కేంద్రాలలో ఇప్పడు డీసెల్ ఇంజన్ను పెట్టి విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేస్తున్నారు. ఈ తాలూకా కేంద్రాలనుంచి చుట్టు పల్లెలనున్న పల్లెలకు కూడా దీనిని సప్లయ చేస్తే అటు ప్రజలకు, ఇటు ప్రభుత్వానికి కూడా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఒంగోలులో ఇదే విధంగా Sub-stations పెట్టినా, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలకు దీనిని సప్లయ చేయడం లేదు. అదే విధంగా లక్షల కొద్దీ నామ్ము ఉన్న పెట్టి విజయవాడ నుంచి తిరువూరుకు 50 మైళ్ళు విద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకు వచ్చే దానికి సమీపంలోనున్న పల్లెలకు సప్లయ చేయడం లేదు. అక్కడి ప్రజలు

దీనిని వాడుకోవడానికి సిద్ధంగావున్నా ప్రభుత్వంవారి సలై చేయడంలేదు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయంపోవడమే కాక, ప్రజాచర్యవ్యం దుర్వినియోగం అవుతోంది. అందువల్ల ప్రభుత్వము వీటిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, బావులలో, నీళ్లు బాగా ఉన్న గ్రామాలకైనా చక్రిమంగా విద్యుచ్ఛక్తిని అందించి నప్పుడే, ప్రభుత్వానికి బాగా ఆదాయం వస్తుంది.

రైతులకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చెయ్యడంలో, rate లు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. తగ్గించమని అన్నప్పుడు, మాకుగిట్టుబాటుకాదని ప్రభుత్వం అంటుంది. గిట్టుబాటు తప్పక అవుతుంది. ఈ పద్ధతికింద ఖర్చుపెడుతున్నదబ్బు దుర్వినియోగం జరగకుండా, ఎక్కువ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి అందజేస్తే, ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయము రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సమన్వయం ప్రభుత్వానికి సక్రమమైన Plan లేనందువల్లలోపాలు జరుగుతున్నాయి వీటిని ప్రభుత్వము పరిశీలించి, ఈ లా.టిలోపాలను అరికట్టకపోతే, Plan లు ఎన్ని ఉన్నప్పటికీని నిరుపయోగమే.

వీటిని సమన్వయము చెయ్యడానికి, ఉన్నత అధికారులతో, శాసన సభ్యులతో చూడుకున్న ఒక Committee నియమిస్తే సరియైన సూచనలు ప్రభుత్వానికి రాగలవు. ఆ సూచనల ద్వారా, ప్రభుత్వము, ఈ లోపాలను, సరిదిద్దడానికి, పీలుంటుంది.

Sri V. K. Naik (Sultanbazar):—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demand of the hon. Minister for Electricity. While I supported the budget of the hon. Finance Minister Dr. B. Gopala Reddi presented in an advanced and progressive manner, from the point of view of a borrower's budget, of a home land budget for 1958-59, I fail to understand why the same view and the same attitude has not been observed in the Demand which is now placed before us. Looking at the facts as they stand, if I give some comparative figures which have been given to us in the budget or in the explanatory note of the hon. Minister himself, I may not be misunderstood because, I know, on the floor of the House much has been talked about differences that are existing between Telangana and Andhra. I have no such sentiments to ventilate and I do not also agree with the sentiments if they are ventilated with any background of political nature. But, yes, much has been said that for the backward areas we have been guided with the progress of Andhra area in electricity or in any department, whether it be in irrigation, electricity, education, etc. Then, it is a fact that people are now giving sentimental observations that there are differences existing between Andhra and Telangana. May

it be known to you, Sir, that I have my connection, after the States Reorganisation Commission, not only with Telangana, but also with Karnataka and Maratwada. Wherever the States Reorganisation Commission's recommendations have been implemented, there have been certain differences even in other regions. But much depends upon how we get emotional integration. We have to go and we have to move ourselves towards emotional integration, and I don't think that by talking about differences of a sentimental nature and with a political end we will be trying to come nearer and nearer.

Having said so much, allow me to say a few things in that background, some comparative figures with particular reference to the Electricity Demand. If we see the Demands as they were presented last year and the Demands as they are now, there is much scope yet for development in the backward areas, may it be in Srikakulam or Rayalaseema or Telangana ; we can certainly improve so far as Telangana is concerned. You know that we have Rs. 7 1/2 crores in reserve by this time. The hon. Minister has himself said that only 90 villages were electrified in Telangana out of a total of 10,000 whereas in comparison about 1,100 villages were electrified in Andhra area. If you had just allotted more sums of money towards the development of Telangana, I do not think any party on the side of Telangana or Andhra or any other side would try to raise objections for having transferred the funds from Telangana to Andhra or anything of the sort.

I fail to see, Sir, why according to the spirit of the SR Act, we are not given the details of the revenue and capital expenditure separately. It was said that Telangana budget would be submitted separately showing the revenue and capital expenditure separately. We are not given such details, but yet from the consolidated figures that are given and from the detailed reports that exist in the explanatory note, we find that only 1 crore and 1 lakh of rupees have been allotted towards Telangana while 2 crores 55 lakhs have been allotted to Andhra.

Yes, the hon. Minister is trying to give electricity to some more villages in Telangana about 100 villages in 1957-58 and 100 more in 1958-59, but I feel there is more scope in this regard. You have finance and reserves with you. You can still draw upon or lay your hands on the funds of the Telangana itself. In this connection, I may point out that we had a surplus budget in 1956-57, 1957-58 and 1958-59 viz., 23 Lakhs in 1956-57, 17.55 lakhs in 1957-58 and 23 lakhs in 1958-59. Hitherto

we used to get the figures separately for all the Thermal stations, but now this time—I don't know of what advantage it is—all the three stations have been consolidated and we are given a consolidated statement. By this, we are not able to know which station is working in deficit and, therefore, we are not able to give some suggestions for the improvement of it. To give another instance, last year or the year before last, we had felt that Hyderabad City Electricity Station was a deficit station or was not in a happy position, but now this year, we cannot lay our hands and say how far it has improved. The accounts in respect of the three Thermal stations—Nizamsagar, Ramagundam and another station—have been consolidated and submitted to us and they show that there is a surplus estimate of 23 lakhs. Also, in addition to this, we have got 7 1/2 crores as reserve. In the light of your own account, could you not speed up the supply of electricity to some more villages ?

Yes, you have a mind to do it, but how to do it ? The system in Andhra and Telangana is different. I am told, in Andhra, you have developed electricity by introducing Diesel Power Stations which is lacking in Telangana. When we are going towards the integration of laws and integration of all other things, can we not also adopt the same good system in Telangana by which you have made tremendous progress in the Andhra area ? I do not know whether there is any difficulty of getting diesel engines or supply of it. I think that system which has been observed in Andhra area has made good leeway in the progress of electricity in that area and I would suggest that the same may be adopted in Telangana area so that we may make some progress hereby extending electricity to some more villages in the year 1958-59. When we have finance, when we have a good technical system, which is so far being followed in Andhra, I do not see any reason why we should not make sufficient progress in this direction.

I may point out, Sir, that electricity is the backbone on which depends the development of planning, the development of industry, the development of irrigation and increased food production and, therefore, more weightage and more concentration should be given for the development of the electricity schemes. Though it had been suggested last year and again repeated this year, the Government have not yet given thought for establishing a Electricity Board, which has already been done in Madras and Mysore. Why is it that the Government of Andhra Pradesh have not established this Board. I think the hon. Minister said last year that the Government are contemplating the establishment of the Board

and that it may come up very soon, but I feel in 1958 again, we are in the same position as we were in 1957. While advocating the establishment of this Board, I think that after its establishment, all the details which are required to be thrashed out could be thrashed out in this Board and much progress could be expected in the supply of electricity in Andhra Pradesh.

Even in capital outlay, Mr. Speaker, Sir, I was earlier speaking on revenue outlay—I find there is much difference. In revenue outlay, as I said earlier, you have given us about 1 crore of rupees, but in the capital outlay you have given 2.55 crores to Andhra while you have given only Rs. 55 lakhs to Telangana. It may be that under the planned estimate of Rs. 65 crores, as has been explained to us by the hon Finance Minister, during Shri Ramakrishna Rao's regime the plan was so much pruned that we cannot try to achieve a new target. But now, if you bargain with the Centre or with the Planning Commission and in the context of the homogenous composition of the Cabinet, I do not see any reason why we could not draw some more money towards the Telangana area. It is a difficult problem, it is a problem which has to be tackled with the Planning Commission but yet I feel that much progress could be made for electrifying the villages of Andhra Pradesh, especially, Telangana.

It has been said that according to the Electricity Supply Assessment Act of 1955, the scheme is to be run on a no-profit no-loss basis. But then, why is it that you are having a surplus ; why don't you divert the surplus or in the shape of cheap rates, why don't you make electricity available to the medium and small-scale industries. This has been talked about not only on the floor of the House of Andhra Pradesh, but also talked about elsewhere in relation to the principles of taxation. According to the policy of taxation, you can tax where there is a social benefit behind it ; but if there is no special social advantage, there is no use of taxation. So, when you are taxing and when you are getting revenues from us, you must get social approval of it. That can be done in the shape of having cheap rates for small-scale and medium-scale industries. I am not thinking of heavy industries, as they have their own chapter. Even to the small-scale and medium-scale industries, if you do not give electricity at cheap rates, what is the meaning of the theory of no-profit no-loss basis ?

Before concluding, I may point out, Sir, that electricity is the only one thing where, as Shakespeare says :

“ If to do where as easy as to know
 What were good to do
 The Churches would have been Chapels
 And the Cottages would have been Princes Palaces ”

I hope the hon. Minister will give due consideration to the views expressed by me. If there is a will, if we make concerted efforts, we can improve the position of Electricity in Andhra Pradesh. I hope it won't be delayed any longer, for on this depends the progress and economic upliftment of Andhra Pradesh.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అఖరు ఒకగంట మంత్రిగారికి కావలసివున్నది. 12 గంటల పది నిమిషాలకు శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు గారిని పిలుస్తాను. వారు 15 నిమిషాలకు తక్కువకాకుండా మాట్లాడతారు. ఇక 50 నిమిషాలుంది. ముగ్గురు కాంగ్రెసు సభ్యులు, ముగ్గురు సోషలిస్టులు, స్వతంత్రులు, నేషనలిస్టులు ఆ ప్రకారంగా పిలువబడుదురు. ఒక్కొక్కరు 8 నిమిషములు మాట్లాడవచ్చు. వారు తగ్గించుకుంటే ఇంకొక గౌరవసభ్యునికి అవకాశం ఇవ్వడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం (కుప్పం) :- అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రిలు ప్రవేశపెట్టిన 16 కోట్ల రూపాయలపద్దను బలపరుస్తున్నాను. ఇదివరకు ఆంధ్రరాష్ట్రం కాకముందు మదరాసు రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ఎట్లావుండేది? మనం మదరాసునుంచి విడిపోయిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత యీ మూడు సంవత్సరాలలో ఎలా ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. సి. చెంగల్వరాయ నాయుడు (వేపాజెరి) :- అధ్యక్షా, దయచేసి ఆ మూడు పేర్లు చదివితే కనిపెట్టుకుని వుండడమో లేదో తేల్చుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- దానికి నా అభ్యంతరము లేదు. శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం గారు, శ్రీ గోపిడి గంగిరెడ్డి గారు, శ్రీ శ్రీనివాసరావు గారు (Independent) శ్రీ చెంగల్వరాయ నాయుడుగారు, శ్రీ జి. నరసింహమూర్తి గారు, (Nationalist) శ్రీ హయగిరివాచారిగారు, వ్యవధివుంటే శ్రీ పి. గోపాలురెడ్డిగారు.

శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం :- అధ్యక్షా, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ఆంధ్ర రాష్ట్రం విద్యుచ్ఛక్తిలో అభివృద్ధిగా ముందంజివేసినందులకు మన ప్రభుత్వాన్ని అభినందించక తప్పదు. పూర్వం భగీరథుడు ప్రయత్నంచేసి ఆకాశ గంగను ఎట్లా తెప్పించగలిగారో అట్లాగే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నేడు పాతాళంలోవున్న గంగాదేవిని భూ ప్రదేశంలోకి తెచ్చి సస్యశ్యామలంగా ఆహారోత్పత్తిని పెంచడానికి ఎక్కువ శ్రద్ధపూని ఈ పద్దు

క్రింద విశేషముగా ఖర్చు పెట్టి విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేస్తున్నందుకు వారిని అభినందించక తప్పదు. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యముందు ఆంధ్రరాష్ట్రం లో వున్నప్పుడే Thermal power ను, Hydel power ను రేట్లలో సమన్వయ పరిచారు. మనకు Thermal power ఎక్కువగా ఖర్చవుతుంది Thermal power తీసుకున్న వారి రేట్లు, Hydel power తీసుకున్న వారి రేట్లనూ సరి సమానం చేయడంవల్ల యిదివరకు తక్కువ చెల్లించేవారు చిక్కుపడుతున్నారు. చిన్న వ్యవసాయదారులకు చిన్నచిన్న చేతి పరిశ్రమలవారికి చాలా దెబ్బ తగిలినది.

(Smt. T. Lakshmi Kantamma in the Chair)

మన ప్రభుత్వం యీ రేట్లను సమన్వయ పరచి Hydel power కుమునుపు మద్రాసులో నున్న రేట్లనే వుంచవలెను. Thermal power కు ప్రత్యేకంగా రేట్లుంచవలెనని కోరుతున్నాను. మన ప్రక్కరాష్ట్రాలలో చాలా తక్కువ రేట్లతో రైతులందరికీ, చిన్న పరిశ్రమలునడుపుకొనేవారికి ఈ విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేస్తూవుంటే ఎక్కువగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అయ్యే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యీ రేట్లను పెంచడం చాలా అనుచితం. Large Scale Industries కి ఏ రేట్లు పెట్టినా పరవాలేదు కాని వ్యవసాయానికి, చిన్నచిన్న పరిశ్రమలకు మాత్రం subsidise చేసి అయినా రేట్లు తగ్గించకపోతే అధికాహోతృత్తికి వీలుండదు. ఆహారధాన్యాల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయనే ఆందోళన ఒక ప్రక్కన ఉన్నది. ధరలు తగ్గాలంటే నూతులునుండి నీరు తోడడానికి వినియోగపడే విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు తగ్గాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతా మాగాణి కాదు. తెలంగాణా ప్రాంతము, రాయలసీమ ప్రాంతము సర్కారు జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు మెట్ట ప్రాంతాలు. ఆ ప్రాంతాలలో పాతాళంలో వున్న గంగా దేవిని వైకి తెచ్చి పంటలకు పెట్టు కోవలసిన పరిస్థితులలో విద్యుచ్ఛక్తికి కట్ట వలసిన డబ్బు కూడా గిట్టు బాటు కాదు. కాబట్టి పునరాలోచన చేసి వ్యవసాయానికి కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తి విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లను తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. మన ప్రక్కరాష్ట్రాలలో వున్న రేట్లను యిక్కడ అమలు జరుపుతారనినమ్ముతాను. సోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు యిదివరకు చెప్పినట్లు 150 కి పైగా suits వున్నాయి. Gold riming లో మెట్టమొదట విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసేటప్పుడు ఒక agreement పెట్టుకున్నారు. ఆ agreement ప్రకారంగా rates మళ్లా ఎక్కువ చేసినందువల్ల అది suits లో పడి వారు లక్షలకు పైగా హామ్ము చెల్లించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పెద్ద పరిశ్రమలు నడిపేవారు ప్రభుత్వానికి లక్షలాదిగ డబ్బు చెల్లించవలసిన పరిస్థితివుంటే నన్ను నన్నరైతులకు

చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు చేసుకునే వారికి యీ రేట్లు పెంచడం చాలా అన్యాయం. దానిని ప్రభుత్వం గర్హిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత ఏ కారణం చేతనో రాయలసీమలో యిదివరకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకి survey అయి estimates తయారైనవికూడా మంద కొడిగా నడుస్తున్నవి. చిత్తూరు జిల్లాలో పెద్ద పార్శ్వక్షులు కాని, పెద్ద నీటి సరఫరా ఏర్పాట్లు గాని ఏమీలేవు. తుదకు గంగానదీ జలాలను గోదావరిలో కలిపి గోదావరి నీటిని తుంగభద్రలో కలిపినప్పటికీ మా చిత్తూరు జిల్లాకు మాత్రం ఏ ప్రాజెక్టులూ రావు. పాతాళంలో వున్న నీటినే వైకి తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితులు మాకున్నాయి. తుదకు యీ విద్యుచ్ఛక్తి నైనా మాతాబూకాలో సరఫరా చేసే ఏర్పాట్లు చేయాలి. చిత్తూరు జిల్లాలో తూర్పు తాలూకాలకు ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసిన మాట వాస్తవమే. కాని తూర్పు తాలూకాలో సరఫరా చేసిన దానిలో సగ భాగమైనా పడమటి తాలూకాలకు చేయలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మాకు యిదివరకే 33 K. V. line పలమనేరు మార్గంగా కుప్పం వరకూ ఏర్పాటుయినది, అయినా కూడా అక్కడనుంచి సన్న సన్న మార్గాల ద్వారా చిన్న చిన్న లైనులద్వారా చిన్న చిన్న schemes ఏర్పాటుచేయలేదు. 33 K. V. line విస్తీర్ణంలో 75 మైళ్లు పరుగెత్తినప్పటికీ దానికి కావలసిన సన్న సన్న స్కీములను వెంటనే ప్రభుత్వం మంజూరు చేయకపోతే ప్రభుత్వానికే నష్టం అవుతుంది. ఇంత పెట్టుబడి పెట్టికూడా చిన్న చిన్న స్కీములను మంజూరు చేయవలసిన పనివుంది. పలమనేరు నుంచి బై రెడ్లపల్లికి 10 మైళ్ల స్కీము ఉంది. వెంకటగిరి కోటనుంచి బందవల్లికి 4 మైళ్ల స్కీము వుంది. అట్లాగే గండికుప్పం నుంచి మిథిలాపురంవరకు 4 మైళ్ల స్కీము ఉన్నది. ఈ చిన్న స్కీములు అమలు జరపడానికి వెంటనే ప్రయత్నంచేసి మెట్ట తాలూకాలకు తగిన విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గోపిడి గంగారెడ్డి (ముఖ్యోత్త):— అధ్యక్ష మహాశయా, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖకు సంబంధించిన మంత్రిగారు ఆ శాఖకు కావలసిన పద్దును నభముగారు పెట్టి అనుమతి కోసమై కొన్ని ముచ్చట్లు చెప్పినారు. “దీపం క్రింద చీకటి” అని ఒక లోకోక్తి వున్నది. దానికి విరుద్ధముగా విద్యుద్దీపములపైన చీకటివున్నది. అదే తీరున మిగత శాఖలలో లంచగండితనం క్రిందనుంచి వైకివుంటే విద్యుచ్ఛక్తి శాఖలో వైనుంచి క్రిందికివున్నది. మంత్రిగారి నామము శ్రీ నరసింగరావు అని యేతీరునవుందో కార్యము కూడా అదే తీరునవుంది. నరాకారం సింగాకారం అనే పేరు ఎట్లావుందో అట్లాగే ఒకదిక్కున చూస్తే పని అయిరది, ఇంకోదిక్కున చూస్తే పని కాలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- దయచేసి వ్యక్తులనుగురించి చెప్పవద్దు.

(శ్రీ) గోపిడి గంగారెడ్డి:- వ్యక్తిగురించి కాదు. మంత్రిగారిగురించి చెప్పాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- మంత్రిగారి నాయునిగురించి చెప్పకం వ్యక్తిని గురించి చెప్పడమే అవుతుంది.

(శ్రీ) గోపిడి గంగారెడ్డి:- విద్యుచ్ఛక్తి శాఖలో ఒకదిక్కున చూస్తే కార్యము అయినది, ఇంకోదిక్కున చూస్తే కార్యము కాలేదు. ఇందులో రెండు రూపాలు కనబడుతున్నాయి. వారి నామం ఎట్లావుందో చెప్పినాను. మీరు వద్దన్నారు. తీరిపోయింది. ప్రభుత్వములో పక్షపాత వైఖరి వుండుట వలననే ఒక emergency case లో M. A. ఖదీరు సూపరింటెండెంటు అజాగ్రత్తవల్ల ప్రమాదం జరిగింది అతనిని తొలగించకుండానే అట్లానేవుచారు. మొన్న ప్రజ్ఞోత్తరాల సమయములో అడిగితే అతనిని dismiss చేసిపట్టు చెప్పారు. అతడు. INTUC లో పనిచేస్తున్నాడు. మరల పనిలోనికి తీసుకోవాలని అనుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వము పక్షపాత వైఖరి అవలంబించితే ఇది ప్రజా ప్రభుత్వమనిపించుకొంటుందా! లేకపోతే పాతరాజ్యాలు తీరుగా ఈ రాజ్యం కూడ ఎగసి పోతుంది. అయితే ఒక సామెతవుంది. “మింగమెతుకు లేకున్నా మీసాలకు సంపెంగనూనె” అన్నట్లు పాత కాలములోని దొరల అలవాట్లు తీసుకొని వస్తే ఎలా? విద్యుచ్ఛక్తి ఈనాడు లేకపోయినా ప్రజలకు అంత ఇబ్బందిలేదు. ఇన్ని గ్రామాలలో దీపాలుపెట్టినాము అని చెప్పుకొనుటకు ఉపయోగిస్తూ కాని దానిని లెక్కపెడితే కంటాలు చాలతక్కువ. అయిదు ఇండ్లు కలిగిన గ్రామములలో, 10 ఇండ్లు కలిగిన గ్రామమునకో దీపాలుపెట్టి విద్యుచ్ఛక్తి పెట్టినామంటున్నారు. ఇంక ఆ గ్రామములో దీపాదా ప్రాశంభము చేయాలంటే మంత్రిగారు పోవలెను. మంత్రిగారి హస్తముతో పారంభముచేస్తే కాని అదీపాలు వెలుగవా? మంత్రిగారేపోయి వెలిగించాలని ఏ జ్యోతిష్కుడు చెప్పినాడో నాకు అర్థము కావడంలేదు. ఆ గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందాలనే మనుష్యులు ఇంక ఎవ్వరూలేరా? ప్రైడరాబాద్ నుంచి దూరముననున్న గ్రామములకుపోయి మంత్రిగారే ఈ దీపాలు ముట్టించవలెనా, వీరుతీసుకొనే T. A., D. A. లతో మరొక శాల్కుగు కంటాలు అయినాపెట్టించుకోవచ్చునే ముందు పల్లెటూళ్లలోని గుడి నెలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇప్పించవలెను. ఎందుకనగా వారి ఇండ్లలో చమురు దీపాలు ఎలుకల్ని లాగుకొనిపోయి ఏచూరులోనోపెడితే ఆ ఇండ్లు దగ్ధమై పోతవి. కొందఱుచే ముందు పెద్దఇళ్లకుకాకుండా గ్రామాలలోని గుడినెలకు ఇవ్వవలయును. చిన్న చిన్న పల్లెటూళ్లలో ముట్టించిన తరువాత పట్టణములలో ముట్టించవలయును అని నా అభిప్రాయము. విద్యుచ్ఛక్తివలన లాభమేమిలేదు. వ్యవసాయము అభివృద్ధి పొందుతున్నదా? ఏమీలేదు. ముందు యీ దేశ

ములోని దరిద్రమును దూరము చేయవలయును & ని ఈ విద్యుచ్ఛక్తి కంటే ఆ దరిద్రమును తొలగించుటకు ముందు ప్రయత్నించవలయును. మంత్రిగారి వద్ద పక్షపాత వైఖరివుంది. ప్రతిపక్ష సభ్యులువున్న గ్రామము మంత్రిగారు వెళ్లినపుడు అక్కడి సభ్యులతో మాట్లాడక, వారిని హేళనగా చూడడము జరుగుచున్నది. నాదగ్గర ఏ బేధభావములేదు. ఎన్నికయివచ్చిన సభ్యులనందరిని సమానముగా చూస్తాము. ప్రజలచే ఎన్నికొనబడినాము. ఆ ప్రాంతపు సభ్యులతో కూడా సంప్రతించి మన మంత్రులు ఏ పనిచేసినా సమంజసముగావుంటుంది. కాని పక్షపాతముతో ప్రవర్తించడంకగదు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు ఒకటివుంది. బోర్డులోని కార్మికులను ఏ పదవులలోనున్న వారిని ఆ పదవులలోనే వుంచవచ్చునని వుంది. కాని మరల మొన్నటి G. O. లో “వుంచితే వుంచవచ్చు. లేకపోతే వారిని తీసివేయవచ్చు” అని వుంది. ఇలా రెండు విధాలుగా నడుస్తున్నది. వ్యవసాయము వృద్ధిచెందుటకు, మన ప్రజల దారిద్ర్యమును దూరముచేయుటకు అందరు చేయవలెను. సత్యమార్గముననడిచి అన్ని వర్గాలకు సుఖముకలిగేట్లు కృషి చేయవలెను.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు (బోధచ్ఛ) :- అధ్యక్షా, ఈ విద్యుచ్ఛక్తి డిమేండు మీద మంత్రిగారికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. నిజామ్‌సాగర్ క్రింద విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టు దాదాపు 5, 6 సంవత్సరముల క్రితము పని ప్రారంభించినప్పటికి నిజామాబాద్ area లో మాత్రము విద్యుచ్ఛక్తి రాతేదని మంత్రిగారికి తెలుసు. ఈనాడు ఆ జిల్లాలో అక్కడక్కడ diesel sets పెట్టి Electricity పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. చాలకాలమునుంచి నిజామ్‌సాగర్ నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి తీసుకొనివెళ్లి కామారెడ్డి, ఎల్లారెడ్డి, నిజామాబాద్, ఆరుమూరులమీదుగా నిజామ్‌సాగర్ నీరుపారనిచోట electric lines తీసుకొనివెళ్లి, అక్కడి రైతులకు బావులద్వారా వ్యవసాయము చేసుకొనడానికి ఏర్పాటు చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇది చాలకాలంనుంచి చెబుతున్నమాటలు. కాని ప్రతి పని పరిశీలనలో ఆలస్యము జరగడము, తీరా అది ఒక కార్యరూపం ధరించేటప్పటికి కొన్ని కాలాలు జరిగిపోవడము జరుగుతున్నది. ఎంత ఆలస్యము జరిగితే అంత రైతులకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది. బావులు శ్రవ్వటకు Agricultural department వారు అప్పులు ఇస్తున్నారు. ఇంజనులకు, బావులకు ఇచ్చేడబ్బు వృధాగాకుండా త్వరగా ఈ విద్యుచ్ఛక్తి అక్కడికి వ్యాపింపచేసిన బాటికి ఖర్చుపెట్టేడబ్బు తగ్గించుకొనడానికి అవకాశముంటుంది అస్కీములు పరిశీలన చేయుటకు ఎంత ఆలస్యం జరిగితే అంత ఎక్కువ కష్టము జరుగుతుంది. ఒక తేదీ నిర్ణయించి ఈ తేదీలోపల పరిశీలనలు జరగాలని నిర్ణయించిర జరుగుతూవుంటవి. మంత్రిగారు నిజామ్‌సాగర్ పరిశీలనలో వుండని చెప్పారు. నిజామ్‌సాగర్ వల్ల 2 లక్షల, 70

వేల ఎకరాలు సాగుబడి కావడానికి అవకాశముంటుందని ఎంచి 2400 క్యూసెక్కుల నీరు నడుపడానికి నిజాంసాగర్ Head sluice వద్ద design చేశారు. కాలువలలో నీరు పారడానికి వీలు ఉంది కాలువలలో పారుతున్న నీరు 2400 క్యూసెక్కులు. ఆ నీటిలో 35 వంతులు వృధాగా పోతోంది కాబట్టి 54 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో నీటిని సద్వినియోగము చేయవచ్చునని ఇంజనీర్లు చెప్పుకున్నారు. కాని ఈ స్కీము చాలరోజులనుంచి పరిశీలనలోవుంది. దీని కొరకు ఈ బడ్జెటులో కొంత అయినా కేటాయించకపోవడమువల్ల వచ్చే సంవత్సరపు బడ్జెటుపై ముకు ఒక సంవత్సరం గడచిపోతుంది. నిజాంసాగరు ద్రింద ఇప్పుడు సాగువుతున్న 175 వేల ఎకరాలలో కూడ నూటికి 15 పాళ్లు భూములకు ప్రతి సంవత్సరం నీళ్లు పోయని కారణంచేత పంటలు దెబ్బతింటున్నవి. ఈ విషయం ఇంజనీర్ల దృష్టికి అధికారుల దృష్టికి తీసుకునివచ్చిననుకూడ తగిన చర్యలు తీసుకొనడం లేదు. ఈ నాడు వస్తున్న 2400 క్యూసెక్కుల నీరుకూడ కాలువలో ప్రవహించడానికి అవరోధములు కలుగుతున్నవి కనుక ఆ నీటిని సాగు వ్యవసాయానికి ఉపయోగించలేకపోతున్నాము. దాదాపు 35 పాళ్ల నీరు వృధాగా పోతున్నదని అక్కడివారు చెబుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని జిల్లా ప్లానింగు కమిటీలలోను, జ్లాకు డెవలప్ మెంటు కమిటీసులలో కూడా చర్చించడం జరుగుతున్నదే కాని ఆ నీటిని సక్రమంగా వినియోగించడానికి కావలసిన డబ్బును యీ సంవత్సరము కూడ కేటాయించలేదని తెలుస్తుంది. నిన్న మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఇరిగేషను స్కీములకు 12 కోట్లు ఖర్చుచేయదలచినట్లు దానిలో 3 కోట్లు తెలంగాణాకు, 9 కోట్లు ఆంధ్రకు, ఖర్చుచేయనున్నట్లు చెప్పారు. 3 వ వంతు సొమ్ము తెలంగాణాకు కేటాయంపబడినప్పటికి నాలుగు కోట్లు రావలసి ఉన్నది. కాబట్టి ఒక కోటి నిజాంసాగరంలోని నీరు సరిగా ప్రవహించడానికి కాలువలను సరిచేసే పనులకు వ్యయం చేసిన 40 వేల ఎకరాలు అదనంగా సాగులోకి రావడానికి అవకాశముందని మనవి చేస్తున్నాను. నిజాంసాగరు, రామగుండం, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టులనుండి ప్రాద్రాబాదుకు విద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకొస్తున్నారు. ప్రాద్రాబాదు ఆవసరాలను తీర్చిన తరువాత ఏమయినా మిగిలితే దానిని గ్రామములకు సప్లయ చేస్తామంటున్నారు. బస్తీలలో ఎల్క్విసిటీ వాడకం చాలా పాచ్చుగా ఉన్నది. గత సమావేశానికి మేము వచ్చినప్పుడు కొన్ని వీధుల్లో ఉన్న బల్బులిప్పుడు మార్చి కొత్త కొత్త మేలురకాల దీపాలు అమర్చడం జరుగుతున్నది. వినోదాలకు, ఎల్క్విసిటీని ఖర్చుపెట్టడం మంచిదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తిని ప్రొడక్టివ్ పర్పసెస్ కొరకు ఖర్చుపెట్టివలసిన అవసరమున్నది. నల్లగొండ, కరీంనగరు, నిజామాబాదు, జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో అనేకచోట్ల ఎల్క్విసిటీ సప్లయచేసిన బావులనుంచి నీరుతోడి పాచ్చు భూమిని సాగుచేయడానికి అవకాశముంటుంది ఆక్కడందే రయితులు ఎల

క్రిస్టిని ఉపయోగించుకొని అధిక ఆహారోత్పత్తి చేయడానికి వీలుంటుంది. అయితే ఎక్కడ ఎక్కువ అరిజన్, గలాభాచేస్తారో అక్కడ స్కీములు మంజూరు కావడం గట్టిగా అడగలేని పల్లెప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయాలు కలుగచేయకపోవడం జరుగుతున్నది. ఇందువల్ల ప్రభుత్వం జాగ్రత్తను సక్రమంగా నిర్వహించలేదనుకోవడానికి వీలుంటుంది. అలాంటి అభిప్రాయాలు ప్రజలలో కలుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

సత్తెనపల్లిలో 20 వేల రూపాయలతో ఒక స్కీము శాంక్షను చేశారు అయితే ఇంకా కొంత డబ్బుకావలసి వచ్చుటచేత అక్కడున్న ఉద్యోగులకు జీత మిస్తున్నప్పటికీ ఆ స్కీమును అమలు జరుపకుండా ఉన్నట్లు తెలిసింది. దీనిని వెంటనే అమలు చేయమని కోరుతున్నాను. డీసెల్ ఇంజనులకు ఏర్పాటుచేసేప్పుడు ముందుగా కొంత అదనంగా ఖర్చుచేయవలసివస్తున్నది. తరువాత పెద్ద విద్యుత్ కేంద్రాలనుంచి మెయిన్ లైన్స్ తీసుకొచ్చినప్పుడు యీ డీసెలు ఇంజన్లను తీసివేస్తున్నారు ఇందుచేత చాలా పాచ్చు ఖర్చవుతున్నది. అందుచేత మొట్టమొదట మెయినులయిస్తున్న సబ్ లయిస్తున్న వేసి తరువాత అవసరమున్నంత కాలం డీసెలు ఇంజన్లను పయోగించి విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేస్తే కొంత ఖర్చు తక్కువవుతుందనుకుంటాను. దీనిని గురించి పరిశీలించమని కోరుకున్నాను.

ఈ నాడు ఏ రహదారిమీద ప్రయాణంచేసినా రాత్రి పిట్రోమాక్సు లైట్లు పెట్టుకొని ఇంజనీర్లు పనిచేయిస్తుండడం చూస్తూ మార్చి 31వ తేదీలోపల పనులవవలసి ఉన్నది కనుక తొందరగా పనులు చేయించవలసి వస్తున్నది. ఈ విధంగా చేయడంతో పనులు సక్రమంగా జరుగకపోవడం కాక కొంత డబ్బు మిగిలడంకూడ సంభవించవచ్చు. కాబట్టి ఆర్థిక సంవత్సరం మార్చి 31వ తేదీలో కాకుండా జూన్ 30వ తేదీలో అంతమయ్యేదిగా ఏర్పాటు చేయమని కోరుతున్నాను. డిశంబరునుంచి జూన్ ఆఖరుకు పాచ్చువర్షాలుండవు. గనుక పనులను ఆ కాలంలో చేసుకోవడానికి వీలుంటుంది. కాని మార్చి 31వ తేదీలోపల పైనలు మెజరు మెంటు కావలెనడంతో తొందరగా పనులు చేయడం జరుగుతున్నది. తరువాత కొత్త సంవత్సరానికి బడ్జటు శాంక్షను తొందరగా తెలియజేయబడనందున పనులు ముందగొడిగా సాగుతాయి. అందువల్ల సకాలంలో పనులు జరుగకపోవడం శాంక్షను చేసినది మురిగిపోవడం సంభవిస్తున్నది. మనం గడియారం ఒక గంట ముందుకు తిప్పుకున్నాం. హాలీనాడెములను కల్టారులోకి మార్చినాము. అణాలను నయాపై నలోకి మార్చినాము. ఉరుటూను ఇంగ్లీషులోకి మార్చాము. ఇంగ్లీషును హిందీలోకి మార్చబోతున్నాం. కాబట్టి ప్రాక్టికల్ గా ఉన్న ఇబ్బందులను గురించి ఆర్థిక సంవత్సరం కో-ఆపరేటివ్ సంవత్సరంవలె నాను 30వ తేదీలో అంతమయ్యేట్లు చేస్తే మనకెక్కువ ఉపయోగముంటుంది. ప్లానింగు

శాఖకు ఏ డబ్బు. డి. కి సంబంధించిన వస్తువుల సకాలంలో చేసుకోవడానికి ఆనకాళం కలుగుతుంది. గ్రామాలలో ప్రాడెక్టివ్ పర్ఫెస్ నిమిత్తం ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయచేయాల్సి కోరుతున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటును ఏవరూ విమర్శలుచేసినా వాటిలో అర్థముండవచ్చు. కాలంగడచినకొద్దీ దాని నిజానిజాలు తెలుసుకోవానికి ప్రజలు కుశూహలపడతారు. కాబట్టి సకాలంలో చర్యలు తీసుకున్నందువల్ల అసౌకర్యాలు లేకుండా అవకాశాలు లేకుండా పనులు జరగడానికి ఏలుతుంది.

శ్రీ యన్. పి. చంద్రాచార్యులు :- ఆంధ్రరాష్ట్ర) మేర్పడిన తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్సైజులు విరివిగా జరిగాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత కూడ చాలామరుకుగానే పనులు జరుగుతున్నాయి. ఈ పనులు ఎంతోమరుకుగా జరిగేందుకు ప్రభుత్వ శ్రద్ధతీసుకుంటుందిగనుక మంత్రిగారి నభినందిస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ పనులు బలపరుస్తూ ప్రభుత్వానికి అన్ని సూచనలు చేస్తాను. ఎలక్ట్రిసిటీ గ్రామాలకు సప్లయచేసేవిషయంలో అందువల్ల ప్రభుత్వానికి కెంతవస్తుంది అనువిషయాన్ని గుర్తుంచుకుని స్కీములు ముఖ్యులు చేస్తున్నారు. రిటర్ను 11 శాతము లోపలున్నట్లయితే ఇటువంటి స్కీములు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు పోవాలంటున్నారు. గిట్టుబాటునేది అన్ని ప్రాంతాలలోనూ, ఒకే విధంగా ఉండదు. అభివృద్ధి పొందినచోట్లలో గిట్టుబాటు అనుకున్నంతగా ఉండవచ్చు. ఆయాప్రాంతాలలో నివశించే ప్రజల యొక్క ఆర్థికస్థితిమతును బట్టి గిట్టుబాటు ఆదాయం లెక్కవేయవలెనని కోరుకున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మెట్టప్రాంతాల్లో కరువుప్రాంతాల్లో పెర్సంటేజి ఆఫ్ రిటర్ను తగ్గించవలసివస్తుంది. ఎనిమిది శాతము మాత్రమే నిర్ణయించినచో యీ ప్రాంతాలు కూడ అభివృద్ధిచెందటానికి వీలుంటుంది. మెట్టప్రాంతాల్లో ఇక్కడొకబావి, ఇంకొక చోటదూరంగా ఒక బావి ఉంటాయి. ఈ రెండు బావులకు మధ్య హెచ్చుదూరమున్నదికనుక స్థంబాలెక్కువగాపాతాలికాబట్టి వచ్చే ఆదాయం గిట్టుబాటుగా ఉండదు. కాబట్టి ఆ పన్నులను తీసుకోలే మంటున్నారని వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో ఎనిమిది శాతం ఆదాయం వచ్చిననూ ఆ పనులను అమలు పరచమని కోరుకున్నాను. అభివృద్ధిచెందిన ప్రాంతాలలో 11 శాతం నిర్ణయించిననూ అచ్చటి ప్రజలు ఇచ్చుకోవానికి శక్తి కలిగుంటారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడిన తరువాత అనేక గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేయబడుతున్నది. మాన్ ఖండునుంచి ఆంధ్రరాష్ట్రం దక్షిణ సరిహద్దువరకు తుంగభద్రనుండి వైద్రాబాదువరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రాల్ని ఎలక్ట్రిసిటీ గ్రిడ్లను ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఐతే ఎప్పుడైనా ఎలక్ట్రిసిటీ నిలిచిపోయిన సరఫరాలో అంతరాయంకలుగకుండా తగిన ఏర్పాట్లుచేస్తారని భావిస్తున్నాను. ఇటువంటి

స్కీమువల్ల లాభమేవున్నది. ఇతే డబ్బు అధికంగా ఖర్చవుతుంది. గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేసేవిషయం 35 లక్షలచూత్రమే కేటాయించినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇదిచాలాచిన్న మొత్తం. ఏవో కొద్దిగ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వడానికి పిలవుతుందిగాని అసరముగాని అన్నిచోట్లకు ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయడానికి పిలుండదు. యీ పనులను చేసేవిషయంలో కూడ కొన్ని అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. మనం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉండగా, 1949-50 సంవత్సరములలో అనుకుంటాను. పూతలపట్టుస్కీము, అనే దానిని చిత్తూరు తాలూకాలో శాంక్షను చేశారు. ఇతే యీ నాటికూడ దానిని అమలుపర్చలేదు. కాబట్టి దీనిని వెంటనే అమలుపరచేట్లు చూడమని కోరుతున్నాను. గిట్టుబాటువుతుందాలేదా అని సందేహింపవద్దు. ఈ స్కీమును ఈ విధంగా ఆలస్యంచేయడానికి ఎవరు కారకులు, అనేవిషయాన్ని పరిశీలించి వారిపైన దర్యాదనుకొనవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీదున్నది, ఎవరో ఇంజనీర్లుచేసిన తప్పుకు గ్రామములలో ఉండే రైతులు నష్టపడవలెనంటే న్యాయంగాలేదు. మన ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ మన ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి పనిచేస్తోందా, లేక మద్రాసు రాష్ట్రానికి పని చేస్తోందా అనే సందేహము చిత్తూరు జిల్లాలో కలిగింది. సుమారు 4, 5, మాసాల నుంచి చిత్తూరు జిల్లాలో ఈ డిపార్టుమెంటు ఏ ఒక్క ఆంధ్రునికోసము పనిచేయుట లేదని కనబడుతోంది. ఈ extension పని అంతా మద్రాసు వారికి చేస్తున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. మద్రాసు రాష్ట్రముకోసం చిత్తూరు జిల్లాలో Electricity Department వారికి జీతాలుయిచ్చి maintain చేస్తున్నారని చెప్పవచ్చును. చిత్తూరు నుంచి కాట్వాడికి మునుపు 38 K. V. లైను ఉండేది. దానితో మోట్టూరు నుంచి కరెంట్ సరఫరా అవుతుండేది. ఇప్పుడు మనకు ఎక్కువ కరెంట్ ఉంటోంది కాబట్టి వారికి యిస్తామని బీరివాదన అధికంగా కరెంట్ ఉంటే ముందు మన గ్రామాలకు కూడాయెచ్చి, మిగిలితే మద్రాసు రాష్ట్రానికి యిచ్చుటకు ఆక్షేపణలేదు. అదిలేకుండా, మన స్వంత స్కీము వాయిదావేసి, మద్రాసు రాష్ట్రానికి ముందు యివ్వడం ఏమి న్యాయమో అర్థం కావడంలేదు. రేణిగుంట నుండి కాట్వాడి (ఆంధ్ర సరిహద్దు) వరకు పెద్ద పెద్ద పోల్సునాటుతున్నారు. పెద్ద పోల్సు దొరకకపోతే రెండు పోల్సు weld చేసి అతుకువేసి 66 K. V. లైను వేస్తున్నారు. అవిధంగా చిత్తూరు జిల్లాలోని Electricity Department మద్రాసు రాష్ట్రముకొరకు పనిచేసేందుకు, బీద ప్రజల డబ్బుతో వారికి జీతాలుయిచ్చి maintain చేస్తున్నారు. ముందుగా మన గ్రామస్థులు అందరికీ Electricity సరఫరా చేసే విషయం ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. Investigation కు మూడు సంవత్సరముల క్రిందట ఒక పథకము తయారుచేశారు. ఈ సంవత్సరం కొన్ని గ్రామాలలో, వచ్చే సంవత్సరం కొన్ని గ్రామాలలో investigate చేస్తామని అన్నారు. అది పనులైనదో

తెలియదు. ఆదినము వేసిన పథకము ప్రకారం investigation జరగలేదు. ఆ విషయం తెలియుటలేదు. కొత్తకోటనుంచి పెనుమూరుకని ఒక స్కీము ఏర్పాటుచేశారు.

శ్రీ టి. ప్రొగ్గివాచారి (ధర్మాసాగర్) :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ప్రవేశ పెట్టిన పద్దులు బలపరుస్తూ ఒకటి రెండు విషయాలు వారి దృష్టికి తీసుకు రాదలుచుకున్నాను. ఎలెక్ట్రిసిటీ సౌకర్యములు ప్రజలకు కలుగజేయ వలెనని మనము ప్రియమిస్తున్నాము. దీనికి కేటాయించిన డబ్బు చాలా తక్కువగా ఉన్నదని, ముఖ్యంగా తెలంగాణాకు మరికొంత డబ్బు చేకూరిస్తే బాగుంటుందని కొంతమంది సభ్యులు చెప్పినదానితో నేను కూడా ఓకీర్ విస్తున్నాను. ఈ సౌకర్యము ప్రజలకు కలుగజేయవలె ననుకొన్నప్పుడు ఆ పనులు వేగంగా జరిపితే బాగుంటుంది. కాని యిరర డిపార్టుమెంటులో వలె యిందులోకూడా రెడ్ టెపిజమ్ తక్కువలేదు. చిన్నచిన్న ఎస్టిమేటుకు చాలాకాలం తీసుకొంటున్నారు. సిటీనులో ఇండ్లకు కరెంటు అడిగితే, నాలుగయిదు పోల్స్ ఎక్స్‌లెండ్ చేయుటకు, వాటి ఎస్టిమేటుకు ఎన్నో మాసములు పట్టుతోంది. ఆఫీసు చుట్టూ తిరిగితే త్వరగా పనులవుతాయేమో గాని లేకపోతే సంవత్సరములకొద్దీ చిన్నవాటి ఎస్టిమేటు వేయుటకు కాలము తీసుకొంటున్నారు. ప్రజలలో నిరుత్సాహము కలుగుతున్నది. దానివల్ల ప్రభుత్వమునకు మంచిపేరు రాకుండా పోతున్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో డివిజన్ ల్ ఆఫీసెస్ పెట్టారు. డివిజన్ ల్ ఆఫీసును పెట్టి ఒక బాధ్యతగల ఇంజనీరును వేసినతరువాత, వారు రెండువేల కంటే ఎక్కువ ఎస్టిమేటు చేసేందుకు అవకాశం లేకుండా ఉన్నది. వరంగల్ లో ఇంజనీరుగారు చెప్పారు. నాలుగయిదు జిల్లాలకు ఒక డివిజన్ ల్ ఆఫీసు ఉంటుంది. వరంగల్ వంటి పట్టణంలో మూడు నాలుగువేల రూపాయలకన్న ఎక్కువ ఎస్టిమేటు ఉండవు. కాని అక్కడ ఆఫీసువారికి అధికారం లేదు. అక్కడనుంచి సెంట్రల్ ఆఫీసుకు పంపాలి. అది బాగుండలేదు. కొత్త పరిస్థితులతో బాటు ప్రజలకు అవసరాలుకూడా ఎక్కువైనాయి. గ్రామాలలో, తాలూకాలలో ఎలెక్ట్రిసిటీ కావాలంటే పనులు చురుకుగా సాగాలంటే అధికారులకు ఈ ఎస్టిమేటు అపూర్వ చేసే అధికారం డెలిగేట్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri S. Ranganatha Mudaliar in the chair.

కొన్ని ప్రాంతాలలో పోల్స్ ఎక్స్‌లెండ్ చేయబడ్డాయి. కాని కరెంట్ యివ్వడంలేదు. వరంగల్ కోటలో 80 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పోల్స్ వేయడం జరిగింది. తీగెలు వేసి స్త్రీలు లైటుకు బాగాకెట్టు కూడా అమర్చ

బడ్జాయి. కాని 8, 9 మాసాలనుంచి కరెంట్ యివ్వడంలేదు. దానికి డిపార్టుమెంటువారు యిక్కడ కూర్చోని, రైల్వేవారు అక్కడ కూర్చోని కరెన్సాండెన్స్ జరుపుతూంటే ఎన్ని సంవత్సరాలైనా కరెంట్ సప్లయ కాదు. ముఖ్యంగా మంత్రిగారు అధికారులతో చెప్పి రైల్వే అధికారులతో మాట్లాడి ఆ పని పూర్తిచేయిస్తే బాగుంటుంది. 80 వేలు ఖర్చుపెట్టి ఎనిమిది మాసాలనుంచి ఏమీ రిటరన్ లేకుండా, రెండవ ప్రక్క విమర్శలకు పాలవుతూంటే ఏమీ బాగుండలేదు. అందరం విద్యుచ్ఛక్తి వాడుకొనేట్లు (Electricity minded) చేయాలనో, విద్యుచ్ఛక్తి వాడే గ్రామాల సంఖ్య పెంచాలనో తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు వరకు కొన్నిచోట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని తెచ్చారు. అక్కడ street lights కు మాత్రమే గాటుండా, ఇండ్లకు కూడా కరెంట్ యిస్తే బాగుంటుంది. High power డీసెల్ ఇంజన్లుపెట్టి ఇండ్లకు కూడా కనెక్షన్ యిస్తే తృప్తి కలుగుతుంది. లేకపోతే ప్రభుత్వానికి కూడా రిటరన్ రావడంలేదు. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని స్థానిక ఆఫీసర్లుకు powers కూడా deligate చేసి, కావలసిన staff ను కూడా యివ్వాలి. వరంగల్ లో నాలుగయిదు జిల్లాలకు సంబంధించిన ఆఫీసు ఉన్నది. అక్కడ ఇంజనీయర్లడిగితే తగిన staff లేదంటారు staff ఉంటే material లేదంటారు. కాబట్టి కావలసిన staff, material అన్నీ సమానంగా యిస్తే పని చురుకుగా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మరొక విషయం, వ్యతిరేక పక్షీయులు కొన్ని ప్రతికలు ప్రభుత్వాన్ని, అధికారులను విమర్శించడం జరుగుతోంది. వారు challenges యిస్తున్నారు. వారు మాటిమాటికి challenges యిస్తున్నప్పుడు మనము చూస్తూ కూర్చుంటే బాగుండదేమో, ఈ విమర్శలతో ప్రభుత్వం పెద్ద భయపడ వలసిన అవసరం లేకపోవచ్చు. దీనివల్ల ప్రభుత్వం బలహీనమవుతుందని నాకు కూడా నమ్మకం లేదు. కాని వారు అసెంబ్లీ floor మీద కూడా challenges యిచ్చినప్పుడు అటువంటివి విచారించుటకు పెద్దమనుష్యులతో ఒక enquiry committee ని వేసి విచారం చేయిస్తే, బాధ్యతా రహితంగా చేసే అటువంటి విమర్శలకు అవకాశం లేకండా పోతుందని అనుకొంటున్నాను. లేకపోతే ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యాన్ని ఊతగా తీసుకొని వారు ప్రచారం చేస్తుంటే ప్రభుత్వానికి రూలింగ్ పార్టీ అయిన కాంగ్రెసు పార్టీకి మంచిదికాదు. కాబట్టి, అనుభవము కలిగిన పెద్దమనుష్యులతో ఒక కమిటీని పెట్టి కటుషిత వాతావరణాన్ని సృష్టించి ప్రచారము చేసేవారికి తొందరగా సరైన జవాబు యిచ్చేట్లు చూడా అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇండ్లకు కనెక్షన్ యిచ్చేటప్పుడు కొన్ని ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. ముందు apply చేసినవారికి అలస్యంగా యివ్వడం, పెండింగులో ఉంచటం జరుగుతోంది. ఇదివరకు అయిదారు సంవత్సరాలక్రితం, ఇటువంటి applications పరిశీలించి మంజూరు చేయుటకు, ముగ్గురు నలుగురు సభ్యులతో కమిటీలను ఏర్పాటు చేసేవారు, అటువంటి కమిటీలకు వేర్వేరు అక్కడ ఉన్న material ను బట్టి, ఫవరుకు బట్టి Priority యిచ్చే విషయంలో సలహా యిస్తే, ప్రభుత్వమునుగాని, ఆ డిపార్టుమెంటునుగాని విమర్శించే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ప్రజాప్రతినిధులుగా ఆ కమిటీవారే జవాబు చెప్పుచుంటారు. కాబట్టి అటువంటి కమిటీని వేస్తే చాలా బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తని-జనరల్):- అధ్యక్షా, మౌనమున నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు తెల్పుచున్నాను. ఈ నాడు మన ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను ఆమోదించుటకు నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరములేదు. మొట్టమొదట కొన్ని జనరల్ సూచనలు మంత్రిగారి దృష్టికి తేవలసిన బాధ్యత నాకు ఉన్నదని అనుకుంటున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుమీద పెపర్స్ లో విమర్శలు రావటం, ప్రభుత్వం వాటికి సమాధానం చెప్పకుండా ఊరకనే ఉండటం, ప్రజలలో పెద్ద ఆందోళన కలిగిస్తున్నదని నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను, ప్రభుత్వం శిఘ్రంగా దీని యొక్క లోతుపాతులు బాగా గాలించి, తనయొక్క నిజాయితీని ప్రకటించగలిగితే, ప్రజలకు ప్రభుత్వంమీద పూర్తి విశ్వాసాన్ని కలిగించినట్లు అవుతుంది. అప్పుడే ప్రజలకు ప్రభుత్వంమీద పూర్తి విశ్వాసం ఉంటుంది. లేకపోతే ప్రభుత్వం వారు కూడ ఆ చార్జెస్ ఆమోదించినవారు అవుతారు. ప్రభుత్వం రన నిజాయితీని ప్రకటించటానికి ఎక్కువ కాలం తీసుకొంటే, ఉద్యోగులకు ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికికూడా ఊహకరం కాదని సలహా ఇస్తున్నాను. నాకు ఇరిగేషన్ డిమాండ్ ప్రవేశపెట్టిన రోజున మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వలేదు, ఈ మంత్రిగారి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారుకూడా కాబట్టి, ఇరిగేషన్ సంబంధించి రెండు మూడు విషయాలు చెప్పదలచుకొన్నాను. దురదృష్టవశాత్తు, శ్రీ పటాస్కర్ గారి ధర్మాన, నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ రెండు భాగాలు అయినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న భాగంలో చేయవలసిన పనులు చాలా ఉన్నాయి చేయండని అంటే, ఇంతవరకు చేయలేదు. సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ కు వ్రాయగా వ్రాయగా, ఎస్టిమేట్స్ పూర్తిగా తయారై, శాంక్షన్ ఆయినస్థితికి రావటానికి ఆరు సంవత్సరాలకుకూడ అయినదికాదు. నాగార్జునసాగర్, తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వలకు కోట్ల రూపాయలు ఏవిధంగా ఖర్చుపెడుతున్నారో తెలియదు. మచ్చుకి ఒక విషయం చెబుతాను. 1952 లో మా తాలూకాలో సిరుగుమి అను ట్యాంక్ బ్రిచ్ అయితే,

అనాడు బ్రిచ్ కు బ్రింగ్ బండ్ వేసినవాళ్లు, ఈనాటికరకు దానిని రిపేర్ చేయ లేదంటే, ప్రజలు ఈ ప్రభుత్వంగురించి ఏమి అనుకుంటారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. దీనికి జవాబు మంత్రిగారు చెబితే, అదే విషయం ప్రజలకు మేము చెబుతాము. అక్కడ చిన్నచిన్న పనులుకూడ పూర్తి కావటంలేదు. “జరవరించుచి ఈ పనులు ప్రారంభం అవుతాయి. జూన్ వరకు మనకు అవకాశం ఉంది,” అని ఒక మిశ్రులు అన్నారు. ఏప్రిల్ నుండి మార్చి 31 వరకు ఫైనాన్షియల్ సంవత్సరంగా పెట్టుకోవటం, మార్చి 31తో ఆ సంవత్సరం క్లోజ్ కావటం, మళ్ళీ ఫ్రెష్ శాంక్షన్, ఎలాట్ మెంట్స్ రావటానికి మూడునాలుగు నెలలు పట్టటం, ఇంత లోకే వర్షాకాలం రావటం జరుగుచున్నది, కొన్నింటికి ఎస్టిమేట్స్ ఉండవు. ఎస్టిమేట్స్ ఉంటే, పని ప్రారంభించటానికి కంట్రాక్టర్ దొరకడు. కంట్రాక్టర్ దొరికితే పని జరగదు. ఎన్నో ఇబ్బందులు మేము కల్లారా చూస్తున్నాము. నిన్న సెను షిఫ్ ఇంజనీర్ ఆఫీసులో డిప్యూటీ చీఫ్ ఇంజనీర్ ను అడిగితే “ఒక ఎస్టిమేట్ మేము గవర్నమెంటుకు శాంక్షన్ కు పంపించాము” అని అన్నారు. అది గవర్నమెంటులో అడిగితే “అయిన పంపిస్తాము అని వ్రాసినాడు. ఇంకా స్క్రాటినిలో ఉందని వ్రాసిఉన్నాడు” అని చెప్పటం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మేము యం. ఎల్. ఏ. లుగా పోయి ఇంక ఎవరిని అడగాలి? శాధ్యతగల ఇంజనీర్ ను అడిగితే “నేను పంపించానని” అన్నాడు. గవర్నమెంట్ లో సెక్రటరీనో అసిస్టెంట్ సెక్రటరీనో మా ఎస్టిమేట్ ఏమయిందని అడిగితే, “ఇంకా రాలేదు, పంపిస్తానని వ్రాసినాడు, అది ఇంకా స్క్రాటినిలో ఉంది” అని అన్నాడు. పదివేలు, ఐదు వేలు, ఎనిమిది వేలతో అయ్యే చిన్నచిన్న పనులుకూడ సక్రమంగా, ప్రజలకు శృద్ధికరంగా జరగటంలేదని మరచిచేస్తున్నాను

“చిత్తూరు జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరింపజేయవలసి ఉంది. చిత్తూరు జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరింపజేయటంవల్ల చాలా లాభం ఉంది” అని ప్రజలు, మంత్రులు, అందరూ చెబుతున్నారు. కాని అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తి ప్రణాళికలు అమలు జరుపుతున్నారా? లేదు. 1955వ సంవత్సరంలో శాంక్షన్ అయిన అరగొండ స్కీము ఈనాడు ఎగ్జిక్యూట్ అవుతున్నది. కాని 1939, 52, 53 సంవత్సరాలనుండి శాంక్షన్ అయిన స్కీములు అడుగున పడిపోయాయి. దీనికి ఎవరు కారణం? ఆవిధంగా ఎందువల్ల జరుగుతున్నాయి? మా జిల్లాలో మొగిలి వెంకటగిరి దగ్గర ఒక వ్యక్తికి ఒక ట్రాన్స్ ఫార్మర్ వేసి నీటి సప్లయికి 5 హార్స్ పవర్ ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి చేసినారు, అది ఏ ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసింది? ఏ స్కీములో, ఏ ప్రెయారిటీ క్రింద అది వచ్చింది? ఈ ప్రకారం కొందరు వ్యక్తులకోసం ప్రభుత్వం చేస్తూంటే, ప్రజలు ఏమి అనుకుంటారు? ప్రభుత్వం సరకమంగా జరుగుతోందని అనుకుంటారా? టౌన్స్ కు, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ కు

ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేస్తామని అంటున్నారు. తాయానా పావ్ క్యార్టర్స్ ను ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయటంవల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చేటటువంటి లాభం ఏమిటి? పల్లెటూళ్లలోని ప్రజలకు, రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తే, వారు అధికారోత్పత్తి కొరకు వినియోగిస్తారు. నీరు తక్కువగా ఉన్న, దెబ్బ ప్రాంతంకాని ఏరియాలో విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ జాస్తిగా చేస్తే, అక్కడి రైతులు నీటిని ఉపయోగ పర్చుకొని, ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ ద్వారా అధికారోత్పత్తి చేస్తామని ప్రభుత్వాని నెలాయకుండాపోలేదు. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ సందర్భంలో ఏమి జరుగుతున్నదంటే, ఒక స్కీముకు వారు శిఖిచే దాని వర్కింగ్ 9.5 అని వేస్తారండి. అంటే ఆ స్కీము ప్రాఫిట్ క్రిందకు రాదు. “దీని! ఫైనాన్స్ కమిటీ ఉంది. ఆ కమిటీ 10 పర్సెంటు ఉండాలని నిర్ణయించింది. అది 10 పర్సెంటు లేదుకాబట్టి, దానిని చేయటానికి వీలేదు” అని అంటారు. కాని, 9 పర్సెంటు, 8 పర్సెంటు వచ్చే స్కీములను, 11 పర్సెంటు వచ్చే స్కీములుగా చూపించే సమర్థన వారికి ఉందని నేను దృఢంగా చెప్పగలను. చిత్తూరు జిల్లా రామకృష్ణం దగ్గర ఒక స్కీము చేసి ఉన్నారు. కార్వేటింగరానికి కరెంట్ ఇచ్చిఉన్నారు. అక్కడ ప్రభుత్వానికి ఎన్ని రూపాయలు రిటరన్ వస్తోంది? అక్కడ ఎంత పర్సెంటు రిటరన్ వస్తోంది? అక్కడ 7 పండ్ల కూడ లేవు. 30 లైట్సుకూడ లేవు. అక్కడ నాలుగు పంపులు నడుస్తున్నాయి 60 లైట్స్ మండుగున్నాయి. ఇండస్ట్రియల్ లోడ్ కావాలంటే, ఆరు నెలలకు ఒక అప్లికేషన్ దాఖలు పంపించినా, ఇంతవరకు శాంక్షన్ కాలేదు. ప్రభుత్వానికి డబ్బువచ్చే మార్గం ఆలోచించకుండా విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ కార్యక్రమం అమలు జరుగుతున్నాడు. అసద్ధి సరైనదికాదు. ఇటువంటి విషయాలలో, ప్రెయారిటీతో అన్యాయాలు జరగకుండా చూడాలి. మన ఉద్దేశం అధికారోత్పత్తికి దోహదం అనించేవిధంగా విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ సాగించాలని కోరుతున్నాను.

బుగ్గా అగ్రహారం అన్నచోటికి నేను మంగ్రానిని సీనుకు వెళ్ళాను. అక్కడ పెద్ద సమావేశం జరిగినది. వారికి నేరుగా రైతులు మహాజర్లు ఇచ్చుకొన్నారు. వారిదగ్గర మొరపెట్టుకొన్నారు. అక్కడ ఒక ఇరిగేషన్ స్కీము ఉన్నది. 15 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యే స్కీము అది. అది కుశస్థలీ నదిమీద కట్టే స్కీము. దానివల్ల పది చెరువులకు నీరు అందుతుంది. దానిని శాంక్షన్ చేస్తామని చెప్పారు. వెంటనే ఆ స్కీమును అమలు జరుపుతామని అన్నారు ఆవిధంగా చెప్పి, ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఇంతవరకు దానిని పూర్తి చేయలేదు. దానిని వెంటనే పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను.

ఆర్నియార్ ప్రాజెక్టు మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉన్నది. ఇప్పుడు అది మనకు వస్తుంది. ఆర్నియార్ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిపోయింది. కాని, మన ప్రాంతంలో ఎక్విజిషన్ ఇంకా కాలేదు. దానికే మద్రాసు గవర్నమెంటు యొక్క శాంక్షన్ కావాలని అంటున్నారు. మన రైతులు వేరేభూములు కొనుక్కోటానికి వారికి డబ్బు ఇవ్వలేదు. ఆ ఆర్నియార్ ప్రాజెక్ట్ ఫనిపూర్తి అయింది. మొన్న నవంబరు నెలలో సూర్యూర్ పేటలో వచ్చిన కెల్లువల ట్రైములో, ఏ బొర పాటు వల్లనో అలాంటి మూసిపెట్టి ఉన్నది. ఆ ఊళ్లోకి నీళ్లు వచ్చింది. అప్పుడు అక్కడ ఎంత అపాయం జరిగిఉండదో ఆలోచించండి. మన ప్రభుత్వం చేసిన కృషి ఏమిటి? “ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయింది, ఆ లాకులు తెరిచిఉన్నాయా, మూసి ఉన్నాయా,” అని చూసే దిక్కులేదు అక్కడ. కాని, తప్పుడుగా ఆ లాకును మూసిపెట్టినవాళ్లే, హుషారుతో అప్పుడు తెరిచినందువల్ల నష్టం కొద్దిగానే కలిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో అక్కడివారు మహాజర్గు పెట్టుకొంటే, ఇంతవరకు వారికి కొంపెన్ సేషన్ ఇవ్వలేదు. ఎప్పుడు ఇన్వోయిట్మెంట్ తిరిగివస్తుంది. ఒక కోటి రూపాయల ఖర్చుతో పూర్తిచేసిన ప్రాజెక్టు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రాబోతున్నది. వాటాప్రకారం మనంకూడ దానికి డబ్బు ఇచ్చుకోవోతున్నాము. ప్రభుత్వంవారు అక్కడ ఎక్విజిషన్ ప్రొపోజల్స్ ఎప్పుడు సాగిస్తారు? అక్కడి రైతులకు డబ్బు ఎప్పుడు ఇస్తారు. ఆ రైతుల యొక్క రిమోబిలిటేషన్ క్వార్టర్స్ ఏమి చేసినారు. అక్కడ బీదాబిక్కికి ఏమి సౌకర్యాలు కలిగిస్తున్నారు? అవి నేను అడుగుతున్నాను. వారు మహాజర్గు పెట్టుకొన్నా, వాటినిగురించి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదు. వాటినిగురించి ఉద్యోగస్థులను అడిగితే “మేము ఏమి చేస్తామండి? పైకి పంపించిన కాగితాలు ఇంకా కాలేదు. సెక్రటేరియట్ కు పంపించిన కాగితాలు ఇంకా కాలేదు; మద్రాసు గవర్నమెంటుకు పంపించిన కాగితాలు ఇంకా కాలేదు” అని అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు మేము ఎవరిని అడగాలి? కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే వీళ్లకు డబ్బు ఇచ్చేటట్లు చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విల్లెమట్టి వెంకటేశ్వర్లు:- అధ్యక్షా, ఈ Electricity Demand మీద ఇప్పటికీ చాలామంది నభ్యులు మాట్లాడారు. మాట్లాడిన వారందరూ కూడ Electricity Department లో జరిగే లోపాలన్నింటినీ మంత్రిగారి దృష్టికి తేవడము జరిగింది. దానితోబాటు గౌరవసభ్యులు వారి వారి నియోజక వర్గాలలో Electricity ని ఇన్వెస్టుమెంట్ గా కోరారు. అయితే ఈ డిమాండును పరిశీలించి చూస్తే ఇందులో కొన్ని విషయములు మనకు స్పష్టముగ బోధపడుతున్నవి. గత సంవత్సరము కంటే ఈ సంవత్సరము దీని మీద expenditure తగ్గించడము జరిగింది. ఆ తగ్గించడములో కూడా చాలా ఘోరముగ తగ్గించ

డము జరిగింది. ఈ విషయము మంత్రిగారి దృష్టికి తేవడము అవసరమై యున్నది. అయితే expenditure లగ్గించినప్పుడు Capital out lay సగానికి సగము తగ్గడము కూడ జరిగింది. అంటే గత సంవత్సరము 1952 లక్షలు ఖర్చు చేస్తే, ఈ సంవత్సరము 357 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు చేయగోరున్నారు. సగానికి సగము అంటే 330 లక్షలు లగ్గించడము న్యాయముకాదు. ఈ రోజు లతో గ్రామసీమలకు విద్యుచ్ఛక్తి కావాలని కోరుతున్నాం, యిది సామాన్య తగ్గిస్తే, గ్రామాలకు ఏమాత్రము విద్యుచ్ఛక్తి అందటానికి వీలులేదని బోధ పడు తున్నది. Capital out lay లగ్గించినప్పుడు, డిపార్టుమెంటులో working expenses ఏమైనా తగ్గుతున్నవా అంటే, అదేమికనిపించదు Revised Estimates లో 279 లక్షలు, ఈ 1958-59 సంవత్సరపు బడ్జటులో 319 లక్షలు లగ్గింది, ఇక ఈ సామూహిక వడ్డీలెక్కకట్టి చూస్తే మార్చిము, ఆది వాసులనుంచి లోక లాగు పెరిగిపోతున్నది. Revised Estimates లో 279 లక్షల గుంపియలు అంటే, ఈ సంవత్సరమునకు మనము 308 లక్షలు వడ్డీ క్రిందనే యిచ్చుకో వలసి వస్తున్నది ఈవడ్డిని ప్రతిసంవత్సరము మనము చెల్లిస్తున్నాము. Electricity అయినా ఎక్కువ గ్రామాలకు సరఫరా చేస్తేగాని మనకు ఈ నిష్క్రమ return రూపములో రాదు. ఒక ప్రక్కన expenditure ఎక్కువ అవుతున్నది. మరొక ప్రక్కన వడ్డీ కట్టుకోవలసి వస్తున్నది. కాని రాబడి చూస్తే మార్చిము పట్టు కనిపించదు. Capital out lay దగ్గిస్తే, ప్రభుత్వానికి వివిధ నష్టము వస్తుంది. ఈ విషయము మంత్రిగారు గుర్తించాల్సి ఉంటుంది. దావాపు 55 కోట్ల రూపాయలు Capital out lay క్రింద పెట్టుబడి పెట్టినప్పుడు దానికి సక్రమంగా విద్యుచ్ఛక్తి వీలు అయినన్ని చోట్లకు సరఫరా చేయబోతే, ఈ Capital out lay యొక్క ఫలితము పొందలేము. మంత్రిగారి ఉపన్యాసములో మనకు ఉంటున్న Hydro-Power Stations పల్ల ఎంత Electricity ఉన్నది అవు తున్నదో, దానిమీద Consumption ఎంతో, ఉత్పత్తి అయిన Electricity అంతా కూడా consume చేయక పోవటానికి కారణములు ఏమిటో, ఇలాంటి వివరాలు ఏమీ యివ్వలేదు. తెలంగాణాలో కూడా చాలా చోట్లకు Electricity ను యివ్వవలసిన అవసరమున్నదని చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. తెలంగాణా విషయములో గత బడ్జటులో యిచ్చిన లెక్కలనుబట్టి చూస్తే, ఏ మాత్రము కూడా గ్రామాలకు సరఫరా చేసినట్లులేదు మంత్రిగారు ఈ విషయము గమనించ లేదని బోధ పడుతున్నది. ఇంతవరకు 19 గ్రామాలకు మాత్రమే తెలంగాణాలో సరఫరా చేశామని మంత్రిగారి ఉపన్యాసము ద్వారా తెలుస్తున్నది. దీనిని బట్టి తెలంగాణాలోని గ్రామాలు ఏవిధముగ నిర్లక్ష్యము చేయబడు తున్నవో గూడ బోధపడు తున్నది. గత సంవత్సరము వరకు 19 గ్రామాలే అయితే, ఈ సంవత్సరమునన్ని గ్రామాలకు సరఫరా చేయబోతున్నారని అడగితే, నూరు

గ్రామాలకు అని, వచ్చే సంవత్సరము మరొక నూరు గ్రామాలకు అని, ఈ విధముగ పెంచుకుంటూ బోతామని అన్నారు. ఇప్పటి వరకు జరిగిన progressను బట్టి, మంత్రిగారు ఈ ప్రోగ్రాము ప్రకారము తప్పకుండా నిర్వహించ గలరా అనే అనుమానమునాకు కలుగు తున్నది. తెలంగాణా విషయములో మరొక విషయము కూడ బోధపడుతున్నది. 45 కోట్లు ఆంధ్రప్రాంతానికి ఖర్చు చేస్తుంటే, దానికి working expenses క్రింద 50 లక్షలు, maintenance charges క్రింద 78 లక్షలు అవుతున్నవి. ఇక తెలంగాణాలో చూస్తే maintenance charges 93 లక్షలు అవుతున్నవి. ఈ తేడా ఎక్కడినుంచి వచ్చింది? తెలంగాణా గ్రామాలకు 19 గ్రామాలు తప్ప మరెక్కడను యివ్వలేదు. జరిగే సరఫరా అంతా హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు పట్టణములలోనే జరుగుతున్నది. ఇంత heavy expenditure ఎందువల్ల చేయవలసి వచ్చింది? ఇంతేకాకుండా Depreciation fund, Reserve fund యివి అన్నీ యిందులోనుంచే తీసుకుంటున్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు అయిన తరువాత మనమే ఈ Electricity రేటును ఎక్కువచేసి, Dissel Stations ఉన్న ప్రాంతాలలోను. Hydro-Power Stations ఉన్న ప్రాంతాలలోను charges ఎక్కువ చేస్తున్నాము. ఇప్పటికే ఈ చార్జీలు ఎక్కువ అంటున్నారు. నేను విచారిస్తే తెలంగాణా ప్రాంతము లోని charges ఎక్కువగా, ఉన్నవని అనుకుంటున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతానికి తెలంగాణాప్రాంతానికి తేడా ఎక్కడ ఉన్నదని విచారిస్తే, వ్యవసాయము విషయములో తెలంగాణాలో 30% ఎక్కువగ రైతుల వద్దనుంచి వసూలు చేస్తున్నట్లు కనబడు తున్నది. గత హైదరాబాదు ప్రభుత్వము గ్రామసీమలలో ఉండే ప్రజలమీద prejudice అయి పరిపాలన వాళ్ళకు వ్యతిరేకముగ జరిపినట్లు అనుకోవలసి వస్తున్నది. ఇక మిగిలిన చోట్లలో అంటే, పట్టణములలో ఉండే వారి వద్దనుంచి వసూలు చేసిన విధానము చూస్తే, తక్కువగ consume చేసే వారి వద్దనుంచి 30% ఎక్కువగ వసూలు చేయడము, ఎక్కువగ consume చేసే వారి వద్దనుంచి 20% తక్కువగా వసూలు చేయడము జరిగినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము వచ్చినతరువాత వ్యవసాయ దార్ల వద్దనుంచి 30% ఎక్కువగ charge చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. వ్యవసాయ దార్లకు తక్కువగ చార్జీ చేయవలసిన అవసర మున్నది. అదేవిధముగ Industrialists వద్దనుంచి 20% ఎక్కువ charge చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. పెద్ద పెద్ద పట్టణములలో ఎవరెవరికి అయితే పెద్ద పెద్ద భవనములు ఉన్నవో, ఎవరెవరైతే ఎక్కువగ consume చేస్తున్నారో, తరువాత fans వగైరాలు పెట్టుకున్న వారికి, తక్కువగ consume చేసేవారికి ఎక్కువ రేటుకు సప్లయ చేయడము కనబడు తున్నది. ఇలాంటి విధానములు తొలగించాలని అంటున్నాను. ఈ మొదిరి discrepancies ఉండడము న్యాయమైన పద్ధతికాదు. ఎక్కువ luxuries కొరకు

consume చేసివారికి ఎక్కువగానే charge చేయాలని నా అభిప్రాయము. ఈ burden అంతా సామాన్య ప్రజానీకము మీద వేయడము న్యాయముకాదు. తరువాత వ్యవసాయ దార్లు ఖర్చులు భరించలేని స్థితిలో ఉంటున్నారు. కనీసము ఈ Electric charges అయినా తగ్గించవలసి ఉంటుంది. రైలుగాఢాలో గ్రామా లకు line వేసేటప్పుడు చాలా అవకాశములు జరుగుచున్నవని వింటున్నాను. నేను మా ప్రాంతములోనే నిదర్శకముగా చూచాను. ఒక రైలు ఎములనుంచో తీసుకుని వస్తారు. అది అనేక గ్రామాలమీదుగా పోతుంది. ఈ గ్రామాల కన్నింటికీ Electricity యిచ్చుకుంటూ పోతే, ఆ గ్రామాలకు అన్నింటికీ వచ్చే టట్లు చేశారు అని అనుకోవచ్చు. ఆ విధముగ కాకుండా అవగల ఎక్కడో, ఎన్నో గ్రామాల అతవల ఏ ముత్యాల జమీందారుగారి గ్రామమో ఉంటే అక్కడకు ముందు తీసుకుని పోతారు. ఈ మధ్యన ఉన్న గ్రామాలు అన్నీ విడిచి పెట్టు తున్నారు. ఈ మాదిరి ఎందువల్ల చేయవలసి వచ్చింది? దీని కీదైనా విధానము ఉన్నదా? ఈ మధ్యన ఉన్న గ్రామాలకు కూడా ఒకే పర్యాయము ఎందువల్ల యివ్వకూడదు ఆ విధముగ చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఖర్చులుకూడా గర్హగవి కదా! ఈ మధ్యననున్న గ్రామాలలో ఉన్న వ్యవసాయ దార్లకు Electricity advantage కూడా అందించినట్లు అవుతుంది గదా! ఈ నాడు వ్యవసాయము అభివృద్ధికి తేవాలని ఒక ప్రక్కన చెబుతూ, వ్యవసాయమును indirect గా discourage చేయడముగ కనిపిస్తున్నది. వాళ్ళందరికీ కూడా priority యిచ్చి Electricity సప్లయి చేస్తే, ప్రభుత్వానికి Capital out lay మీద ఏ పది, పద కొండు వర సెంటో return వచ్చే అవకాశము ఉంటుంది గదా! ఈ విధానము అవలంబించడము వల్ల చాలాదోష్ట వ్యవసాయ దార్లకు Electricity లభించకుండా పోతున్నది. ఇంకొక విషయము మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈనాడు తెలంగాణాలో return 10.5 పెట్టే చాలా గ్రామాలకు Electricity ను తీసు కుని పోలేరు. ఆ మాట మట్టుకు ఖాయమే ఇక్కడి హైదరాబాదు సికింద్రా బాదు నగరములలో ఈ Electricity ఎక్కువగా విసోదాలకు మాత్రమే ఖర్చు అవుతున్నదనే సత్యమును మంత్రిగారు గుర్తిస్తారను కుంటాను. ఈ 10.5 return అనేది మానివేయాలని అంటున్నాను. గతములో ఆంధ్రప్రాంతములో లేదు. మనకు ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చిన తరువాతనే ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఈ principle ను మానివేసి, ప్రభుత్వము కొంతవరకు నష్టము భరించి అయినా, వ్యవసాయ దార్లకు తక్కువ రేటులో Electricity supply చేయడము మంచిది. పోను పోను అది అందరు ఉపయోగించు కోటానికి ప్రయత్నిస్తారు ముందు charge తక్కువ చేస్తేగాని, అది అందరు ప్రజలను ఆకర్షించ లేదు. ఎక్కువమంది ఉపయోగిస్తే, పోను పోను ప్రభుత్వానికి ఎక్కువగా లాభము వచ్చే అవకాశము ఉన్నది. ఆ విధముగ చేయకపోతే, యిప్పుడు ప్రభుత్వము చేసేదంతా

వృధా అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. నిరుపయోగమే అవుతుంది సామాన్య ప్రజానీకము ఇంత heavy charges ను ఛరించలేక Electricity ను వాడుకోడానికి ముందుకురారు. అందువల్ల ప్రజలందరి attract చేయటానికి charges తగ్గించమని మంత్రులకి సూచిస్తున్నాను. వ్యవసాయదార్లకు ఎక్కువ చార్జీ చేస్తే అసలు దానిని ఎవరు వేరేకదా, వేరే అడిగినా, బావులు త్రవ్వించుకోవాలి, Engines కొనుక్కోవాలి, ఇవి అన్నీ ఏర్పాటు చేసుకోవాలి అంటే, సామాన్యపురైను మరల అప్పుకు పోవాలి ఉంటుంది. కాబట్టి రైతులకు ఎక్కువ burdensome గా ఉండకుండా ప్రభుత్వము చూడాలి దీనికి ప్రభుత్వము ఒక సమగ్రమైన plan programme వేసుకుని charges క్రమేణా వృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నిస్తే పరవాలేదు రైతుకు ఆదాయము వస్తుంటుంది గనుక, ఎంత చార్జీ వసనా, ఖరంచుకో గలుగుతాడు. అందువల్ల యిప్పుడు ఉన్న పద్ధతిని మార్చివేసి, రాష్ట్రంలో పీలుఅయినన్ని గ్రామాలకు electricity అందించేటట్లు ప్రయత్నించమని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఖర్చు చేస్తున్నట్లుపంట 357 లక్షల ద్రవ్యము ఏమాత్రము సరిపోదు. దీనిని ఇంకా పెంచవలసి ఉన్నది. అసలు తెలుగు గాణాలో Hydro-Thermal Stations యొక్క area లో 1957-58 లో revised estimate ప్రకారము 173 లక్షలు ఖర్చుచేస్తే, ఈ సంవత్సరము 101 లక్షలే ఖర్చు చేయబోతున్నారు. తెలంగాణా సభ్యులలో కొందరు మాత్రమే కూడ చెప్పారు. ఏమని అంటే, మాకు Reserve fund ఉన్నది, అందులోనుంచి ఖర్చు చేయండి అని అంటున్నారు. ఆ మాదిరి ఎందువల్ల చేయకూడదు? ముందు దానికి top priority ఇచ్చి, దానిలోనుంచి ఖర్చుపెట్టండి, ఆంధ్రలో కూడా అదే విధముగ చేశాము. ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళిక జరిగేటప్పుడు దాదాపు 45% of the total plan and electricity కొరకు ఖర్చుచేశాము. ఇంకా కూడా ఆ విధముగానే ఖర్చు చేయగలుగుతాము. ఆంధ్రలో ఇప్పటికీ అయి దారు వందల గ్రామాలలో చేయగలిగాము, ఇంకా 11 పేల గ్రామాలకు electricity అందలేదు. తెలంగాణాలో సుమారు పదివేల గ్రామాలు ఉన్నవి. ఇప్పటికి 19 గ్రామాలకు మాత్రమే ఇచ్చారు. మంత్రిగారు అన్నట్లు ఒక గ్రామ సంవత్సరానికి నూరేసిగ్రామాలు చొప్పున రాష్ట్రములో అన్నిగ్రామాలు పూర్తిఅయ్యేటప్పటికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పట్టుకుందో ఆలోచించండి. అందువల్ల యిప్పుడు ఉన్న programme ను మార్చవలసి ఉన్నది ముందు Reserve fund లోనుంచి అవసరమైన సొమ్మును తీసి ఖర్చుచేయండి. ప్రస్తుతము కొంత కాలమువరకు కొద్దిగా నష్టము వస్తే రావచ్చు. అయినా ఫరవాలేదు. కొద్ది సంవత్సరాలు జరిగేటప్పటికి ఈ నష్టము పూడ్చుకునే అవకాశములు చేకూరు తాయి. తెలంగాణా ప్రాంతానికి separate గా రూల్సును integrate చేయ

డమంటే ఈ బరువులంతా వాళ్ల నెల్లిమీద మోపడ మొగుంది. ఏ చట్టాన్ని అయినా integrate చేసేటప్పుడు తెలంగాణాలో పున్న స్థితికి కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఆంధ్రలో ఉన్నవాటినే ఇక్కడ integrate చేయ వలసిన అవసరంలేదు. అది అక్కడనే ఉండనీయవచ్చు, లేపోయే లక్కన కూడా లగ్గించడానికి ఆలోచిస్తే ఆలోచించాలి అంటే కాని తెలంగాణాలో ఈ విధంగా చేయడం న్యాయంకాదు. Reserve లో నుంచి అయినా తీసుకొని 161 లక్ష రూపాయలు మూత్రమే కాకుండా, ఇంకా చగ నంగా ఖర్చు చేయడానికి పూనుకోవాలి. Lines వేసేటప్పుడు డగ్గరఉన్న గ్రామాలకు ముందుగా ఇవ్వాలనే సూత్రాన్ని eliminate చేయవలసిన అవ సరం ఏమీ వచ్చింది? ఈ పనిని డిపార్టుమెంటుకు వదలివేయడం మంచిదికాదు. డిపార్టుమెంటుకు వదలితే మంచి ఫలితాలు కన్పిలేదని ప్రస్తుత దృష్టి తెస్తున్నాను. నాకు (time) తీరిక ఉన్నట్లయితే ఈ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రాం తంలో దగ్గర ఉన్న గ్రామాలకు దాటేసుకొని ఏయే గ్రామాలకు ఎందువల్ల పోయిందో ఋజువు చేయగలనని మంత్రిగారికి విన్నవించుకొంటున్నాను. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో విద్యుచ్ఛక్తి కోసం తెలంగాణాలో చాలా తక్కువ ఖర్చుచేస్తున్నారు. మొత్తం ప్లానులో ఆంధ్రప్రాంతంలో 18,908 ఖర్చు పెడుతోంటే, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 11.09 మాత్రమే ఖర్చు చేస్తున్నారు. పూర్వపు ప్రాధరాబాదు రాష్ట్రంలో వారే plan తయారు చేసుకున్నారు. కనుక అప్రకారంగానే యిప్పుడు ఉంచాలనే సిద్ధాంతం ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో నాకు బోధపడటంలేదు. మన రిజర్వులోంచి పెంచుకొంటే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎందువల్ల అభ్యంతరం ఉంటుందో నాకు అర్థంకావటం లేదు. 11.09 అనేది చాలాతక్కువ. Scandalously low percentage గా పున్నది. దానిని పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. మొత్తం 5 సంవత్సరములలో 615 లక్షలు ఏమాత్రము చాలదని మంత్రిగారి దృష్టికి రెస్తున్నాను.

Upper Sileru project కు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 50 లక్షల రూపాయలు మూత్రమే కేటాయించబడినది. దానిని ర్వరగా నిర్మించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మంత్రిగారు “ఆంధ్రప్రాంతానికి సంబంధించినంతవరకూ పూర్వం 2.5 ఉంటే ఇప్పుడు దానిని 10.00 వరకూ పెంచాము “అని వారి ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. భారతదేశం మొత్తం మీద average చూచినట్లయితే 10% అనేది చాలా తక్కువ. తెలంగాణా ప్రాంతంలో అంతకంటే తక్కువ ఉన్నది. మైసూరులో 44 units వాడుతున్నట్లు మనకు తెలుస్తున్నది. విద్యుచ్ఛక్తిని అభివృద్ధి చేసుకోడానికి మనకు మంచి అవకాశం ఉన్నది కాబట్టి అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారి

దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీనినిగురించి ఆలోచించమని మంత్రిగారికి మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక labour విషయమై చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. వారికి service conditions ఉన్నాయి. ప్రైవేట్ రాయల్టీ వుండే service conditions లోను ఆంధ్రలోని service conditions లోనూ కూడా కార్మికులకు నష్టాన్ని కలుగజేసేవి చాలా ఉన్నాయి. అందువల్ల Head of Department ను union representatives ను సమావేశపరచి వారందరి సలహాలతో, సంప్రదింపులతో సర్వీసు కండిషన్స్ తయారుచేస్తే తగాదాలు ఉండవు. Public sector లో పరిశ్రమలను శాంతియుతంగా స్వచ్ఛమే చేయడానికి ఏర్పాటు ఉంటుందని మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను.

ఇక Electricity Board విషయం చూద్దాము. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉండగా Electricity Board అక్కరలేదని ప్రభుత్వం తెలియజేసినప్పుడు దానిని మేము పూర్తిగా ఆమోదించాము. ఈనాడు బోర్డు తప్పకుండా పెట్టాలని మంత్రి వర్గం అంగీకరించినట్లు తెలిసింది. బోర్డు ఏర్పాటుచేసినట్లయితే, అందులో కార్మిక ప్రాతినిధ్యం కూడా తప్పకుండా స్థానం ఇవ్వాలని మేము కూడా కోరుకున్నాము. వారికి స్థానం ఇచ్చి వారి సలహాలను తీసుకొంటే ఎక్కడెక్కడ leakages ఉన్నాయో ఎక్కడెక్కడ డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నదో తెలుస్తుంది. ఇక ముందు అట్లా దుర్వినియోగం కాకుండా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వారిని ప్రభుత్వం తమ confidence లోకి తీసుకొంటే ఉపయోగపడతారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బోర్డు వచ్చినట్లయితే retrenchment ఉంటుందని చాలా మంది భయపడుతున్నారు. ఎవ్వరినీ retrenchment చేయము అని ప్రభుత్వం వారు ఈ House లోనుంచే ఒక ప్రకటన చేయాలి. Retrenchment అంటే నాకు ఒక విషయం బహిష్కరణ వస్తుంది. Economy Committee వేసినప్పటికీ ఎవరినీ retrenchment చేయము అని చెబుతూ permanent staff ను retrench చేయము 'అని సంబంధం లేకుండా చెప్పారు. అట్లా అనేటప్పటికీ అది 'అశుభాకరమహాతాకులరక' అన్న విధంగా తయారైంది. Temporary గా ఉన్నవారి సంబంధం కూడా ఉన్నప్పుడు retrenchment చేయడం జరుగుతోంది. Electricity department లో ఈ ప్రసారం యింకా ఎక్కువగా ఉంటుంది. work charged N. M. R. అనే పేరుతో ఎన్నెన్నో పనిచేస్తున్నవారు చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్లు ఎన్నెన్నో పనిచేస్తున్నా work charged గానే ఉండిపోవడం జరుగుతోంది. ఏ ఇతర రాష్ట్రంలోకూడా Work charged system లేదనుకొంటాను. ఇదివరకు ప్రైవేట్ రాయల్టీ రాష్ట్రంలో కూడా ఈవిధానం లేదు. మదరాసులో ఈ మధ్య బోర్డు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు ఇటువంటిదేమీలేకుండానే చేసినట్లు

తెలుస్తున్నది. ఆ డిపార్టుమెంటులో వారు ఎంతో కాలంచుంపని చేస్తుండగా 2 categories అన్నీ ఎందుకు ఉండాలి నాకు తెలియడంలేదు. కాబట్టి, work-charged అనేది తీసేయాలని చెబుతున్నాను. work-charged క్రింద పని చేసేవారు “ఇన్ని గంటలు పనిచేయాలి” అనే నియమం లేదని తెలుస్తున్నది. ఈ విషయం ఆ డిపార్టుమెంటు హెడ్ నైనా అడిగి తెలుసుకొని చెప్పాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఏ convention ప్రకారం చూచినప్పటికీ labour గంటలకంటే ఎక్కువ పనిచేయడానికి వీలులేదు. కాని వారు ఎప్పుడు పిలిచి ఏ పని చెబుతారో అని శాశ్వతంగా అక్కడే కూర్చోని కావాలి కాయవలసిన అవసరం ఈనాడు ఎందుకు వచ్చింది? కాబట్టి ఆ కాయలను నెట్టే సూర్యవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనం చెప్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో పని చేసేవారిలో ఇట్టతొలలో వుండే కార్మికులకే House rent allowance ఇస్తున్నారు కాని line మీద, బయటకు పోయేవారు చాలామంది ఉంటున్నారు. వీరంతా ఆ ప్రాంతంలోనే 10 మైళ్ల దూరంలో ఉంటారు వారికి H. R. A ఇవ్వడంలేదు. వారందరికీ కూడా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది ఈ విషయాన్ని గమనించి ఆ రూటును సవరించాలి మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను లేనిచో, labour లో చాలా అసంతృప్తి కలుగుతుంది.

విద్యుచ్ఛక్తి శాఖలో చనిపోయే కార్మికులను గురించి రక్షనభావ తీగారు చెప్పారు ఒక్క కాయవలసిన ప్రాంతంలోనే 150 accidents జరిగినాయి. అదే విధంగా అనేక చోట్ల ఉరుగు నీయని రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. వాటినిగురించి ప్రభుత్వంవారు ఏ ఏరడంగాడా జరిపించడంలేదు Factory Act ప్రకారం ఎవరైనా చచ్చిపోతే, అని కుటుంబానికి compensation ఇవ్వాలి అని ఉన్నది. చచ్చినవాడికి compensation ఇవ్వకుండా అట్టే పట్టుకోవాలి ఈ department ను ఏమి moral right ఉందో, ఏమి హక్కు ఉందో నాకు తెలియడం లేదు. ఈ విషయాన్ని గమనించుకుంటే, పురరాలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది.

మాన్వల్ ప్రాజెక్టు పని పూర్తి అయిపోయిన తరువాత staff surplus గా ఉన్నది. వారిని ఏమిచేయాలి అనే సమస్య ఉన్నది. “మేము ఎక్కడైనాసరే పని చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము” అని ఆ కార్మికులు చెబుతున్నారు. వారికి చాలా అనుభవం ఉంటుంది. వారి అనుభవాన్ని మనం పనియోగించుకోకుండా ఎందుకు పోగొట్టుకోవాలి? అనుభవం అంటే పెద్ద పెద్ద ఇంజనీరులకు మాత్రమే కాదు, కార్మికుల దగ్గరనంది—అందరికీ కూడా అనుభవం అనే factor ఒకటి ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు ఈ విషయాన్ని గుట్టిలో పెట్టుకొని, వారిజాగోగలను గమనించి అయినాసరే,

అనుభవం గలవారిని పోగొట్టుకోకూడను. ఈ సిద్ధాంతాన్ననుసరించి వారందరినీ తప్పకుండా absorb చేయవలసిన ఆవరణ ఉన్నది. Electricity కి పెద్ద work-shop ఏమీ లేదు. మనం దానిని ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. పెజవాడదగ్గర గుణవలతోనూ, గుంటకల్లుతోనూ బాగా develop అవుతున్నవి. ఆ రెండింటిని ఇంకా అభివృద్ధి చేసినట్లయితే చాలా బాగుంటుందని మంత్రిగారి దృష్టికి రాస్తున్నాను.

Contract వల్ల కొన్నిపనులు జరుగుతున్నాయి. దానివల్ల corruption ఎక్కువ అవుతున్నదే కాని, ఇద్దరంతా ఒక్కటైతే contract ఉన్నదో—ఎక్కడెక్కడైతే N. M. R. ఉన్నదో అవన్నీ corruption ను దివదినాభివృద్ధి చేయడానికి ఒక breeding pools గా తయారైనాయనే విషయాన్ని ప్రభుత్వ గృహిణి రాస్తున్నాను. Contract పద్ధతి, N.M.R. పద్ధతి రద్దుచేసి, ప్రభుత్వమే direct appointments ఇచ్చి, వారిని regularise చేసి provincialise చేసి నడిపించవలసిన అవసరం ఉన్నదని ప్రభుత్వదృష్టికి రాస్తున్నాను.

ఈచాదు తెలంగాణాకు 101 లక్షల రూపాయలు మూత్రమే కేటాయించడం చాలా పొరపాటు. Reserve funds లోంచి కొంత తీసుకొన్నానా, ఎక్కువ చేసి గ్రామాలకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇంతకు ఎక్కువ 30% ఎక్కువగా ఉన్నది. దానివల్ల ఎక్కువ ఆదాయం వస్తే రావచ్చు లేకపోతే లేదు. దానిని గురించి మనం ఏమీ ఆలోచించనక్కరలేదు. రైతుల నెత్తి మీద భారాన్ని రుద్ది ఎక్కువ ఆదాయం వస్తున్నదని సంతోషించడం చాలా పొరపాటు. 30%ను తగ్గించాలి. ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వంతో దెబ్బలాడి అయినాకే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని అవసరాలను తీర్చాలి. “మారు కిరీట్ లక్షల రూపాయలు చాలవు. 600 లక్షలకుపైగా ఖర్చుచేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము” అనిచెప్పి మరకత్తి సామర్థ్యాలను, కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లాలి. ఈ డిమేండ్లు పై గవర్నమెంట్ లకు ఖర్చు చేసినంతా ఖర్చుచేయడానికి చూచుకోవాలని కోరుతూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ తె. వి. నరసింగరావు: అధ్యక్షా, ఈ డిమాండుపై చర్చలో 15 మంది సభ్యులు పాల్గొన్నారు. వారందరూ చాలా మంచి సూచనలు చేశారు. కాని మిత్రులందరూ వారి వారి నియోజక వర్గాలకు సంబంధించిన విషయాలను గురించే ఎక్కువగా చెప్పినారు. సామాన్యంగా ఇటువంటి సమావేశాలలో ముఖ్యంగా పాలసీ వ్యవహారాలుగాని, లేక షేడ్యూల్డ్ కార్యక్రమం ఆంధ్ర

ఖించాలనే విషయంగాని చూచుకోవాలి. కానీ ఎన్నుకో, డిర నియోజకవర్గం తప్ప ఇక ప్రపంచమే లేదనుకోవడం చాలా పొరపాటు.

(Mr. Speaker in the Chair)

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణమూర్తి:-అధ్యక్షా, నేను ఒక విషయాన్ని మంత్రిగారికి ఇప్పుడు జ్ఞాపకం చేస్తేవారు సమాధానంలో దానిని గురించి చెబుతారు. నాకు అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Electricity Board ఉండాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్నది. దానిపైన Income-tax వసూలు చేయడం అవసరం అనే అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వం తెలియబరచినది, లేకపోతే తెలియ జేస్తారా? ఈ విషయం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ జె. వి. సర్వేంద్రరావు :-అధ్యక్షా, దేశ అభ్యున్నతికి ప్రారంభించు కార్యక్రమాలన్ని నిలబడిపోతే నిర్ణయించుకోవాలి. సభ్యులంతా ఆ విషయమును గ్రహించాలి. ఈ సందర్భముతో సభ్యులకు ఎడ్మండ్ బర్క్ గారు చెప్పిన ఒక నీతి సూక్తిని వినిపించ దలచు కొన్నాను. "Parliament is a deliberative assembly of one nation with one interest, that of the whole, where not local interests, not local prejudices ought to guide but the general good resulting from the general reasoning of the whole." ఈ పద్ధతిగా మనం ఆలోచిస్తే కొందరు సభ్యులు కొన్ని మంచి సూచనలు ఇచ్చారు. ఇప్పుడే వెంకటేశ్వరు గారు సాగిరేగుప్రాజెక్టు కావాలన్నారు. అన్నీ కావాలి. కాని మన క్లిష్టంతో, మనం ఏదోధంగా ఆ పనులన్ని ఒక్కమాటు చేయగలమో కూడా సభ్యులు ఆలోచించాలి. మనకు "పవర్" తక్కువగా ఉన్నది. ఆ కొరత పూర్తి చేసుకొనుటకు మనం సాగిరేగు ప్రాజెక్టులాంటివి నిర్మించుకోవాలి. అలాగే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద మొదటిదశలో చేర్చని ఆ కార్యక్రమమును ఆరంభించే దానిని మల్లివర్షన్ ప్రాజెక్టుగా మార్చుటకు మనం సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలి. తరువాత ఉపన్నమయ్యే పవర్ ను ఏరికీగా ఏవిగామీలకు, ఏవవరకగిలకు సప్లయి చేయవలసింది కార్యక్రమమును తయారు చేసుకోవచ్చు.

రత్నసభాపతిగారు చాలా విషయములు చెప్పినారు. ఆదాయం తక్కువ ఖర్చు ఎక్కువ ఖాతున్నదని అన్నారు. లాభమును దృష్టిలో పెట్టుకొన్న గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లై చేయడం సున్నబెరుంది, ప్రజల బాగోగలను ప్రధానంగా పెట్టుకొని ఈ కార్యక్రమమును సడిపించాలి. లాభం, సప్లయేనట్టి పద్ధతి మీద ఈ కాఖను నడపాలను కొనుచున్నాము.

శ్రీ బి రత్నసఖాపతి :- లాభం చూడమని ఎక్కువ వసూలు చేయమని నేను చెప్పలేదు. మిస్ యూజై పోతున్నందున ఇంత డబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నా సరియైన ఆదాయం రావడం లేదని చెప్పినాను.

శ్రీ జె.వి. నరసింగరావు :- గౌరవ సభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పినారు. వాటికి సమాధానం చెప్పతాను.

ఆంధ్రప్రాంతములో ఇది వరకు ఎనిమిది వందల గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసినారు. ఇప్పుడు మొత్తం 11 వందల గ్రామాలకు సరఫరా చేయబడినది. తెలంగాణాలో వంద గ్రామాలకు సరఫరా చేస్తున్నాము. గ్రామాలకే విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయటంలో ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ సంకల్పము. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 11% 10% ఆదాయం రావాలని చూస్తే 4,5 గ్రామాలకు కూడా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయలేము. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని మేము ఒక ప్రణాళికను సిద్ధం చేసినాము. తెలంగాణాలోని పట్టణములను, పల్లెలను కలిపి చీఫ్ ఇంజనీయర్ ఒక పథకం తయారు చేసినారు పట్టణాల నుండి వచ్చు లాభం గ్రామాలకు వర్తిస్తుంది, ఆ ప్రకారం ప్రతి గ్రామమునకు కూడా సరఫరా చేయవచ్చును. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. త్వరగానే దానిని అమలు చేస్తాము. దురదృష్టవశాత్తు దీనికి చాల తక్కువ మొత్తమును కేటాయించారు, అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు వ్రాయాలనుకొనుచున్నాము. ఇక్కడ కూడా ఏదైనా డబ్బును ఈ పద్ధతి మీదికి మరల్చి పథకాలను విరివిగా అమలు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము మొన్న నేను ప్లానింగు మంత్రితో మాట్లాడినాను. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. మన రిజర్వు నుండియో లేక మరొక రూపమునో డబ్బును మరికొంత కేటాయించి తెలంగాణాలో చురుకుగా పనులు సాగించాలి అని అనుకొనుచున్నాము సిద్ధిపేట లైను కంట్రాక్టరుకు ఇచ్చినారని, ఇంక ఏవో ఈ డిపార్టుమెంటును గురించి నిత్యమూ ప్రచారము సాగుచున్నది. కొన్ని పత్రికలు కూడా అదే పనిగా ఏమీ ఆధారం లేకుండా కల్పిత గాథలు వ్యాప్తిస్తున్నాయి. ప్రపంచములోకెల్లా ఈ ఒక్క ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులోనే చెడ్డపనులు జరుగుచున్నాయని ప్రచారం సాగించినారు. కొన్ని పత్రికలు దానిని స్పెషలైజ్ చేసినాయి. ఇలాంటి పత్రికలు హైదరాబాదులో చాలా ఉండేవి. వాటికి కొంత డబ్బు ముట్టచెప్పక పోయినా ఆ వ్యక్తి ఫలానా వారిదగ్గర ఇంత లంచం తీసికొన్నాడని వ్యాసీ జిల్లాలలో అమ్మడం ఒక ఆచారంగా ఉన్నది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :- అధ్యక్షా, ఈ పట్టికల ప్యాక్ కి ఎందుకు ? నేను అడిగినవాటికి సమాధానం ఇవ్వమనండి.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :- నేను జనరల్ గా చెప్పచున్నాను. వాటిని గురించి వారుకొంత రెఫర్ చేసినారు. కాని వివరములు చెప్పలేదు. వారు ఇచ్చిన కట్ మోషన్ ను చూడగా అది ఒక పార్టీకి సంబంధించిన పేవరు లాగ కనబడుచున్నది. ఏ పార్టీ అమీనా దానికి ఒక స్టాండర్డు, ప్లేటస్, ఒక ఐడియాలజీ ఉండాలి. కాని ఇదేమి ఐడియాలజీయో అర్థంకాకుండ ఉన్నది. ఏదో ఒక వ్యక్తిని పట్టుకొని తిట్టడం, దానిమీద అచ్చు ఒత్తించి ఘస్టకం రూపాన మూలమూలల పంచడం చాలా అసహ్యంగా ఉన్నది. ఆ పార్టీకి సంబంధించిన మిశ్రులు ఇప్పటికైనా సవరించుకుంటారని అనుకొనుచున్నాను. పార్టీ ప్రతిష్ట, గౌరవం నిలబెట్టుకోవాలి. ఇది క్రొత్తకాదు. 1954 లో కూడ ఈ విధంగానే జరిగిందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు. ఈ విషయంలో రికార్డు చెప్పించి పరిశీలన చేసినాను. అందులో ఏమీలేదు. గత సంవత్సరం కూడ ఒక కోటిరూపాయలు మిచ్ మానేజ్ చేయడం జరిగిందని ఒక బాధ్యతగల సభ్యుడు చెప్పినాడు. ఈ సంవత్సరం కూడ అదే ధోరణిలో చెప్పడం జరిగింది. గత సంవత్సరం ఆవిధంగా ఆరోపణ చేసినప్పుడు నేను ఆయనకు వివరములు పంపిన X-Branch కి పంపి తగినచర్య తీసుకొంటానని ఒక తెలుగు వ్రాసినాను. కాని ఆయన రిప్లయి వ్రాయలేదు. ఫలానావారు చేస్తున్నారని స్పష్టంగా చెప్పిన ప్రయోజనముంటుంది. కాని ఇలా వేగ్ గా మాట్లాడినందువల్ల ప్రయోజనం కూన్యం.

ఫలానా ఇంజనీరును అరెస్టు చేసినారనో, లేక ఫలానా ఇంజనీరు ఆఫీసును సోదా చేసినారనో వ్రాయడంకొన్ని పేపర్లకు మామూలైపోయింది. ఒకసారి నామీద, సంబంధిత రెడ్డి గారి మీద కూడ గాలివిషయాలు పేపర్లలో వ్రాసినారు. ముఖ్యంగా 34 పేపర్లు ఉన్నవి. వాటిని మీరు పేపర్లు అని అనుకోవద్దు. అవి వ్రాసే వ్రాతలకూడ నిజమని భావించవద్దు. వాటిమీద చర్య ఎందుకు తీసుకోలేదని ఒక కట్ మోషన్ పంపినారు. ఏమిచర్య తీసుకోవాలి ? వాటిమీద చర్య తీసుకోవడం బురదలో రాయి వేసినట్లుగా ఉంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పియున్నారు. కాని నా ప్రోద్బలం వల్లనే చర్యగూడ తీసుకొంటున్నారు. నేడో రేపో కేసు ఫైల్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వాటివరిత్ర క్రుళ్ళును చెప్పదలచుకోలేదు. సోషలిస్టుపార్టీ మిశ్రులు వచ్చి విచారిస్తే వాటి సర్వభోగ్యుల చెప్పుతాను.

(శ్రీ) బి రత్నసభాపతి - అధ్యక్షా, ఇదివరకు ఒక కమిటీని పేసినారు. రిపోర్టుకూడ ఇచ్చిరారు ఆవిషయం ఎటువైపు వెళ్తున్నాడో ఈ సోదీఅంతా దేనికండి

మిస్టర్ స్పీకర్ - మీరు కూర్చోండి ఆయనకు వాచిని గురించి ఇష్టము వచ్చినట్లు చెప్పటకు హక్కు ఉన్నది

(శ్రీ) జె వి నరసింగరావు - 4, 5 కట్ మోషన్లు వచ్చిరాయి వాటి అన్నింటి గురించి చెప్పాలి చెప్పటకు నాకు అర్హత ఉన్నది. ఇవి రత్న సభాపతిగారు చెప్పినవికాదు. వారికి జవాబు ఇప్పుడే ఇస్తాను

“మామై ఎందుకు చర్యతీసికోరు?” అనిపూడా వారు అడుగుతున్నారు వారిపై తప్పక చర్య తీసికొంటాము. అట్టిరెయిన్ మోటివ్స్ లో వ్యక్తి దూషణలు జరుగుతున్నాయి మావద్ద C.I.D. వారి రిపోర్టు వున్నాయి. నావద్ద ఆధారాలు కూడా ఉన్నాయి. ఏ పార్టీ వారయినా ఆ పత్రికలను పోక్స హిస్తుంటే వాటి వద్దతిని, ధోరణిని మార్చవలసి వుంది

కరవ్వన్ గురించి కూడా కొందరు చెప్పారు. కాపర్ వైర్ గురించి చెప్పారు ఆ కేసు కోర్టులో వున్నప్పుడు మెజిస్ట్రేటు దానిని కొట్టేశారు. అప్పీలుకు పోయిన పిదప రిఎంక్వయిరి జరుగుతోంది రెండవ స్థాయి పృథా. డబ్బుంతా పృథా చేస్తున్నాం. ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమము జరగటంలేదు అని కొందరు చెప్పవచ్చును మన రాష్ట్రములో ఎన్ని గ్రామములకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అయినదో, ఎన్ని ఆయర్ ఇంజన్స్ నడుస్తున్నాయో, సభ్యులు ఆలోచించాలి ఈ సంవత్సరము 250 గ్రామాలకు అందులో తెలంగాణా ప్రాంతములో 100 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయాలని అనుకొన్నాము పోల్స్ లేవని, కావలసిన నామగ్రామాలేదని చీఫ్ ఇంజనీర్ చెప్పారు ఎంత కష్టపడినా 20 గ్రామాలకూడా కావటం కష్టము అని వారు చెప్పారు. అనుభవం గలవారిచే ఈ పనులలో నియమించాము. మిలిటరీ డిస్పెన్సరీలో వున్న 10 వేల ఖరీదు చేసే ఇంజనులను మూడు వేలకు 10 ఇంజనులను కొన్నాము. కట్ట స్థంభాలను మార్కెటులో కొనకుండా ఫారెస్టు మంత్రిగారిని అడిగి 10 వేల స్థంభాలను తీసికొన్నాము. మిలిటరీ డిస్పెన్సరీలో వున్న వైప్స్ లు చౌకధరలకే కొన్నాము. చౌకగా కొని, సక్రమంగా వినియోగించి, సమర్థనీయంగా వ్యవహారమును నడుపుతున్నా ఏవో అవకతవకలుగా పత్రికలు వ్రాస్తే అది మంచిపని అని పించుకోదు. “పత్రికలు ఇలా వ్రాస్తుంటే మేము ఎలా పనిచేయాలి?” అని నన్ను ఒక I. C. S. Officer అడిగాడు. 100 కి 90 మంది చమపురాని ఈ ప్రజాయుగంలో ఇటువంటివి జరుగుతూ వుంటాయి. ఏం చేస్తాం “అని నేను చెప్పాను.

మనము భాధ్యతగా చేయాలి. గౌరవసభ్యులు ఏమైనా చెప్పవలసివస్తే శాసనసభా సమావేశాలలోనే చెప్పాలని లేదు. ఎప్పుడైనా మిమ్మల్ని కలువ వచ్చును. చెప్పవచ్చును. దుర్బినియోగం అవుతున్నది. అంచనాపడినంత అడుగు తున్నామేమని అరికట్టటానికి ప్రయత్నించకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పనట్లుగా మేము ఈ మంత్రివర్గములో వుండటానికే అర్హులము కాము. ఏదైనా నిజమని తెలుసుకొని నేరారోపణ చేయాలి. రుజువుచేయాలి. అంతేకాని కేసలం పత్రికలలో తోచినట్లుగా ప్రాయటం మంచిదికాదు.

స్టోర్స్ గురించి కొందరు సభ్యులు మాట్లాడారు. స్టోర్సుకు పోయి అన్ని చేయాలన్న చీఫ్ ఇంజనీర్ మొదలు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీర్ వరకు అందరూ ప్రతి వస్తువును చూడరు. చీఫ్ ఇంజనీర్, సూపరెండెంట్ ఇంజనీర్, ఎక్స్‌క్యూటివ్ ఇంజనీర్ ఎలా చూడాలని కమిటీ రిపోర్టులో వుంది. దానిపై గానీ సలహాలోనే చర్చ జరిగింది. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో జరగే అవకాశాలు తెలుసుకోటానికి ఆ కమిటీ ఏర్పరప జడలేదు. నాన్ టెక్నికల్ వ్యవహారములు నడపటానికి ఏ అధికారాలు వుండాలి. అనే దానిని నిర్ణయించటానికి ప్రభుత్వం ఆ కమిటీని పేసింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది. దానిని అమలు జరిపాము. ఆ రిపోర్టుకు సభ్యులు కోరితే నాకు అధ్యంతరము లేదు కాని 200 పుటలు గల ఆ రిపోర్టును అచ్యుతేయిస్తే వేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. అందుచేత పాస్టి నాయకులు కోరితే పైకిల్ డెయియల్ తీయించి ఇప్పించగలము. ఆ రిపోర్టులో ఏమీ లేదు. Information department లో ఒక సెక్షన్ పెట్టాలన్నారు. ఆ డిబ్యూతో 2 కి గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయవచ్చును. సభ్యులు చెప్పే చెప్పే ఈ డిపార్టుమెంటులో లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా 1, 2 లోపాలు జరిగి వుండవచ్చు ఏమైనా జరిగితే సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకురావచ్చును. అంతే గాని చెత్త పత్రికలలోని వార్తలు నమ్మవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ఉద్యోగిని తీసివేసి మరొక ఉద్యోగిని వేయూన్నప్పుడు కొంత time తీసికొంటుంది. డిసిల్ ఇంజన్స్ విషయములో కమిటీని పేశాము. అందులో ఫైనాన్సు సెక్రటరీ, ఓరి, P. W. D. సెక్రటరీ, వున్నారు. నేను, ఫైనాన్సు మంత్రి వున్నాము. వారు వస్తువులను ఆలోచించే కొంటారు. లక్షలకు లక్షల డబ్బులు వ్యర్థం చేస్తున్నారనే వార్త నిరాధారమైనది.

ఇండర్స్ గురించి తాజా వార్తలను చెప్పారు. అవి నా దృష్టికి రాలేదు. ఇంకా ఫైనల్ జే కాలేదు. సిద్ధిపేటలైన్ విషయములో లేబర్ కంట్రాక్టు ఇవ్వటం జరిగింది.

స్టాక్ మెటీరియల్స్ కు యెక్కువకైము యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఈ వస్తువుల ధరల లిస్టు యిచ్చింది. దాని ప్రకారం

కొట్టే నడక యిస్తాను. దానింటే నకులైన బతుకైనా ఉంటే, ఛెప్పింకొనుటలో తప్పలేదు.

ఎ క్విక్ షాక్ వల్ల ఎవరో చనిపోయినట్లు చెప్పారు. ఏకాగ్రత వల్ల చనిపోయినా విచారింపాలి ప్రభుత్వ అజాగ్రత్త వల్ల చనిపోయాడా? లేక వారి ప్రవర్తననే పోయాడా? నాన్ పెక్సికల్ న్యవహారం వల్ల, అసమర్థత వల్ల పోయారు ఇందులో ప్రభుత్వానికి బాధ ఉంటుంది మొన్ననే కింగ్స్ కాలనీలో ఒక పాత ఇంట్లో ఒక పాత నియంతృత్వ వ్యవస్థలో కోసుకొనడం వల్ల, ఒక పాత పాత పాత పాత చనిపోయాడు అన్నది. ఇది ప్రభుత్వానిదే తప్పు అంటే ఎప్పుడు ఈ విషయమై నేను ఇప్పుడే ఆలోచించారు. డిపార్టుమెంటు కలెక్షన్ లు, ప్రజలకు చేతిపూ ఒక కలెక్షన్ వేయాలని! అటువంటి ఆచారం ఉన్నా అది తెలియదు అనునప్పుడు, ఈ పూజా విషయంలో తగిన జాగ్రత్త తీసుకోవలసి ప్రజలకు చెప్పాలి.

(శ్రీ బి రత్నరథాపతి :- 150 మందిపైగా చనిపోయారని అంటున్నారు. ఇందులో పెక్సికల్ ఇన్స్టిట్యూషన్ వల్ల ఎంతమంది పోయారు? అటువంటి పాత ఇంట్లో ఉన్నా వి? ఎంత కాంపెన్ సేషన్ యిచ్చారు?

(శ్రీ జె వి. నరసింగరావు :- అటువంటివి cut motion లో ఉంటే దానికి సంబంధించిన వివరాలు సేకరించే వాడిని మొత్తం డిపార్టుమెంటులో అన్ని వ్యవహారాలు జ్ఞాపకం ఉంచుకొనుట కష్టం. ఈ గాంచి చెప్పడం మంచిది కాదు.

(శ్రీ బి రత్నరథాపతి :- ఊహించి చెప్పడం కాదు మీరు ఒప్పుకొన్నారు కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒప్పుకొన్నా cut motion లో లేదు కాబట్టి రెడీగాలేము అంటున్నారు.

(శ్రీ జె వి నరసింగరావు :- తరువాత నరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడారు. ఇరిగేషన్ గురించి చెప్పారు. దేవరూరు ప్రాజెక్టు విషయం, చర్ల విషయం చెప్పారు. చాలా మంచిది. రామగుండం నుంచి వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తిని గ్రామాలకు పంపియోగించాలి అన్నారు. మాట్లాడుతున్నప్పుడు వచ్చే power line తుంగభద్ర నుంచి వచ్చే Power line పై దరాబాదులో గ్రెడ్ గా ఫారము చేసి, యెక్కడైనా failure అయినట్లయితే విద్యుచ్ఛక్తి పంపుకు పీలుగా ఉంటుందని ఆలోచిస్తున్నాము గ్రామాలకు పంపకూడదని మా ఉద్దేశ్యం కాదు మెదక్ జిల్లాలో చాలా గ్రామాలకు ఈ సంవత్సరం విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేశాము.

అమృతలాల్ గారు మాట్లాడారు. ఆయన ఈ class mate. చాలా కాలాని 'తెలుగులో చక్కటి ఉపన్యాసం చేశారు. ఏదో నన్ను విమర్శించాడని ఎట్లా అన్నధోరణిలో విమర్శించారు. ఎలాన్న నిర్లక్ష్యంలో విమర్శించారు. యింకా వారికి జ్ఞాపకం ఉంటుంది. నా గ్రామానికి ఎదుర్కొన్న సర్ఫరా సేవకొన్నట్లు చెప్పారు. గ్రామవాసులకు లాభం ఉన్నప్పుడు అది నా గ్రామం అయినా లేదు? ఇంకో గ్రామం అయితే లేదు? వారు చెప్పినంత మంత్రాన అర్థం చేసుకోవడానికాదు. అది నా గ్రామం అవడానికే నేను అంగీకరించను కాదు. అతలు ప్రోగ్రాంలో ద్వారక అని గ్రామం ఉన్నది. దానికి సర్ఫరా ధర్మారావు పేరు ఉన్నది. నా గ్రామానికి వేసుకొన్నారని విమర్శ వచ్చినట్లు మిస్ట్రీలు కొంత మంది కఠినగరంలో చెప్పారు. వెంటనే అధికారులను పిలిచి అడిగితే "లింగా పురం వద్ద P. W. D. డివెల్ సెట్లు ఉన్నవి. అక్కడ నుండి స్త్రీలు నిరంతరం ఉండే అటూ, యిలా గ్రామాలు యివ్వాలని ఆర్డర్ ఇచ్చింది" అని చెప్పారు. దానివల్ల మీ ప్రజలు దిగువకు వెళ్తున్నారు. అందులో ఏదైనా ఉన్నది లేదు? తెలియదు. ఇందులో ఏదైనా నాయం ఉన్నది అనేది తెలుసుకోని మరీ విమర్శ చేయాలి. నిజంగా నా గ్రామానికి యిలా రావడానికి ఏదైనా కారణమిదగాల్సి పిలిచి ఎప్పుడు కంప్యూటర్ అడుగుతున్నది అనుకోవలసివస్తుంది. అలా అడిగినప్పటికీ తప్పులేదు.

ఈ సంవత్సరం నిర్భర్ ఈ గ్రామాల్లో చాలా గ్రామాలకు సబ్సిడీ చేశాము. నిజామాబాదు జిల్లాలో 212 గ్రామాలకు వివిధ స్థాయిలలో సర్ఫరా అయినది. మార్చి 31 నాటికి ఆంధ్రలో అన్ని గ్రామాలు పాటించగలరు, తెలంగాణాలో వంద గ్రామాలకు సర్ఫరా చేయాలని చెప్పాము. అలాగే ఎక్సామినేషన్లు పట్టుకూడా పెట్టుకొని పని చేస్తున్నారు. ఒక కారెట్లు పట్టుకొన్నప్పుడు గానిని చేరడానికి ప్రియన్నం చేయాలి. అందులోని డివైడ్డ్ అటూ స్పెషియల్ అటూ ఈ సందర్భంలో వారికి నా ధన్యవాదాలు అందు తీస్తున్నాను. నా సర్వ ప్రతిష్టలు కాపాడడానికి కృషిచేస్తున్నారు. అందుకు సాగిన సర్ఫరా అంగీకరించ వలసివచ్చే! ఇంత పట్టుదలతో పనిచేస్తున్నప్పటికీ కొన్ని అడ్డంకులు వస్తుంటున్నాయి. విదేశ ద్రవ్యమార్కెట్ లోటువల్ల కొన్ని సబ్సిడీలను కట్టించలేక పోతున్నాము. అయినప్పటికీ మొదట గ్రామాలకు దీపాల కొరక, సబ్సిడీ కేసుల జరుగుతుంటుంది. తరువాత అగ్రికల్చర్ విషయాలకు సబ్సిడీ చేయవలసి, మూడవ ప్రయత్నం చేస్తాము.

శాంతప్పగారు కొన్ని పద్యాలు చదివినారు. పద్యాలకు పద్యాలు చదివడం నాకు చేతకాదు.

బాపినీడుగారు సీనియర్ గురించి చెప్పారు రిటైర్మెంట్, retirement టు చాలాచేడా ఉన్నది. extension అయిపోయి ఆయన యొక్క అవసరాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించి యిచ్చింది ఒక స్టడీ గురించి study చేసి full details తో రెండు నెలల్లో రిపోర్టు submit చేసుకుంటే, పూర్తిగా study చేసి, ప్రింటింగ్ యిచ్చారు అదే కేసు నియమం, యిచ్చివ్వటం సంచారం అయినారా? Efficiency ఉండి, వారి సర్వీసు రాష్ట్రానికి అవసరమని గురించి నచ్చునని యిచ్చుటలో సహకారం. ఇది చనిపో వానిని కేసుని కేసుని ప్రందకు రాదు It is an exception not a rule. ఇది 10% మార్గము అయినది దీనివల్ల ఖర్చులు పెరిగిపోయాయి. ఇది 11% అయితే బాగుంటుందని ఉంది.

(శ్రీ) కె. వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఇలా అన్నారు. ప్రభుత్వం టూల్స్ ఒక వెంట తమ ఉపకారంతో ఉపకారంతో పిల్లలను పట్టించుకుని చెబుతూ, అది చమకే సాధ్యం కావడంలేదన్నారు. అది ప్రభుత్వం పాపం కాదు (శ్రీ) కె. వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఉంటుంది అయితే, లే అవకాశం "పాలిస్" మూలం కాదు, సలహా లేదు, అయితే గాని ఆరుగురు మైగనే పిల్లలన్నారు మేము "మాల్ గూర్చు" కేసు వాళ్లం కాదు.

వెంకట రెడ్డిగారు అంటూ ఇదిగో ప్రభుత్వం పట్ల మాట్లాడుతూ వారు చెప్పినట్లు అయితే అయితే నేను చురుకైన వీధిలు ఈ demand తో దానికి సంబంధం లేదు

కాశీరెడ్డిగారు ఖర్చు, ఆదాయం గురించి, reports గురించి చెప్పారు వాటికి ప్రతి report అందజేస్తాను. వారు స్వయంగా వాటిని చూసుకోవచ్చు. అది అయిన "రిపోర్టు" కాదు గనుక print చేయడం అవసరమైనది అది accouts committee report.

వారు "ప్రైవేట్ డీల్స్" గురించి కొంత కష్టం అవసరం. వీటిని పెట్టి గ్రామాలకు పంపిస్తామని చెప్పారు, అక్కడ main lines రాగానే ఈ డీల్స్ పట్టుకు ఇతర గ్రామాలకు మరలవచ్చు. దీనివల్ల మొదట అక్కడ advance గా lines వేయడం, poles పాడవు పైరా పనులన్నీ జరుగుతాయి. ఈ "నగర్ కౌన్సిల్" ప్రభుత్వం అయితే చూడుంది. కాబట్టి ఇది చాలా అవసరం. అవసరమని భావించి ప్రభుత్వంగా ఈ "ప్రైవేట్ డీల్స్" తో మొదట కార్యక్రమాలు ఆరంభించుకున్నాయి

(శ్రీ) వాసుదేవయ్య అంటూ అది ఒక వేతనం గనుక ఏవో figures మూలం చెప్పారు. అది నిజమే వారు అలాగాడా అయితే అది

Sri J. V. Narasing Rao: Perhaps, the hon. Member has not understood what I said. What I said was, after a thorough study, I have found out this flaw, which was introduced by the Central Government by an Act of Legislature, and I wanted to clear that doubt. We are not so conservative; we must be progressive enough, and if there is any defect, we must be able to rectify it. The Government is taking steps to establish the Board and we are going to issue a notification on 31st March. That is a different thing. But, what powers the Board will have, how it will be formed, etc., will be decided later, because the Act permits that it should be done 'as soon as possible'. So, it is permissible, and Government is justified in forming the Board whenever it likes.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- అధ్యక్షా ! ప్రాంతీహరి మంత్రిగారు "తమకు ఈ Board పంపించాలనే అభిప్రాయం లేదని, కేంద్రప్రభుత్వం" కమిట్ మెంట్ " కూడా కావాలని వర్తిడి చేసింది కాబట్టి తప్పక తీసుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తోందని స్పష్టంగా చెప్పినట్లు ప్రకటించింది. ఇప్పుడుకూడా అదే అభిప్రాయం వై ఉన్నారని అనుకుంటాను.

Sri J. V. Narasing Rao:- I think he is perfectly correct. దాని చదువైన protest కూడా చేశాం. Orissa ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో కేంద్రానికి letter వ్రాసినట్లు మున్ననే Orissa మంత్రి చెప్పారు. Developed States లో, ఇంట్లో ముందుకు పోయిన చోట్ల ఈ Boards ను commercial lines వైశీష్ట్యంగా నడపాలనే భావం కాని, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో దీనిని సత్వరంగా ఏర్పాటు చేయాలనడం భావ్యం కాదు. ఎక్కడైనా ఆదాయం రాకపోయినా, అక్కడి పరిస్థితులు చెడుగా ఉంటే, ఏజులు శాగుపడాలనే Schemes తీసుకోవాలి. ఇట్టి పరిస్థితుల్లో ఈ Board ను ఏర్పాటుచేసి, దాని లోని సభ్యులు కూర్చోని ఫలానా స్కీముల లాభదాయకమా? కాదా? అని తూకం వేస్తే అన్ని స్కీములు గుంటూరుకో, నెల్లూరుకో వెళ్ళవలసినవైతాయి. Board దృష్ట్యా లబ్ధిగాడా స్కీములు లాభదాయకం కాదనే సత్యం వెలుగుతుంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇతర రాష్ట్రాలలోకూడా చేస్తున్నారు. నేనుకూడా U. P. లో Board form కానిదే నారు అంగ్రద్రవ్ దేశ్ లో Board form చేయవలసిన అవసరం ఏమి ఉందనే దృష్టితోనే ఆలోచిస్తున్నాను. అయితే దానికి exemptions తీసుకొన్నాము. దాని వల్ల ఏవో లాభాలు కలుగుతాయని అనుకొనేవాణ్ణి కాదు నేను. ఇతర రాష్ట్ర

వ్యభిచారుల రూపా అనుకోవడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో “డివిజన్ న్యూ” ఉన్నప్పుడు చేయాలంటున్నారు. వీరిని అవసరమైన స్థానాలు, అక్కడ వారికి అవసరం లేనివి మనం ఉపయోగిస్తున్నాము. వారికి అవసరమైన వస్తువులు, మనకు అవసరం లేనివి, వారు ఉపయోగిస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అలాంటివి ఒక రాష్ట్రంగా, ఒక ప్రాంతంగా, ఏ ఏకీకరణ లేకుండా వ్యవహారాలు నడుపుతున్నాము.

(శ్రీ) రాజాసాగి సూర్యనారాయణ రాజుగారవరసేపట్నం-అనంతం:-అధ్యక్షా ! విశాఖపట్టణానికి మంత్రిలు తీరని శ్రేమతి ఇవ్వరని అడగగా, గౌరవనీయ మంత్రి (శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు, తమను దత్తర చేసుకో మన్నారు. మేము దానికి అంగీకరించాము. ఈ దత్తర చేసుకోవడా ముకు కలిగిన ప్రయోజనం ఏమిటంటే, ఎదిగిన ఇల్లు ఇల్లు, ఇంకా ఇంకా కొన్నట్లే అయింది. ముగిసి ఉపయోగం కనిపించడం లేదు. P.W.D. లో కానీ, electricity లో కానీ మా కేమీ లాభం కలిగిందంటే, మాకు electricity project అక్కడి స్థాపించారు. దానిని ఇక్కడకు తీసుకువచ్చి అన్ని జిల్లాలకు ఇస్తున్నారు. మా “ఉరట్ల” బ్లాక్ 1948 నుంచి ఉంది.

Sri N. Sanjeeva Reddy:-I would suggest some thing. ఇప్పుడు ఆదర్శ మార్చి, ఇంకోకొన్ని చేసుకోమని చెబుతున్నాను.

(శ్రీ) రాజాసాగి సూర్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా! వారి కోరిక ప్రకారమే చేసుకున్నాము. కానీ మనకు కోరికేసికోలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- వ్యవసాయ మంత్రిగారిని దత్తర చేయండి. ఆవారం ఎక్కువ పెడతారు. ఆవారం తీసుకోండి.

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- రాజుగారు కోరినవి చేస్తున్నా ఉంటును. కానీ దత్తర అనేసరికి అధికారం ఎక్కువ గనుక, అన్నివస్తువు నా కే కావాలనే ఉద్దేశ్యం వారికి కలిగి, ఆసీతిగా చెబుతున్నారు.

రామబ్రహ్మంగారు టైరులకు తక్కువ రేట్లు కావాలన్నారు. టైరులకు పూర్తిగా తక్కువ రేట్లు ఉన్నాయి. ఇంకా ఎన్నో నిత్యవస్తువులున్నారు. వారు ఆ విషయాలు తెలిసికోలేదనుకొంటాను.

(శ్రీ) జి. గంగిరెడ్డి, లంచగొండితనం మొదలైన విషయాలనుగురించి ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. ఆ విషయాన్నిగురించి శ్రేమతి మొదటి మనవిచేశాను. తిరిగి చెప్పవలసిన పనిలేదు.

శ్రీ యమ్. ఎ. ఖాదర్, ఏదో Supervisor పిషయం చెప్పారు. Supervisor తప్పచేశాడని తెలిశాక “సస్పెండ్” చేశారని చెప్పారు. తెలియకముందు “సస్పెండ్” చేసేవద్దతి ఏదైనావుంటే ప్రభుత్వానికి మాత్రం తెలియదని చెబుతున్నాను. తెలిశాకే ఆవిషయం పరిశీలనచేసి “సస్పెండ్” చేశారు. ఆ Supervisor I. N. T. U. C. లో చేరాడు గనుక ఇప్పుడు re-instate చేస్తున్నట్లు తెలిసిందని చెప్పారు. వారికి తెలిసిందేమో కాని, నాకుమాత్రం తెలియదు. ఆవిషయాలన్నీ డిఘించడానికి బదులు సరిగా తెలుసుకొని ఈ సభముందు మోట్లాడిన బాగుంటుందేమో !

మంశ్రీలు పర్యటనకు వెళ్ళినపుడు శాసన సభ్యులెవ్వరిని గురుకుకోవడం లేదు. వారిని మర్యాదచేయడం లేదని చెప్పారు. అది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. మొన్న నేను పర్యటనకు వెళ్ళినపుడు శ్రీ జి. గంగారెడ్డి మరొక ప్రక్కకు తిరిగివుండి నన్ను గమనించకపోయినా, నేను వారికి నమస్కరించి, వారిని నాతోపాటు మీటింగ్ ప్రదేశానికి తీసుకువెళ్ళి నాప్రక్కన కూర్చో పెట్టుకొన్నాను. అక్కడ ఏవో ఉపన్యాసాలు జరిగాయి కాని నేనుఫలానా వారు మాట్లాడాలని చెప్పలేదు. తరువాత నేను భోజనానికి వెళ్ళినదోట కూడా గంగారెడ్డిగారి కోసం 20 నిమిషాలు ఎదురుచూశాను. వారికొరకు కబురుచేయ మనగా, వాకు ఏదో ఆహారనియమం మీద ఉన్నారు, అపక్వాహారం కాని తినరని చెప్పారు నేను వెళ్ళినదోట time కాని time లో అపక్వాహారం తీసుకొని రమ్మని, నాకు meals offer చేసిన మినుగ్రిట్టి హోరడం భావ్యం కాదు. ఇంతకుమించి నేను వారిని ఏవిధంగా మర్యాదచెయ్యలేదో నాకు తెలియడం లేదు. నేను ఎక్కడకు వెళ్ళినా ఎవరో శాసనసభ్యులు, పురపాలక సంఘం వారు ఆహ్వానిస్తారే కాని, మా Department లోని Superentending Engineer కాని, Executive Engineer కాని పిలవరు. అంతసూరంపోయి, వెంటనే అవస్తపడి రావాలని ప్రయత్నిస్తే వారరు కాబట్టి ఎవరైనా పిలిస్తే నిరారించడం మంచిదికాదని వెళతాము కాని, వేరే ఉద్దేశ్యాలతో కాని, వేరేభావాలతో కాని మాత్రం కాదు.

Board లో కార్మికులను ఉంచాలని అన్నారు. ఈ board లో కార్మికులు ఉండడానికి పిలుచేదు. దానిలో provision లేదు. Electricity Board వ్యవహారాలు ఇప్పుడే చెప్పాను. ఏ Board ను స్థాపించ దలచుకొన్నామో, ఆ board ను, మొదట, official eliments తోనే కొన్నిరోజులు పని చేయించాలని ఒక నిర్ణయము తీసుకున్నాము.

వెలుగుగోరినిపిస్తుంది. అక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారి నియోజక వర్గమూ అదే, మరి చెంగల్రాయ నాయుడుగారు కూడ ఆ జిల్లా వారే. ప్రతి మంత్రి, దేమని, మొక్కు కొరకు, ప్రతి సంవత్సరం 1, 2 సార్లు వెళ్లువారు గనుక, అక్కడ ఎక్కడ చూచినా విద్యుచ్ఛక్తి సబబడు తుంది. ఇతర నియోజక వర్గాలవారు ఏదో చెబుతున్నారు కాబట్టి “నేనూ ఏదో చెప్పాలనే” ఉద్దేశ్యంతో చెప్పి ఉంటారు గాని, నిజంగా అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తి కొరత అని నేను అనుకోను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇతలు అక్కడి మునుష్యులే స్రక్కా వంశమైన వారు.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :- సాయగీర్వాచారి గారు మాట్లాడుతూ, కొన్ని గుని సూచనలు ఇచ్చారు. రెండు వేల రూపాయల వరకు ఖర్చుపెట్టే అధికారం Divisional Engineer కు ఇవ్వ వద్దని చెప్పారు. దాని తరువాత ఈ విద్యుచ్ఛక్తి, కావలసిన వారికి సులభంగా లభ్యము అయ్యేలాగు, ఒక time limit పెట్టి, దాని లోపల applications వస్తే వాటిని రొందరగా పూర్తి అయ్యేటట్లు చూడాలని సలహా ఇచ్చారు. పీఠై నంర వరకు అలాగే, చూస్తాము. ఎక్కువగా హైద్రాబాదు, సికింద్రాబాదులలో ఈ బాధలు ఉండేవి. ఎవరికైనా connection కావాలంటే, ఎన్నో సంవత్సరాలు బాధలు పడితేనే గాని, వారికి connection వచ్చేది కాదు. ఈ విషయం నాకు తెలియగానే, దానిని సరిదిద్ద దానికి తగిన చర్యలు తీసుకున్నాను. అందు మూలకంగా, ఇప్పుడు Department వారు శ్రద్ధ వహించి, ఒక్క application కూడ pending లో లేకుండ చేశారు. ఎప్పటికీ అప్పుడు dispose off చేస్తున్నారు Warangal లో ఇంకేవైనా లోపాలుంటే అవి సరిదిద్ద దానికి ప్రయత్నిస్తాము.

వారి మాట్లాడుతు పత్రికల విషయం చెప్పారు. కాని పీటి విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారి చెప్పారు, బురదలో రాయి వేసినట్లు అవుతుందని. అయి నప్పటికి Chief Engineer గారికి మేము permission ఇచ్చాము. వారు ఒక Criminal Case పెడుతున్నారు. ఇంతే, గాక, ఇంకొక department కి వర్తించిన ఉగ్రోగి మీద కూడ, ఆ పత్రిక వాళ్లు ఏదో చూస్తే, వారికి కూడ permission ఇచ్చాము. అసలు ఏదో complaint కూడ file చేసినట్లు విన్నాము. కాని మంత్రాల విషయంలో అది అనవసరమని అనుకుంటాను. పత్రికల వారికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. అధ్యక్షులు వారు చెప్పినట్లు అది ఒక “gutter press,” కావున అటువంటి gutter paper మనకు ప్రాముఖ్యము ఇస్తున్నదంటే, దానికి మనము బాధపడవలసిన అవసరం లేదు.

గోపాల్ రెడ్డిగారు, irrigation scheme ల విడుదలలో మాట్లాడారు. దయచేసి వారు నాతో కలుసుకుంటే, బాగుంటుంది. ఇక్కడ డెప్యూటీ పోచడం వల్ల ఆ scheme రాదేమో అని బాపించడం చాలా పొరపాటు.

వెంకటేశ్వర్లు గారు, చాలా మంచి సూచనలు ఇచ్చారు. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా, గత సంవత్సరంకంటే, ఈ సంవత్సరం తగ్గించారని అన్నారు. ఖర్చు, కూడా తగ్గించారని అన్నారు.

ఇది వరకు ఈ విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమీద ఒక అసభ్యుని ఉండేది. అంచనాలు ఏవి లేకుండా ఖర్చు చేస్తున్నారని అనేవారు. ఎక్స్ పర్టు remark pass చేసారు. కాని ఇప్పుడు ఎంత డబ్బు రాగలిగితే అంత డబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. డబ్బు వచ్చే సూక్ష్మాలు ఉంటే, రాబట్టడానికి ప్రయత్నిస్తాము. మీరుకూడా కొన్ని సూచనలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణాకు 10% నుంచి 11 % returns అవసరం లేదని ఒక సమగ్ర మైన power scheme వేరే రీతిగా, చేస్తున్నానని ముందే మనవి చేసాను.

“సీలేరు” ప్రాజెక్టు కొరకు ప్రయత్నములు జరుగుతున్నాయి. ఒక నివేదిక C.W.P.C. వారికి పంపించాము నేను శ్రీ హాటీ గారిలో మాట్లాడాను. వారు తప్పకుండా ప్రయత్నము చేస్తామన్నారు. ఏని plan లో చేర్పించడానికి 50 లక్షల రూపాయలు సరిపోవు. గనుక ఎక్కువ డబ్బు ఇస్తేనే plan లో చేర్పించగలుగుతామని అన్నారు. మొత్తం భారతదేశంలోనే కాక, ప్రపంచంలో కల్లా, ఇది ఒక చౌక Project గా తయారవుతుందని, వారు తెలుసుకోగలిగారు.

రావి నారాయణ రెడ్డిగారు, కొన్ని సూచనలు వ్రాసి పంపించారు. ఇది వరకు 500 భావులకు ఇయ్యాలని నిర్ణయము అయిపోయింది. చిన్న sets ఉన్న దగ్గర చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటుందని మొదటే మనవి చేశాను. వచ్చే సంవత్సరం ఈలోటు లేకుండా ఇంకా ఎక్కువ భావులకు ప్రాధాన్యత ఇస్తాము.

ఇతర వ్యవసాయ, కుటీర పరిశ్రమలకు అవసరమయ్యే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసేందుకు ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నది. ప్రయత్నాలు కూడా జరుగుతున్నాయి.

కావున సభ్యులందరూ, నా demand ను ఏకగ్రీవం గా ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(శ్రీ) డి. రామబ్రహ్మం :- అధ్యక్షా ! మన ప్రక్కన ఉన్న Mysore, Madras రాష్ట్రాలలో వ్యవసాయ దారులకు, చిన్నచిన్న పరిశ్రమలకు, ఏ rate ఉన్నదో, ఆ rate నే అంధ్రప్రదేశ్ పరిభ్రష్టము అంగీకరిస్తుందా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- Mysore రాష్ట్రం ఉన్నది మన రాష్ట్రంతో పోల్చితే వారికే అర్థం అవుతుంది.

(శ్రీ) జి. వెంకటస్వామి (నీరిపూరు.రిజర్వుడు) :- అధ్యక్షా ! మంత్రిగారు అన్ని విషయాలను చెప్పారు. కాని కార్మికుల జీతాలు ఎక్కువచేసే విషయంలో ఏమీ చెప్పలేదు. ఏదైనా proposal ఉంటే, enhanced, dearness allowance 6/- రూ, city allowance 6/- రూ, వారికి ఇచ్చే విషయంలో ఆలోచన చేస్తారా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- ఈ విషయంలో కార్మిక మంత్రిగారే ఏదో చెప్పి ఉంటారని అనుకుంటాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇది ఆ demand లో రావాల్సిగాని ఇందులో రాదు.

ఇప్పుడు తమ ఎదుట విద్యుచ్ఛక్తి సంబంధించిన demand ఉన్నది. రత్న సభాపతిగారు cut motions withdraw, చేసుకుంటారా ?

(శ్రీ) బి. రత్న సభాపతి :- లేదు.

(శ్రీ) కె. వెంకటరెడ్డి :- అధ్యక్షా ! 631వ cut motion గురించి, మంత్రిగారు ఒక మాట చెబితే నేను, withdraw చేసుకుంటాను,

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరు withdraw చేసినా, లేకపోయినా, it is too late.

NOTE: All the following cut motions are subject to admission by the hon. the Speaker.

Demand No. XXIX — Electricity — Rs. 3,37,88,900.

Mr. Speaker: The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100,

To appoint a commission with a High Court Judge as its chairman to enquire into the charges of corruption made against heads of the department within this Assembly and outside.

The motion was negatived.

624 (1192) *Sri B. Rathnasabhapathy:* Demanded a division, Sir.

The House then divided. Ayes — 29. Noes — 84.

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is to reduce the allotment of Rs. 2,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To discuss the policy.

The motion was negatived.

625 (84) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

మార్పుగోచావరి, రాజీలు తాలూకాలో తాటిపాక సభాసేటిపల్లి స్కీము ఆమోదించబడితైను వంపుటకు ప్రాథమిక చర్యలు తీసుకోబడిన శుభాక నిబంధన విషయమును గూర్చి చర్చించుటకు.

The motion was negatived.

626 (85) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

మాన్ ఖండు ప్రాజెక్టులోని 3 జనరేటర్సులోను ఒకటి మొదటినుండి పనిచేయకనే నిలిచిపోయి లక్షల రూపాయలు నష్టానికి కారణమయిన విషయాన్ని చర్చించుటకు.

The motion was negatived.

627 (167) *Mr. Speaker :* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

For the inability of the government to reduce the rate of Electric current supply.

The motion was negatived.

628 (243) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

తెలంగాణాలో విద్యుచ్ఛక్తి విరివిగా స్థాపించలేనందులకు వ్యవసాయమునకు విద్యుచ్ఛక్తి అందజేయనందులకు.

The motion was negatived.

629 (276) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

చౌలుకూరు, దేవునూరు, శంకరంపేట, పాపన్నపేట, తేకుమాలూ డాక్టూరు, కాదిరాజాదు గ్రామపంచాయితీ గ్రామములలో లైట్లుకొనినను వ్యవస్థచేయని ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించగలందులకు.

The motion was negatived.

630 (366) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To discuss the necessity of constituting a committee to go into the allegations against the electricity department.

The motion was negatived.

631 (421) *Sri Pillalamarri Venkateswarlu:* I demand a division Sir.

The House then divided: Ayes — 30, Nocs — 85.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

కావలినుండి—ఉదయగిరికిని విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ స్కీమును అమలు పరచక ప్రభుత్వం జాప్యంచేస్తున్నందులకు.

The motion was negatived.

632 (621) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To discuss the corruption in Electricity department.

The motion was negatived.

635 (781) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు

The motion was negatived.

636 (782) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

తాలూకాల ముఖ్యకేంద్రములలో ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయచేయుటలో అలస్యము జరుగుచున్నందులకు

The motion was negatived.

637 (880) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

మాచ్ ఖండు ఎలక్ట్రిసిటీని మునగాల వరగ చా గ్రామాలకు సప్లయ చేయనందు లకు.

The motion was negatived.

638 (934) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

మాచ్ ఖండు విద్యుచ్ఛక్తి వ్యవసాయానికై జగ్గయ్యపేట సూర్యాపేట వరీ రేకల్లు (మాసాల రోడ్డు) మీదుగ నేషనల్ హైవే, మసోల్—పైదరాబాదు ఇరు ప్రక్కల గ్రామాలకు సప్లయచేస్తూ పైదరాబాదు ఎక్స్ ప్రెస్ రోడ్డు చేయుటగురించి. మాచ్ ఖండు విద్యుచ్ఛక్తి నల్లగొండ జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాల కేంద్రాలకు నకిరేకల్లు మీదుగా నల్లగొండ పట్టణానికి సప్లయ చేయుటగురించి.

1

The motion was negatived.

639 (1034) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To criticise the government's failure to publish the re-

port of the committee appointed to enquire into the loss of Rs. 40 lakhs worth of electrical material in Andhra area.

The motion was negatived.

640 (1035) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To criticise the failure of the government to institute an all party enquire committee to go into the question of specific matters of malpractice and corruption in the electricity department with special reference to the Chief Engineer (Elec. Dept.) as pointed out in the Assembly or in 'Nawasakti' from time to time.

The motion was negatived.

641 (1036) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To criticise the extension of service granted to the Chief Engineer, Electric Department, in spite of the fact that certain specific charges of corruption were made against him.

The motion was negatived.

642 (1037) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To discuss the failure of the Government to undertake the Sileru project this year.

The motion was negatived.

643 (1038) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

To criticise the failure of the Government to bring the remaining officers of the electricity department from Madras and Kurnool to Hyderabad.

The motion was negatived.

644 (1039) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

1952 సంవత్సరం కాంగ్రెసు మహాసభ నానల్ నగరులో జరిగిన సందర్భంగా అందుకుగాను గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన ఎలక్ట్రికల్ టారిఫ్ టెరీటరీలు ప్లయి చేసినందుకను ఆ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి సుమారు 50 పేల రూపాయలు నష్టం వచ్చి నప్పటికీ ఆ మొత్తం కాంగ్రెసు పార్టీనుండి నేటివరకు రాబట్టినందుకునూ ప్రభుత్వమును విమర్శించేందుకు.

The motion was negatived.

645 (1040) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషను స్కీము పేర్లు ఎన్నిమూర్తీ విస్తరించినా ప్రజలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయలేని ప్రభుత్వ అసమర్థతను విమర్శించేందుకు

The motion was negatived.

646 (1205) *Sri B. Ratnasabhapathy:* I demand a division Sir.

The House then divided: Ayes 30, Noes 85.

ఇల్లందు తాలుకా గార్ల పట్టణానికి మహబూబ్ తాలుకా సర్కారులో పట్టణము నకు ఎలక్ట్రిసిటీ అందించక పోవడం గురించి.

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is to reduce the allotment of Rs. 3,37,88,900 for Electricity by Rs. 100.

The motion was negatived.

**Demand No. XLVI — Capital outlay on Electricity —
Rs. 13.12.68,400.**

647 (1200) *Sri Vavilala Gopalakrishnayya:* I beg leave of the House to withdraw my cut-motion.

సీతేరు స్క్రీము పార్లమెంటులో ఉద్ధరించబడినది,

The motion was, by leave of the House, withdrawn.

648 (1201) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 13,12,68,400 for capital outlay on electricity schemes by Rs. 100.

ఒక కోటి రూపాయలు బడ్జెటు నుండి తీసివేయమని నిర్ణయం.

The motion was negatived.

649 (1122) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 13,12,68,400 for capital outlay on electricity schemes by Rs. 100.

For not taking action against the corrupt officers and arrest further corruption in the department.

The motion was negatived.

650 (584) *Mr. Speaker:* The question is to reduce the allotment of Rs. 13,12, 68,400 for capital outlay on electricity schemes by Rs. 100.

తెలుగునాడు, పావనపేట, కొత్తపల్లి, శంకరపేట, అల్లదుర్గం, డాక్టర్ల చేట కూరు, భాగిరాజు, దేవనూరు మొదలయిన అంధోలు తాలూకా గ్రామాలలో లైటు వ్యవస్థ అవసరమని ప్రభుత్వము గుర్తించగలదు.

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,37,88,900 under Demand No. XXIX-Electricity."

The motion was adopted.

Mr. Speaker: The question is:

"That the Government be granted a sum not exceed-

ing Rs 13,12,68,400 under Demand No XLVI-Capital Outlay on Electricity.”

The motion was adopted.

1-30 p.m. The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Wednesday, the 19th March, 1958.